

Επίσημη Εφημερίδα L 327

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

52ο έτος
12 Δεκεμβρίου 2009

Περιεχόμενα

- I Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση είναι υποχρεωτική

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

- ★ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1212/2009 του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί καθορισμού, για την αλιευτική περίοδο 2010, τιμών προσανατολισμού και κοινοτικών τιμών παραγωγού για ορισμένα αλιευτικά προϊόντα δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000..... 1

- II Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση δεν είναι υποχρεωτική

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Επιτροπή

2009/944/ΕΚ:

- ★ Απόφαση της Επιτροπής, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τα καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων C 6/04 (ex NN 70/01) και C 5/05 (ex NN 71/04) που εφάρμοσε η Ιταλία υπέρ των παραγωγών οι οποίοι καλλιεργούν σε θερμοκήπια (απαλλαγή από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης επί του πετρελαίου που χρησιμοποιείται για τη θέρμανση των θερμοκηπίων) [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2009) 5497] 6

Τιμή: 3 EUR

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

EL

Οι πράξεις των οποίων οι τίτλοι έχουν τυπωθεί με λευκά στοιχεία αποτελούν πράξεις τρεχούσης διαχείρισεως που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής και είναι γενικά περιορισμένης χρονικής ισχύος.

Οι τίτλοι όλων των υπολοίπων πράξεων έχουν τυπωθεί με μαύρα στοιχεία και επισημαίνονται με αστερίσκο.

2009/945/ΕΚ:

- ★ Απόφαση της Επιτροπής, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τη μεταρρύθμιση του τρόπου χρηματοδότησης του συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP [κρατική ενίσχυση C 42/07 (πρώην N 428/06)] που η Γαλλία προτίθεται να χορηγήσει υπέρ της RATP [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2009) 5505] ⁽¹⁾..... 21

-
- V Πράξεις εκδιδόμενες, από την 1η Δεκεμβρίου 2009, δυνάμει της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της συνθήκης Ευρατόμ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1213/2009 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2009, σχετικά με τον καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών κατά την εισαγωγή για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών 36

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1214/2009 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2009, σχετικά με την τροποποίηση των αντιπροσωπευτικών τιμών και των ποσών των πρόσθετων εισαγωγικών δασμών για ορισμένα προϊόντα του τομέα της ζάχαρης, που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 877/2009 για την περίοδο 2009/10 38

2009/946/ΚΕΠΠΑ:

- ★ Απόφαση της Επιτροπής Πολιτικής και Ασφάλειας Atalanta/8/2009, της 4ης Δεκεμβρίου 2009, σχετικά με τον διορισμό διοικητή δυνάμεων της ΕΕ για τη στρατιωτική επιχείρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα συμβάλει στην αποτροπή, στην πρόληψη και στην καταστολή των πειρατικών επιθέσεων και των ένοπλων ληστειών στα ανοικτά των ακτών της Σομαλίας (Atalanta) 40

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

I

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση είναι υποχρεωτική)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1212/2009 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 30ής Νοεμβρίου 2009

περί καθορισμού, για την αλιευτική περίοδο 2010, τιμών προσανατολισμού και κοινοτικών τιμών παραγωγού για ορισμένα αλιευτικά προϊόντα δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 1999, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας⁽¹⁾, και ιδίως τα άρθρα 18 παράγραφος 3 και 26 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Τα άρθρα 18 παράγραφος 1 και 26 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 προβλέπουν τον καθορισμό τιμής προσανατολισμού και κοινοτικής τιμής παραγωγού για κάθε αλιευτική περίοδο προκειμένου να ορισθούν τα επίπεδα τιμών όσον αφορά την παρέμβαση στην αγορά ορισμένων αλιευτικών προϊόντων.
- (2) Το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 προβλέπει τον καθορισμό τιμής προσανατολισμού για κάθε ένα από τα προϊόντα και τις ομάδες προϊόντων που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II του εν λόγω κανονισμού.
- (3) Με βάση τα δεδομένα που διατίθενται σήμερα όσον αφορά τις τιμές για τα εν λόγω προϊόντα, καθώς και τα κριτήρια που ορίζει το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000, οι τιμές αυτές πρέπει να αυξηθούν, να διατηρηθούν ή να μειωθούν ανάλογα με τα είδη για την αλιευτική περίοδο 2010.
- (4) Το άρθρο 26 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 προβλέπει τον καθορισμό κοινοτικής τιμής παραγωγού για κάθε ένα από τα προϊόντα που μνημονεύονται στο παράρτημα III του εν λόγω κανονισμού. Είναι σκόπιμο να καθορισθεί κοινοτική τιμή παραγωγού για τα εν λόγω προϊόντα και να υπολογιστεί η κοινοτική τιμή παραγωγού για τα

υπόλοιπα προϊόντα βάσει των συντελεστών προσαρμογής που ορίζει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 802/2006 της Επιτροπής, της 30ής Μαΐου 2006, για τον καθορισμό των συντελεστών μετατροπής που εφαρμόζονται στους ιχθύς των γενών *Thunnus* και *Euthynnus* (2).

- (5) Με βάση τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 18 παράγραφος 2, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, καθώς και στο άρθρο 26 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000, πρέπει να προσαρμοστεί η κοινοτική τιμή παραγωγού για την αλιευτική περίοδο 2010.

- (6) Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα του ζητήματος, ενδείκνυται να παραχωρηθεί εξαίρεση από το χρονικό διάστημα των έξι εβδομάδων που μνημονεύεται στο μέρος I σημείο 3 του πρωτοκόλλου σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Για την αλιευτική περίοδο από 1ης Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2010, οι τιμές προσανατολισμού που προβλέπει το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 είναι οι καθοριζόμενες στο παράρτημα I του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Για την αλιευτική περίοδο από 1ης Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2010, οι κοινοτικές τιμές παραγωγού που προβλέπει το άρθρο 26 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 είναι οι καθοριζόμενες στο παράρτημα II του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2010.

(1) ΕΕ L 17 της 21.1.2000, σ. 22.

(2) ΕΕ L 144 της 31.5.2006, σ. 15.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και εφαρμόζεται άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2009.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
S. O. LITTORIN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Παραρτήματα	Είδος Προϊόντα των παραρτημάτων Ι και ΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000	Εμπορική παρουσίαση	Τιμή προσανατολισμού (ευρώ/τόνο)
I	1. Ρέγγες του είδους <i>Clupea harengus</i>	Ψάρια ολόκληρα	275
	2. Σαρδέλες του είδους <i>Sardina pilchardus</i>	Ψάρια ολόκληρα	580
	3. Σκυλόψαρο (<i>Squalus acanthias</i>)	Ψάρι ολόκληρο ή εκσπλαχνισμένο ψάρι με κεφαλή	1 090
	4. Ρίνες (<i>Scyliorhinus spp.</i>)	Ψάρια ολόκληρα ή εκσπλαχνισμένα ψάρια με κεφαλή	711
	5. Κокκινόψαρο (<i>Sebastes spp.</i>)	Ψάρι ολόκληρο	1 188
	6. Γάδοι του είδους <i>Gadus morhua</i>	Ψάρια ολόκληρα ή εκσπλαχνισμένα με κεφαλή	1 589
	7. Μαύρος μπακαλιάρος (<i>Pollachius virens</i>)	Ψάρι ολόκληρο ή εκσπλαχνισμένο με κεφαλή	776
	8. Εγκλεφίνος (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>)	Ψάρι ολόκληρο ή εκσπλαχνισμένο με κεφαλή	976
	9. Μπακαλιάρος μερλάν (<i>Merlangius merlangus</i>)	Ψάρι ολόκληρο ή εκσπλαχνισμένο με κεφαλή	898
	10. Ποντίκι (<i>Molva spp.</i>)	Ψάρι ολόκληρο ή εκσπλαχνισμένο με κεφαλή	1 165
	11. Σκουμπριά του είδους <i>Scomber scombrus</i>	Ψάρια ολόκληρα	317
	12. Σκουμπριά του είδους <i>Scomber japonicus</i>	Ψάρια ολόκληρα	279
	13. Γαύροι (<i>Engraulis spp.</i>)	Ψάρια ολόκληρα	1 287
	14. Ευρωπαϊκή χωματίδα (<i>Pleuronectes platessa</i>)	Ψάρι ολόκληρο ή εκσπλαχνισμένο με κεφαλή από 1.1.2010 έως 30.4.2010	1 052
		Ψάρι ολόκληρο ή εκσπλαχνισμένο με κεφαλή από 1.5.2010 έως 31.12.2010	1 462
	15. Μπακαλιάρους του είδους <i>Merluccius merluccius</i>	Ψάρια ολόκληρα ή εκσπλαχνισμένα με κεφαλή	3 403
	16. Ζαγκέτες (<i>Lepidorhombus spp.</i>)	Ψάρια ολόκληρα ή εκσπλαχνισμένα με κεφαλή	2 402
	17. Χωματίδα (<i>Limanda limanda</i>)	Ψάρι ολόκληρο ή εκσπλαχνισμένο με κεφαλή	828
	18. Καλκάνια (<i>Platichthys flesus</i>)	Ψάρια ολόκληρα ή εκσπλαχνισμένα με κεφαλή	496
	19. Μακρύπτερος τόνος ή τονάκια (<i>Thunnus alalunga</i>)	Ψάρια ολόκληρα	2 241
		Εκσπλαχνισμένα ψάρια με κεφαλή	2 487
	20. Σουπιές (<i>Sepia officinalis</i> και <i>Rossia macrosoma</i>)	Ολόκληρες	1 781
	21. Βατραχόψαρο (<i>Lorhius spp.</i>)	Ψάρια ολόκληρα ή εκσπλαχνισμένα με κεφαλή	2 923
		Αποκεφαλισμένα ψάρια	6 015
	22. Γαρίδες του είδους <i>Crangon crangon</i>	Απλώς βρασμένες σε νερό	2 423
	23. Γαρίδα της Αρκτικής (<i>Pandalus borealis</i>)	Απλώς βρασμένες σε νερό	6 474
Νωπές ή εψυγμένες		1 590	
24. Κάβουρες (<i>Cancer pagurus</i>)	Ολόκληροι	1 676	
25. Καραβίδα (<i>Nephrops norvegicus</i>)	Ολόκληρες	5 197	
	Ουρές	4 102	
26. Γλώσσες (<i>Solea spp.</i>)	Ψάρια ολόκληρα ή εκσπλαχνισμένα με κεφαλή	6 742	

Παραρτήματα	Είδος Προϊόντα των παραρτημάτων I και II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000	Εμπορική παρουσίαση	Τιμή προσανατολισμού (ευρώ/τόνο)
II	1. Ιππόγλωσσα Γροιλανδίας (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>)	Κατεψυγμένες, σε αρχικές συσκευασίες που περιέχουν ομοιογενή προϊόντα	1 916
	2. Μπακαλιάρτοι του γένους <i>Merluccius spp.</i>	Κατεψυγμένοι, ψάρια ολόκληρα, σε αρχικές συσκευασίες που περιέχουν ομοιογενή προϊόντα	1 208
		Κατεψυγμένοι, σε φιλέτα, σε αρχικές συσκευασίες που περιέχουν ομοιογενή προϊόντα	1 483
	3. Σπάριδες (<i>Dentex dentex</i> και <i>Pagellus spp.</i>)	Κατεψυγμένες, σε παρτίδες ή σε αρχικές συσκευασίες που περιέχουν ομοιογενή προϊόντα	1 492
	4. Ξιφίες (<i>Xiphias gladius</i>)	Κατεψυγμένοι, ψάρια ολόκληρα, σε αρχικές συσκευασίες που περιέχουν ομοιογενή προϊόντα	3 998
	5. Σουπιές και σουπίτσες (<i>Sepia officinalis</i>) (<i>Rossia macrosoma</i>) (<i>Sepiola rondeletti</i>)	Κατεψυγμένες, σε αρχικές συσκευασίες που περιέχουν ομοιογενή προϊόντα	1 915
	6. Χταπόδια (<i>Octopus spp.</i>)	Κατεψυγμένα, σε αρχικές συσκευασίες που περιέχουν ομοιογενή προϊόντα	2 161
	7. Καλαμάρια και καλαμαράκια (<i>Loligo spp.</i>)	Κατεψυγμένα, σε αρχικές συσκευασίες που περιέχουν ομοιογενή προϊόντα	1 179
	8. Καλαμάρια και καλαμαράκια (<i>Ommastrephes sagittatus</i>)	Κατεψυγμένα, σε αρχικές συσκευασίες που περιέχουν ομοιογενή προϊόντα	961
	9. <i>Illex argentinus</i>	Κατεψυγμένα, σε αρχικές συσκευασίες που περιέχουν ομοιογενή προϊόντα	856
10. Γαρίδες της οικογένειας <i>Penaeidae</i> — Γαρίδες του είδους <i>Parapenaeus longirostris</i> — Άλλα είδη της οικογένειας <i>Penaeidae</i>	Κατεψυγμένες, σε αρχικές συσκευασίες που περιέχουν ομοιογενή προϊόντα	4 072	
	Κατεψυγμένα, σε αρχικές συσκευασίες που περιέχουν ομοιογενή προϊόντα	8 055	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Είδος Προϊόντα του παραρτήματος III του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 104/2000	Βάρος	Εμπορικά χαρακτηριστικά	Κοινοτική τιμή παραγωγού (σε ευρώ ανά τόνο)
Τόνος κηρινόπτερος (<i>Thunnus albacares</i>)	Βάρους άνω των 10 kg έκαστος Βάρους έως 10 kg έκαστος	Ολόκληροι Χωρίς βράγχια και εκσπλαχισμένοι Λοιπά Ολόκληροι Χωρίς βράγχια και εκσπλαχισμένοι Λοιπά	1 224
Λευκοί τόνοι (<i>Thunnus alalunga</i>)	Βάρους άνω των 10 kg έκαστος Βάρους έως 10 kg έκαστος	Ολόκληροι Χωρίς βράγχια και εκσπλαχισμένοι Λοιπά Ολόκληροι Χωρίς βράγχια και εκσπλαχισμένοι Λοιπά	
Παλαμιδα (<i>Katsuwonus pelamis</i>)		Ολόκληρες Χωρίς βράγχια και εκσπλαχισμένες Λοιπά	
Τόνος (<i>Thunnus thynnus</i>)		Ολόκληροι Χωρίς βράγχια και εκσπλαχισμένοι Λοιπά	
Άλλα είδη του γένους <i>Thunnus</i> και <i>Euthynnus</i>		Ολόκληροι Χωρίς βράγχια και εκσπλαχισμένα Λοιπά	

II

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση δεν είναι υποχρεωτική)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 13ης Ιουλίου 2009

σχετικά με τα καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων C 6/04 (ex NN 70/01) και C 5/05 (ex NN 71/04) που εφάρμοσε η Ιταλία υπέρ των παραγωγών οι οποίοι καλλιεργούν σε θερμοκήπια (απαλλαγή από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης επί του πετρελαίου που χρησιμοποιείται για τη θέρμανση των θερμοκηπίων)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2009) 5497]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(2009/944/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με το προαναφερθέν άρθρο και έλαβε υπόψη τις εν λόγω παρατηρήσεις,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Με τις επιστολές της 28ης Σεπτεμβρίου 2000 και της 17ης Οκτωβρίου 2000 οι υπηρεσίες της Επιτροπής, με βάση τις πληροφορίες που είχαν στη διάθεσή τους, ζήτησαν διευκρινίσεις από τις ιταλικές αρχές σχετικά με τη μερική απαλλαγή από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης επί του πετρελαίου ντίζελ που χρησιμοποιείται στη γεωργία, βάσει του νομοθετικού διατάγματος 268 της 30ής Σεπτεμβρίου 2000 που θεσπίζει επείγοντα μέτρα σχετικά με το φόρο εισοδήματος των φυσικών προσώπων και σχετικά με τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης.
- (2) Οι ιταλικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή τις διευκρινίσεις που ζητήθηκαν με τις επιστολές της 31ης Οκτωβρίου 2000 και της 3ης Νοεμβρίου 2000.
- (3) Οι υπηρεσίες της Επιτροπής, αφού εξέτασαν αυτές τις διευκρινίσεις, ζήτησαν από τις ιταλικές αρχές, με την επιστολή της 20ής Νοεμβρίου 2000, νέα σειρά πληροφοριών σχετικά με την απαλλαγή από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης.
- (4) Οι υπηρεσίες της Επιτροπής, λόγω του ότι δεν έλαβαν καμία απάντηση μέσα στην προθεσμία των τεσσάρων εβδομάδων που είχαν ορίσει στην προαναφερθείσα επιστολή, έστειλαν

στις ιταλικές αρχές υπόμνηση, με την επιστολή της 26ης Απριλίου 2001, δηλώνοντας ότι επιφυλάσσονταν του δικαιώματός τους να προτείνουν στο Σώμα των Επιτρόπων την αποστολή διαταγή παροχής πληροφοριών βάσει του άρθρου 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αρ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (!) (που έγινε άρθρο 88), εάν οι ιταλικές αρχές δεν αντιδρούσαν.

- (5) Με την επιστολή της 10ης Μαΐου 2001 η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση διαβίβασε στην Επιτροπή τις συμπληρωματικές πληροφορίες που είχαν ζητηθεί από τις ιταλικές αρχές με την επιστολή της 26ης Απριλίου 2001.
- (6) Με την επιστολή της 2ας Αυγούστου 2001 οι υπηρεσίες της Επιτροπής, βάσει των παραπάνω πληροφοριών, ανήγγειλαν την κίνηση της διαδικασίας φακέλου μη κοινοποιηθείσας κρατικής ενίσχυσης με αριθμό NN 70/01 και ζήτησαν από τις ιταλικές αρχές να τους χορηγηθούν περαιτέρω πληροφορίες.
- (7) Οι υπηρεσίες της Επιτροπής, δεδομένου ότι δεν έλαβαν απάντηση εντός της ορισθείσας προθεσμίας, με επιστολή της 1ης Ιουλίου 2003 έστειλαν νέα υπόμνηση στις ιταλικές αρχές εφιστώντας για άλλη μια φορά την προσοχή τους στο γεγονός ότι δεσμεύονταν να προτείνουν στην Επιτροπή την αποστολή διαταγής παροχής πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999, εάν οι ιταλικές αρχές δεν τηρούσαν την προθεσμία των τεσσάρων εβδομάδων, που είχε οριστεί για τη διαβίβαση της απάντησης. Η προθεσμία που ορίστηκε για την απάντηση έληγε στις αρχές Αυγούστου 2003.

(!) ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

- (8) Δεδομένου ότι η Επιτροπή, δεν είχε λάβει απάντηση έως την ημερομηνία λήξης της προαναφερθείσας προθεσμίας, εξέδωσε την απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2003 ⁽²⁾ με την οποία επέβαλε στην Ιταλία να της κοινοποιήσει όλες τις πληροφορίες που είχαν ζητηθεί στην επιστολή της 2ας Αυγούστου 2001, διευκρινίζοντας ότι, στην περίπτωση που οι ιταλικές αρχές παρέλειπαν να της απαντήσουν, θα κινούσε τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 88 παράγραφος 2 της Συνθήκης.
- (9) Η Επιτροπή, δεδομένου ότι δεν έλαβε απάντηση στην διαταγή παροχής πληροφοριών, με επιστολή της 19ης Φεβρουαρίου 2004 απευθύνθηκε στις ιταλικές αρχές, ενημερώνοντας τις σχετικά με την απόφαση να κινηθεί τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 88 παράγραφος 2 της Συνθήκης, κατά των διατάξεων του άρθρου 5 εδάφιο 5 του νομοθετικού διατάγματος 268 της 30ής Σεπτεμβρίου 2000 (υπόθεση C 6/04).
- (10) Η απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽³⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με το εν λόγω καθεστώς ενισχύσεων.
- (11) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις σχετικά με το καθεστώς των ενισχύσεων από τρίτους ενδιαφερόμενους. Τις παρατηρήσεις αυτές τις διαβίβασε στην Ιταλία με την επιστολή της 27ης Απριλίου 2004, παρέχοντάς της τη δυνατότητα να τις σχολιάσει.
- (12) Η Ιταλία δεν διατύπωσε τις απόψεις της επί των παρατηρήσεων αυτών, αλλά, αφού ζήτησε και έλαβε παράταση της προθεσμίας προκειμένου να απαντήσει στην κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 88 παράγραφος 2 της Συνθήκης, διαβίβασε την απάντησή της σχετικά με την εν λόγω διαδικασία με την επιστολή της 21ης Ιουνίου 2004, που πρωτοκολλήθηκε κατά την παραλαβή της στις 25 Ιουνίου 2004.
- (13) Μετά την κοινοποίηση της επιστολής της 19ης Φεβρουαρίου 2004 στην οποία γινόταν η εξαγγελία της κίνησης της διαδικασίας του άρθρου 88 παράγραφος 2 της Συνθήκης βάσει των διατάξεων του άρθρου 5 εδάφιο 5 του νομοθετικού διατάγματος 268 της 30ής Σεπτεμβρίου 2000, η Επιτροπή έλαβε γνώση των πληροφοριών σύμφωνα με τις οποίες οι παραγωγοί που καλλιεργούν σε θερμοκήπια ήταν προφανές ότι όντως απαλλάσσονται πλήρως από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης που επιβάλλονται στο πετρέλαιο που χρησιμοποιείται για τη θέρμανση των θερμοκηπίων. Η Επιτροπή με το φαξ της 10ης Ιουνίου 2004 ζήτησε από τις ιταλικές αρχές πληροφορίες σχετικά με αυτή την πρόσθετη απαλλαγή.
- (14) Με επιστολή της 28ης Ιουλίου 2004, που πρωτοκολλήθηκε στις 3 Αυγούστου 2004 τη στιγμή της παραλαβής της, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση κοινοποίησε στην Επιτροπή την απάντηση των ιταλικών αρχών στην προαναφερθείσα επιστολή της 10ης Ιουνίου 2004. Από την προαναφερθείσα απάντηση προκύπτει ότι η προαναφερθείσα συμπληρωματική απαλλαγή ορίστηκε με διάφορα μέτρα: το άρθρο 24 παράγραφος 3 του νόμου 388 της 23ης Δεκεμβρίου 2000, το άρθρο 13 παράγραφος 3 του νόμου 448 της 21ης Δεκεμβρίου 2001, το άρθρο 19 παράγραφος 4 του νόμου 289 της 27ης Δεκεμβρίου 2002 και το άρθρο 2 παράγραφος 4 του νόμου 350 της 24ης Δεκεμβρίου 2003.
- (15) Βασίζόμενες στις εν λόγω πληροφορίες, οι υπηρεσίες της Επιτροπής αποφάσισαν να ανοίξουν ένα νέο φάκελο για ενισχύσεις που δεν έχουν κοινοποιηθεί, με αριθμό NN 71/04, με σκοπό να εξετάσουν το συμβιβασμό της προαναφερθείσας πλήρους απαλλαγής με την κοινή αγορά και πληροφόρησαν σχετικά τις ιταλικές αρχές με την επιστολή της 4ης Νοεμβρίου 2004.
- (16) Με την επιστολή της 24ης Ιανουαρίου 2005 η Επιτροπή κοινοποίησε στην ιταλική κυβέρνηση την απόφαση να κινηθεί τη διαδικασία του άρθρου 88, παράγραφος 2, της συνθήκης ΕΚ σχετικά με την προαναφερθείσα πρόσθετη απαλλαγή, που ορίστηκε με το άρθρο 24, παράγραφος 3, του νόμου 388 της 23ης Δεκεμβρίου 2000, από το άρθρο 13, παράγραφος 3, του νόμου 448 της 21ης Δεκεμβρίου 2001, από το άρθρο 19, παράγραφος 4, του νόμου 289 της 27ης Δεκεμβρίου 2002 και από το άρθρο 2, παράγραφος 4, του νόμου 350 της 24ης Δεκεμβρίου 2003 (φάκελος C 5/05).
- (17) Η απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽⁴⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με το εν λόγω καθεστώς ενισχύσεων.
- (18) Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις από τρίτους ενδιαφερόμενους σχετικά με το θέμα.
- (19) Η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με την επιστολή της 21ης Φεβρουαρίου 2005, που πρωτοκολλήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2005, κοινοποίησε στην Επιτροπή την απάντηση των ιταλικών αρχών σχετικά με την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 88, παράγραφος 2, της Συνθήκης σχετικά με την προαναφερθείσα πρόσθετη απαλλαγή.
- (20) Οι υπηρεσίες της Επιτροπής, με την επιστολή της 27ης Σεπτεμβρίου 2007, ζήτησαν από τις ιταλικές αρχές συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τις εν λόγω ενισχύσεις και σχετικά με τις απαντήσεις που αφορούν την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 88, παράγραφος 2, της Συνθήκης. Συγκεκριμένα, από τις ιταλικές αρχές ζητήθηκε να αιτιολογήσουν το επιχείρημα σύμφωνα με το οποίο οι ενισχύσεις εντάσσονται στη λογική του ιταλικού φορολογικού συστήματος και να εξετάσουν εάν οι ενισχύσεις θα ήταν δυνατόν να δικαιολογηθούν με βάση τις διατάξεις του κοινοτικού πλαισίου που αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που εφαρμόζονται κατά τη χορήγηση των ενισχύσεων ⁽⁵⁾. Οι ιταλικές αρχές είχαν στη διάθεσή τους έναν μήνα για να απαντήσουν στο αίτημα συμπληρωματικών πληροφοριών.
- (21) Δεδομένου ότι οι ιταλικές αρχές δεν απάντησαν, οι υπηρεσίες της Επιτροπής τους έστειλαν υπόμνηση με το φαξ της 15ης Οκτωβρίου 2008, στο οποίο δήλωναν ότι επιφυλάσσονταν να προτείνουν στο Σώμα των Επιτρόπων την αποστολή διαταγής παροχής πληροφοριών βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999, εάν δεν περιερχόταν η απάντηση εντός της νέας προθεσμίας του ενός μήνα.

⁽²⁾ Απόφαση C(2003) 3802, κοινοποιήθηκε στην Ιταλία με την επιστολή SG (2003) D/232244 της 13ης Οκτωβρίου 2003.

⁽³⁾ EE C 69 της 19.3.2004, σ. 8.

⁽⁴⁾ EE C 101 της 27.4.2005, σ. 17.

⁽⁵⁾ EE C 37 της 3.2.2001, σ. 3.

- (22) Η Επιτροπή, δεδομένου ότι δεν έλαβε απάντηση εντός της προθεσμίας που όρισε, έστειλε στην Ιταλία την προαναφερθείσα εντολή με την επιστολή της 5ης Δεκεμβρίου 2008 ⁽⁶⁾.
- (23) Η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με το ηλεκτρονικό μήνυμα της 5ης Φεβρουαρίου 2009, το οποίο πρωτοκολλήθηκε στις 9 Φεβρουαρίου 2009, κοινοποίησε στην Επιτροπή την απάντηση των ιταλικών αρχών στην προαναφερθείσα εντολή.
- (24) Κατόπιν της συναντήσεως της 21ης Απριλίου 2009 με τις υπηρεσίες της Επιτροπής, οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν στις υπηρεσίες της Επιτροπής νέα επιστολή την οποία διαβίβασε η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις 19 Μαΐου 2009.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

- (25) Το άρθρο 5, εδάφιο 5, του νομοθετικού διατάγματος 268 της 30ής Σεπτεμβρίου 2000 ορίζει ότι για την περίοδο από τις 3 Οκτωβρίου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000 ο ειδικός φόρος κατανάλωσης που εφαρμόζεται στο πετρέλαιο που χρησιμοποιείται για τη θέρμανση των θερμοκηπίων ανέρχεται στο 5 % του φόρου που εφαρμόζεται για το πετρέλαιο που χρησιμοποιείται ως καύσιμο.
- (26) Το άρθρο 6, εδάφιο 1, του ίδιου νομοθετικού διατάγματος προβλέπει ότι για την ίδια περίοδο ο ειδικός φόρος κατανάλωσης, που εφαρμόζεται στο πετρέλαιο που χρησιμοποιείται στη γεωργία, αντιστοιχεί στο 22 % του αντίστοιχου φόρου που εφαρμόζεται στο πετρέλαιο που χρησιμοποιείται ως καύσιμο, και ότι ο ειδικός φόρος κατανάλωσης, που εφαρμόζεται στη βενζίνη, ανέρχεται στο 49 % του κανονικού συντελεστή.
- (27) Το άρθρο 24, εδάφιο 3 του νόμου 388 της 23ης Δεκεμβρίου 2000, το άρθρο 13, εδάφιο 3 του νόμου 448 της 21ης Δεκεμβρίου 2001, το άρθρο 19, εδάφιο 4, του νόμου 289 της 27ης Δεκεμβρίου 2002 και το άρθρο 2, εδάφιο 4, του νόμου 350 της 24ης Δεκεμβρίου 2003 ορίζουν την πλήρη απαλλαγή από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης που εφαρμόζονται στο πετρέλαιο που χρησιμοποιείται για τη θέρμανση των θερμοκηπίων στην Ιταλία. Η απαλλαγή αυτή καλύπτει τις ακόλουθες περιόδους: από την 1η Ιανουαρίου έως τις 30 Ιουνίου 2001, όλο το 2002, όλο το 2003 και όλο το 2004.

III. ΠΡΩΤΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 88, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2, ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ (ΦΑΚΕΛΟΣ C 6/04)

- (28) Η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία του άρθρου 88, παράγραφος 2, της Συνθήκης σχετικά με το άρθρο 5, εδάφιο 5, του νομοθετικού διατάγματος 268 της 30ής Σεπτεμβρίου 2000, διότι διατηρούσε αμφιβολίες για το συμβιβασίμο με την κοινή αγορά της απαλλαγής από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης κατά 17 πρόσθετες ποσοστιαίες μονάδες που παραχωρήθηκε στις επιχειρήσεις που ασχολούνται με καλλιέργειες σε θερμοκήπια και που χρησιμοποιούσαν το πετρέλαιο για τη θέρμανση των θερμοκηπίων σε σχέση με τις άλλες επιχειρήσεις του αγροτικού τομέα. Οι αμφιβολίες

αυτές προκύπτουν από το γεγονός ότι οι ιταλικές αρχές δεν υπέβαλαν κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει το παραδεκτό των απαλλαγών σύμφωνα με τους κανόνες του ανταγωνισμού (οι ιταλικές αρχές δεν απάντησαν καν στην εντολή), παρότι εστάλη σε αυτές μια εντολή για υποβολή πληροφοριών. Οι αμφιβολίες επιπλέον ενισχύονταν από το πρόβλημα που προέκυψε σχετικά με τη δυνατότητα αποδοχής των απαλλαγών από τη σκοπιά των διατάξεων της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στα πετρελαιοειδή ⁽⁷⁾ και της οδηγίας που την κατήργησε, δηλαδή της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, που αναδιαμορφώνει το κοινοτικό πλαίσιο που αφορά τη φορολόγηση των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας ⁽⁸⁾.

IV. ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΙΤΑΛΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 88, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2, ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

- (29) Στην επιστολή της 21ης Ιουνίου 2004 οι ιταλικές αρχές ανέφεραν ότι οι απαλλαγές από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης δεν έπρεπε να θεωρούνται ως κρατικές ενισχύσεις, αλλά έπρεπε να εξεταστούν μέσα στο πλαίσιο του άρθρου 8, παράγραφος 2, στοιχείο στ) και του άρθρου 15, παράγραφος 3, των οδηγιών 92/81/ΕΟΚ και 2003/96/ΕΚ. Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές οι καλλιέργειες σε θερμοκήπιο εντάσσονται στην κατηγορία των «καλλιιεργειών στο πλαίσιο του τομέα της γεωργίας και της δενδροκομίας», για τις οποίες η κοινοτική νομοθεσία επιτρέπει στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν μερικές ή πλήρεις απαλλαγές από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, και η απαλλαγή από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης των καλλιιεργειών σε θερμοκήπιο δεν εισάγει καμία διάκριση στον τομέα της γεωργίας και της δενδροκομίας που να συνδέεται με μια διαφοροποίηση των απαλλαγών, δεδομένου ότι όλοι οι παραγωγοί είναι απολύτως ελεύθεροι να επιλέξουν ανάμεσα στις υπαίθριες καλλιέργειες και τις καλλιέργειες σε θερμοκήπιο.
- (30) Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές το αμφισβητούμενο καθεστώς είναι καθαρά φορολογικό και θα έπρεπε να εξεταστεί υπό αυτή τη σκοπιά για να καταστεί δυνατή η εξέτασή του σε ένα συνολικό πλαίσιο που θα περιλαμβάνει όλες τις χώρες της Ένωσης, αποφεύγοντας έτσι την εξέταση μιας μεμονωμένης εθνικής περίπτωσης εκτός του πλαισίου αυτού που θα αλλοίωνε την αρχή της ισότητας (par condicio) των κρατών μελών. Για αυτό το λόγο οι ιταλικές αρχές αναφέρθηκαν στην πολιτική συμφωνία που επετεύχθη από το Συμβούλιο και την Επιτροπή επί τη ευκαιρία του Συμβουλίου του ECO-FIN της 19ης Μαρτίου 2003, σύμφωνα με την οποία οι παρεκκλίσεις από το γενικό φορολογικό καθεστώς ή οι διαφοροποιήσεις αυτού, που δικαιολογούνται από τη φύση ή τα γενικά χαρακτηριστικά του φορολογικού συστήματος, δεν συνεπάγονται κρατικές ενισχύσεις.
- (31) Τέλος, οι ιταλικές αρχές πρόσθεσαν ότι με βάση τις εκτιμήσεις και τα δεδομένα, που διέθεταν, το προβλεπόμενο καθεστώς «δεν βλάπτει τη σωστή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και δεν συνεπιφέρει στρέβλωση του ανταγωνισμού» (αναφορά στο σκεπτικό 24 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ).

⁽⁶⁾ Επιστολή SG-Greffe (2008) D/207739.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 316 της 31.10.1992, σ. 12.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51.

V. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΡΙΤΩΝ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 88, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2, ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

- (32) Με επιστολή της 19ης Απριλίου 2004, που πρωτοκολλήθηκε στις 21 Απριλίου 2004, η Επιτροπή έλαβε τις παρατηρήσεις που διατύπωσε ένας τρίτος ενδιαφερόμενος ύστερα από την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 88, παράγραφος 2, της Συνθήκης.
- (33) Στην επιστολή ο τρίτος ενδιαφερόμενος περιγράφει την ευαισθησία της αγοράς στην οποία επιχειρεί και τα προβλήματα που σχετίζονται με την αύξηση της τιμής των καυσίμων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη θέρμανση των θερμοκηπίων. Σύμφωνα με την άποψη του τρίτου ενδιαφερόμενου, εάν η Επιτροπή αποφανθεί αρνητικά για την εν λόγω απαλλαγή, πολλές από τις επιχειρήσεις του τομέα θα αναγκαστούν να κλείσουν ή να μειώσουν την κατανάλωση του καυσίμου για τη θέρμανση των θερμοκηπίων, και συνεπώς θα μειωθεί και η ποιότητα των προϊόντων τους. Επιπλέον, σύμφωνα με τον τρίτο ενδιαφερόμενο, οι τιμές των καυσίμων για τη θέρμανση που χρησιμοποιούνται στο Βέλγιο και τις Κάτω Χώρες (μεθάνιο και μαζούτ) είναι από 20 έως 40 % χαμηλότερες από το κόστος του γεωργικού πετρελαίου στην Ιταλία και ως εκ τούτου η εφαρμογή της εν λόγω απαλλαγής δεν θα δημιουργήσει στρέβλωση του ανταγωνισμού. Τέλος, πάντοτε σύμφωνα με τον ενδιαφερόμενο αυτό, αυξάνεται συνεχώς ο αριθμός των επιχειρήσεων του δικού του τομέα που χρησιμοποιούν το μεθάνιο για τη θέρμανση των θερμοκηπίων.

VI. ΔΕΥΤΕΡΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 88, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2, ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ (ΦΑΚΕΛΟΣ C 5/05)

- (34) Η Επιτροπή κίνησε δεύτερη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 88, παράγραφος 2, της Συνθήκης, αφού έλαβε γνώση των πληροφοριών που αποδείκνυαν ότι η απαλλαγή από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, από την οποία επωφελούνταν οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με καλλιέργειες σε θερμοκήπια, ήταν στην πραγματικότητα σαφώς υψηλότερη σε σχέση με αυτή που αναλύθηκε κατά την πρώτη κίνηση της διαδικασίας. Οι αμφιβολίες που εκφράστηκαν στο πλαίσιο της πρώτης κίνησης, οι οποίες οφείλονταν και στο γεγονός ότι οι ιταλικές αρχές δεν είχαν απαντήσει στην εντολή υποβολής πληροφοριών που τους είχε διαβιβάσει, ενισχύθηκαν από την αντίδραση των ιδίων των αρχών κατά την πρώτη κίνηση της διαδικασίας. Ουσιαστικά, οι αμφιβολίες που εξέφρασε η Επιτροπή στο πλαίσιο της δεύτερης κίνησης της διαδικασίας βασιζόνταν στις ακόλουθες εκτιμήσεις:

- α) οι ιταλικές αρχές θεωρούν ότι οι απαλλαγές από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης επί των καυσίμων, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους, δεν αποτελούν κρατικές ενισχύσεις, αλλά μέτρα φορολογικού χαρακτήρα που δικαιολογούνται από τη φύση του καθεστώτος στο οποίο εντάσσονται. Οι ιταλικές αρχές ωστόσο δεν παρείχαν κανένα στοιχείο για να υποστηρίξουν το επιχειρήμα αυτό·
- β) σύμφωνα με ένα άλλο επιχειρήμα που παρέδωσαν οι ιταλικές αρχές, η απαλλαγή από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης δεν δημιουργεί στρέβλωση του ανταγωνισμού,

επειδή οι καλλιεργητές κηπευτικών επιλέγουν να επωφεληθούν από την απαλλαγή μέσω της καλλιέργειας σε θερμοκήπιο. Το επιχειρήμα αυτό φαίνεται αβάσιμο, διότι η απαλλαγή δεν σκόπευε τόσο στην ενθάρρυνση της αναδιάρθρωσης της καλλιέργειας σε θερμοκήπιο, αλλά κυρίως στην ανακούφιση των επιχειρήσεων, που ασχολούνταν ήδη με την καλλιέργεια σε θερμοκήπιο, από ένα οικονομικό βάρος που συνδέεται με τη δραστηριότητά τους·

- γ) πάντοτε, όσον αφορά το θέμα της στρέβλωσης του ανταγωνισμού, οι ιταλικές αρχές ισχυρίζονται ότι, με βάση τα επίσημα δεδομένα που διαθέτουν, η πλήρης απαλλαγή που παραχώρησαν στις επιχειρήσεις που ασχολούνται με καλλιέργειες σε θερμοκήπια δεν προκαλεί στρέβλωση. Σύμφωνα με την Επιτροπή είναι αβέβαιος ο τρόπος με τον οποίο οι εν λόγω αρχές μπορούν να υποστηρίξουν αυτό το επιχειρήμα, δεδομένου ότι στην απάντηση που έστειλαν στο τέλος των υπηρεσιών της Επιτροπής της 10ης Ιουνίου 2004 (βλ. αιτιολογική σκέψη 14 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης) ισχυρίζονται πως δεν μπορούν να παρέχουν συγκεκριμένα δεδομένα σχετικά με τα ποσά που οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την καλλιέργεια σε θερμοκήπια ήταν σε θέση να εξοικονομήσουν χάρη στην πλήρη απαλλαγή·
- δ) οι ιταλικές αρχές, υποστηρίζοντας ότι οι απαλλαγές δεν αποτελούν κρατικές ενισχύσεις, παρέλειψαν να αναφέρουν ποιος ήταν ο κανόνας ανταγωνισμού που θα δικαιολογούσε, κατά τη γνώμη τους, το συμβιβασμό της πλήρους απαλλαγής από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης με την κοινή αγορά·

- ε) δεν είναι δυνατόν να αποκλειστεί το ενδεχόμενο οι απαλλαγές να παραχωρήθηκαν κατά παράβαση των οδηγιών 92/81/ΕΟΚ και 2003/96/ΕΚ.

VII. ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΙΤΑΛΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 88, ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2, ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

- (35) Στην επιστολή της 21ης Φεβρουαρίου 2005, οι ιταλικές αρχές ισχυρίστηκαν καταρχάς ότι η δεύτερη διαδικασία αφορούσε ζητήματα ουσίας ανάλογα με αυτά της πρώτης κίνησης της διαδικασίας και ότι εξακολουθούσαν να ισχύουν οι παρατηρήσεις που είχαν ήδη διατυπώσει απαντώντας στην πρώτη διαδικασία. Επιπλέον συμπλήρωσαν την απάντηση δηλώνοντας τα ακόλουθα:

- α) η διαμόρφωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης από τα κράτη μέλη δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 1, της συνθήκης. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου ECOFIN της 19ης Μαρτίου 2003, σύμφωνα με τα οποία οι παρεκκλίσεις από το γενικό φορολογικό καθεστώς ή οι διαφοροποιήσεις στο εσωτερικό του -που δικαιολογούνται από τη φύση ή από τα γενικά χαρακτηριστικά του φορολογικού καθεστώτος- δεν υποδηλώνουν κρατικές ενισχύσεις, αποτελούν ένα καθοριστικό στοιχείο, που επιβεβαιώνει την κυρίαρχη αρμοδιότητα των οικονομικών αρχών της Κοινότητας. Επομένως, οι ιταλικές αρχές θα κοινοποιούσαν πληροφορίες σχετικά με τη φύση ή τα γενικά χαρακτηριστικά του συστήματος στις εν λόγω οικονομικές αρχές, μόλις θα το ζητούσαν·

β) η έκφραση «με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων» του άρθρου 15, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, δεν μπορεί να εννοηθεί ότι καθιστά εφαρμόσιμα τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης για κάθε μέτρο μείωσης ή απαλλαγής από ειδικούς φόρους κατανάλωσης, διότι ο κοινοτικός νομοθέτης, εάν ήθελε να θέσει κάθε μέτρο διαμόρφωσης των ειδικών φόρων κατανάλωσης υπό την ισχύ των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης, θα είχε εκφράσει τη θέλησή του αυτή εισάγοντας μια παραπομπή σε αυτά τα άρθρα, σύμφωνα με τη βασική αρχή της ερμηνείας των νόμων *lex ubi voluit dicit*. Από την άλλη πλευρά, σε οποιοδήποτε κοινοτικό κείμενο η θέληση του νομοθέτη να θέσει συγκεκριμένα μέτρα υπό την ισχύ των κανόνων που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις εκφράζεται με σαφήνεια και όχι μέσω μιας γενικής διατύπωσης, όπως «εξαιρουμένων των άλλων κοινοτικών διατάξεων», πόσο μάλλον όταν η σαφής και ρητή διατύπωση είναι πολύ περισσότερο απαραίτητη επειδή ο χαρακτηρισμός ενός μέτρου ως μέτρο «που υποδηλώνει κρατική βοήθεια» ή μέτρο «που δεν υποδηλώνει κρατική βοήθεια» έχει μεγάλη επίδραση στη φύση, στον τρόπο και στη διάρκεια της εκτέλεσης του μέτρου.

γ) το γεγονός ότι το μέτρο δεν βλάπτει την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και δεν δημιουργεί στρέβλωση του ανταγωνισμού είναι ένα αντικειμενικό γεγονός και καθιστά επομένως ασήμαντη την εξοικονόμηση που οι παραγωγοί κατάφεραν να επιτύχουν χάρη στο ίδιο το μέτρο.

VIII. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΩΝ ΙΤΑΛΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΣΤΗΝ ΕΝΤΟΛΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΤΗΣ 5ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

(36) Στην επιστολή της 5ης Φεβρουαρίου 2009 οι ιταλικές αρχές καταρχάς επέστρεψαν στο θέμα της συμβατότητας των ενισχύσεων με τις διατάξεις της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ που, κατά τη γνώμη τους, δεν διευκρινίζει επαρκώς το ζήτημα του συμβιβασμού των απαλλαγών ή μειώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης με τη νομοθεσία που αφορά τον ανταγωνισμό.

(37) Για να αποσαφηνίσουν τη θέση τους, οι ιταλικές αρχές αναφέρονται στο άρθρο 8 της οδηγίας σύμφωνα με το οποίο «Με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν πλήρεις ή μερικές απαλλαγές ή μειώσεις των συντελεστών του ειδικού φόρου κατανάλωσης για τα πετρελαιοειδή τα οποία χρησιμοποιούνται υπό φορολογικό έλεγχο [...] αποκλειστικά στη γεωργία, τη δενδροκομία, τη δασοκομία...».

(38) Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, η έκφραση «με την επιφύλαξη» που χρησιμοποιείται στο άρθρο αυτό δεν ορίζει την υποχρέωση της τήρησης των κανόνων του ευρωπαϊκού ανταγωνισμού, όπως κάνει, αντίθετα, το άρθρο 26 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ. Οι ιταλικές αρχές υποστηρίζουν ότι εάν αυτές οι δύο οδηγίες είχαν προβλέψει την ίδια υποχρέωση, ο κοινοτικός νομοθέτης δεν θα είχε λόγο να είναι περισσότερο ακριβής στο άρθρο 26 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ. Το συμπέρασμα των ιταλικών αρχών είναι επομένως ότι τα κράτη

μέλη, λαμβάνοντας υπόψη τους το άρθρο 8 της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ, μπορούσαν νομίμως να εφαρμόζουν μειώσεις ή απαλλαγές από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης στον τομέα της δενδροκομίας.

(39) Οι ιταλικές αρχές υπογραμμίζουν κατόπιν ότι η εφαρμογή της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ και επομένως της οδηγίας 2003/96/ΕΚ δημιουργεί πράγματι διαστρέβλωση του ανταγωνισμού στο εσωτερικό εμπόριο, διότι οι μειώσεις ή οι απαλλαγές που προβλέπονται ευνοούν τα κράτη μέλη που διαθέτουν περισσότερους οικονομικούς πόρους και μπορούν, επομένως, να εφαρμόσουν μειώσεις του ειδικού φόρου κατανάλωσης με τρόπο ομοιόμορφο σε όλον τον αγροτικό τομέα. Η Ιταλία, δεδομένου ότι διαθέτει περιορισμένους πόρους, αποφάσισε να επέμβει αποκλειστικά υπέρ των επιχειρήσεων που ασχολούνται με καλλιέργειες σε θερμοκήπια διότι τα μέτρα μείωσης και απαλλαγής από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης υιοθετήθηκαν σε ένα περιβάλλον κρίσης που προκλήθηκε από την αύξηση των τιμών των προϊόντων θέρμανσης. Σχετικά με το θέμα αυτό, οι ιταλικές αρχές υπενθυμίζουν ότι δεν είναι καθήκον της Επιτροπής να επέμβει στην επιλογή των προτεραιοτήτων ενός κράτους μέλους.

(40) Όσον αφορά την τυχόν εφαρμοσιμότητα του κοινοτικού πλαισίου των κρατικών ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος (βλ. αιτιολογική σκέψη 20 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης), οι ιταλικές αρχές υποστηρίζουν ότι οι μειώσεις των ειδικών φόρων κατανάλωσης, που πραγματοποιήσαν, είναι σύμφωνες με αυτό το πλαίσιο και θα μπορούσαν για αυτόν το λόγο να επωφεληθούν από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται από αυτή αφοῦ, κατά τη γνώμη τους, πρόκειται για φόρους που ισχύουν βάσει του σημείου 51.2 του πλαισίου. Το σημείο αυτό προβλέπει ότι εάν πρόκειται για ισχύοντες φόρους, οι ενισχύσεις για τη λειτουργία που συνδέονται με μειώσεις ή απαλλαγές μπορούν να εγκριθούν, εάν ικανοποιούνται συνολικά οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:

— ο εν λόγω φόρος πρέπει να έχει σημαντική θετική επίδραση σε ό,τι αφορά την προστασία του περιβάλλοντος,

— οι παρεκκλίσεις υπέρ των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων πρέπει να αποφασιστούν τη στιγμή της υιοθέτησης του φόρου ή πρέπει να είναι αναγκαίες εξαιτίας μιας σημαντικής αλλαγής των οικονομικών συνθηκών, η οποία θέτει τις επιχειρήσεις σε μια ιδιαίτερα δύσκολη θέση σχετικά με τον ανταγωνισμό. Στην τελευταία υπόθεση το ποσό της φορολογικής μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί την αύξηση των οικονομικών επιβαρύνσεων που προκύπτουν από την αλλαγή των οικονομικών συνθηκών. Όταν η αύξηση των οικονομικών επιβαρύνσεων σταματήσει, πρέπει να σταματήσει και η φορολογική ελάφρυνση.

(41) Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα καύσιμα που χρησιμοποιούνται στη γεωργία, ιδίως στο αέριο θέρμανσης, μπορούν να θεωρηθούν περιβαλλοντικοί φόροι (οικοφόροι) και επηρεάζουν θετικά το περιβάλλον διότι παροτρύνουν τους παραγωγούς να μειώσουν την κατανάλωση καυσίμων.

(42) Όσον αφορά συγκεκριμένα το σημείο 51.2, στοιχείο β), του πλαισίου, βάσει του οποίου οι παρεκκλίσεις υπέρ των επιχειρήσεων πρέπει να αποφασίζονται τη στιγμή της υιοθέτησης του φόρου, οι ιταλικές αρχές παραπέμπουν στην απόφαση C(2005) 4436 της Επιτροπής της 7ης Δεκεμβρίου 2005. Σύμφωνα με αυτή την απόφαση «Οι εν λόγω ειδικοί φόροι κατανάλωσης δεν είχαν ενδεχομένως εξ αρχής σαφή περιβαλλοντικό στόχο και οι απαλλαγές αποφασίστηκαν [...] αρκετό χρόνο πριν τεθεί σε εφαρμογή το πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος του 2001. Συνεπώς, μπορεί να θεωρηθεί ότι οι απαλλαγές είχαν αποφασιστεί κατά τη στιγμή της έγκρισης του ειδικού φόρου κατανάλωσης. Συνεπώς, σύμφωνα με το σημείο 51.2 του πλαισίου, στις απαλλαγές, που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης, μπορούν να εφαρμοστούν οι διατάξεις του σημείου 51.1». Οι ιταλικές αρχές προσδίδουν ότι οι μειώσεις των ειδικών φόρων κατανάλωσης αποφασίστηκαν ύστερα από την αλλαγή των οικονομικών συνθηκών και συγκεκριμένα της εκθετικής αύξησης της τιμής του πετρελαίου που έθεσε τους καλλιεργητές που χρησιμοποιούν τα θερμοκήπια σε ιδιαίτερα ευαίσθητη ανταγωνιστική θέση σε σχέση με τους παραγωγούς υπαίθριων καλλιεργειών και που σε άλλες χώρες οδήγησε τις αρχές να λάβουν μέτρα υπέρ των επιχειρήσεων που ασχολούνται με καλλιέργειες σε θερμοκήπιο και υπέρ του τομέα της αλιείας. Οι ίδιες αρχές δηλώνουν ότι η τιμή του πετρελαίου θέρμανσης σημείωσε, στην εν λόγω περίοδο, την εξής πορεία: + 37 % την περίοδο 1999-2000, + 26 % την περίοδο 1999-2001 και + 26 % την περίοδο 1999-2002. Η διάρθρωση των τιμών ήταν αντίθετα η ακόλουθη:

(σε EUR/λίτρο ως μέση ετήσια τιμή)

	Τιμή παραγωγής	Φόροι	Τιμή κατανάλωσης
1999	0,217	0,524	0,741
2000	0,342	0,523	0,865
2001	0,317	0,504	0,821
2002	0,292	0,542	0,834
2003	0,314	0,547	0,861
2004	0,354	0,555	0,909

(43) Οι ιταλικές αρχές επισημαίνουν, από την άλλη πλευρά, ότι η εφαρμογή του σημείου 51 του πλαισίου υποχρεώνει σε κάθε περίπτωση τις επιχειρήσεις να καταβάλουν μέρος του φόρου. Το μέτρο που υιοθετήθηκε από την Ιταλία μπορεί, κατά τη γνώμη των ιταλικών αρχών, να είναι συμβιβαστικό, εάν οι δικαιούχοι καταβάλλουν τον ελάχιστο φόρο που έχει οριστεί σε κοινοτικό επίπεδο. Ο ελάχιστος αυτός φόρος αντιστοιχούσε, σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές, στα 13 ευρώ ανά 1 000 kg την περίοδο 2000-2003 και αργότερα στα 21 ευρώ ανά 1 000 kg.

(44) Τέλος, όσον αφορά το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που παραχωρήθηκαν, οι ιταλικές αρχές δηλώνουν ότι τα ποσά που αναφέρονται στους διάφορους δημοσιονομικούς νόμους αποτελούν εκτιμήσεις που βασίζονται στις προβλέψεις κατανάλωσης καυσίμων θέρμανσης και πρέπει να εξετάζονται από τη σκοπιά της απώλειας εσόδων και όχι ως χρηματοδότηση.

Κατά τη γνώμη τους είναι δύσκολο να υπολογιστεί αυτή τη στιγμή το κέρδος του κάθε παραγωγού, διότι τη διαχείριση του φορολογικού συστήματος την έχουν αναλάβει οι Περιφέρειες, οι Επαρχίες ή ακόμη και οι Δήμοι. Οι αριθμοί θα κοινοποιηθούν μόλις θα είναι διαθέσιμοι.

IX. Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ 18ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2009

(45) Στην επιστολή αυτή οι ιταλικές αρχές πιστοποιούν εν πρώτοις ότι οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης αποτελούν υφιστάμενους φόρους. Επομένως, λόγω του ότι είναι υφιστάμενοι φόροι είναι δυνατή η εφαρμογή σε αυτούς παρεκκλίσεων σύμφωνα με το πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος για τους λόγους που αναφέρθηκαν στο σημείο 42.

(46) Σε αυτά τα επιχειρήματα προστέθηκε μια ενημερωμένη εκδοχή του πίνακα που αναφέρεται στο σημείο 42 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης. Στη νέα εκδοχή του πίνακα η στήλη με τους φόρους χωρίστηκε σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης και σε ΦΠΑ. Βάσει του νέου πίνακα, την εξεταζόμενη περίοδο η διάρθρωση των τιμών ήταν η εξής (αυτή τη φορά τα δεδομένα εκφράζονται σε ευρώ ανά 1 000 λίτρα):

	Τιμή παραγωγής	ΦΠΑ	Ειδικοί Φόροι Κατανάλωσης	Τιμή κατανάλωσης
1999	219,83	123,5	397,67	741
2000	344,35	144,1	375,92	864,33
2001	313,4	136,7	370,11	820,22
2002	293,31	139,7	405,24	838,26
2003	314,37	143,5	403,21	861,1
2004	355,01	151,6	403,21	909,86

(47) Οι ιταλικές αρχές υπογραμμίζουν ότι την περίοδο από το 1999 έως το 2004 οι τιμές κατανάλωσης του πετρελαίου θέρμανσης δεν σταμάτησαν να αυξάνονται, με εξαίρεση τη μικρή μείωση που σημειώθηκε την περίοδο 2000 και 2001. Ακολουθεί επομένως η επανάληψη των επιχειρημάτων που ήδη αναπτύχθηκαν στις αιτιολογικές σκέψεις 42 και 43.

(48) Όσον αφορά την αιτιολόγηση του μέτρου από τη σκοπιά του ιταλικού φορολογικού συστήματος, οι ιταλικές αρχές διευκρινίζουν ότι στην Ιταλία οι ποσότητες καυσίμων που απηλλάγησαν μοιράστηκαν με βάση την επιφάνεια, την ποιότητα των καλλιεργειών και την ύπαρξη γεωργικών εξαρτημάτων που χρησιμοποιούνται πραγματικά. Άρα, μπορεί να θεωρηθεί ότι η απαλλαγή υπολογίστηκε ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας και, στην περίπτωση των καλλιεργειών σε θερμοκήπιο, με τρόπο αναλογικό διότι αυτό το είδος καλλιέργειας εξαρτάται άμεσα από το πετρέλαιο και χαρακτηρίζεται από συνθήκες παραγωγής εντελώς διαφορετικές από αυτές των υπαίθριων καλλιεργειών. Επιπλέον, η απαλλαγή δεν ευνοεί ένα μόνο προϊόν, επειδή εφαρμόζεται σε όλες τις καλλιέργειες σε θερμοκήπιο και οι καλλιέργειες σε θερμοκήπιο μπορούν να θεωρηθούν ως διαδεδομένη πρακτική σε όλον τον αγροτικό τομέα.

- (49) Όσον αφορά γενικότερα την εφαρμοσιμότητα του άρθρου 87, παράγραφος 1, της συνθήκης, οι ιταλικές αρχές θεωρούν ότι δεν ευσταθούν οι όροι της προαναφερθείσας παραγράφου δεδομένου ότι οι απαλλαγές δεν είναι ούτε επιλεκτικές, ούτε τέτοιες ώστε να νοθεύεται ο ανταγωνισμός.
- (50) Όσον αφορά την επιλεξιμότητα, οι ιταλικές αρχές αναφέρονται στην απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση T-233/04 (*). Στην εκτίμηση (σημείο 86) το Δικαστήριο όρισε: «Από την άποψη της εφαρμογής του άρθρου 87 ΕΚ, δεν έχει σημασία αν η κατάσταση του προσώπου που τεκμαίρεται ότι ωφελείται από το μέτρο βελτιώθηκε ή επιδεινώθηκε σε σχέση με το προϊσχύσαν δικαίω ή αν, αντίθετα, δεν υπέστη καμία διαχρονική μεταβολή. Το μόνο που πρέπει να εξακριβωθεί είναι αν, στο πλαίσιο δεδομένου νομικού καθεστώτος, ένα κρατικό μέτρο μπορεί να ευνοήσει "ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής", υπό την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ έναντι άλλων επιχειρήσεων που τελούν σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση, ενόψει του σκοπού που επιδιώκεται με το οικείο μέτρο».
- (51) Σύμφωνα με τις ιταλικές αρχές η απαλλαγή που εφαρμόστηκε στο πετρέλαιο που χρησιμοποιείται σε προστατευόμενο περιβάλλον στο οποίο πραγματοποιείται η καλλιέργεια αγροτικών προϊόντων δεν δημιουργεί διάκριση μεταξύ των επιχειρήσεων που βρίσκονται στην ίδια πραγματική και νομική κατάσταση, ούτε μεταξύ των παραγωγών, διότι όλες οι επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως των αγαθών που παράγουν, μπορούν να επωφεληθούν από την απαλλαγή όταν εφοδιάζονται με πετρέλαιο για τις καλλιέργειες σε θερμοκήπιο.
- (52) Όσον αφορά την ικανότητα νόθευσης του ανταγωνισμού, οι ιταλικές αρχές αναφέρονται στην απόφαση C(2008) 1105 της Επιτροπής, η οποία αναφέρει στο σημείο 43: «Οι πλήρεις και μερικές απαλλαγές που παραχώρησε το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ έχουν τους ίδιους στόχους με τα μέτρα της Οδηγίας 2003/96/Εκ και έχουν αρκετά μικρότερη βαρύτητα, επομένως θα μπορούσαμε να πούμε, αναλογικά, ότι δεν ενδέχεται να νοθεύσουν αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό».
- (53) Οι ιταλικές αρχές προσθέτουν επιπλέον ότι στο σημείο 32 της ίδιας απόφασης η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό το είδος μέτρων, που συνδέεται με τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται στην πρωτογενή αγροτική παραγωγική διαδικασία, δεν νοθεύει παράνομα τον ανταγωνισμό, δεδομένου του μικρού μεγέθους των αγροτικών επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πάνω από το 60 % των επιχειρήσεων διαθέτουν λιγότερα από 5 εκτάρια χρησιμοποιούμενης αγροτικής επιφάνειας). Ξεκινώντας από αυτή τη θεώρηση υπογραμμίζουν ότι, βάσει του προαναφερθέντος κριτηρίου σχετικά με το μέγεθος, οι εν λόγω απαλλαγές δύσκολα θα μπορούσαν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό, καθώς περίπου το 80 % των ιταλικών αγροτικών επιχειρήσεων διαθέτει λιγότερα από 5 εκτάρια χρησιμοποιούμενης αγροτικής επιφάνειας.
- (54) Σύμφωνα με ένα άλλο επιχείρημα των ιταλικών αρχών, η ποσότητα του πετρελαίου που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη θέρμανση 1 m³ θερμοκηπίου είναι μόλις 2 λίτρα. Επιπλέον, βάσει μιας μελέτης του Enampa (Εθνικός Οργανισμός για την Εκβιομηχάνιση της Γεωργίας) για την κατανάλωση πετρελαίου σε 14 από τις 20 ιταλικές περιφέρειες το πετρέλαιο που χρησιμοποιήθηκε στα θερμοκήπια (167 436 001 λίτρα) αποτέλεσε μόνον το 11,77 % της κατανάλωσης αγροτικού πετρελαίου το 2002 και το 10,67 % το 2003.
- (55) Οι ιταλικές αρχές, αφού παρείχαν αυτές τις διευκρινίσεις για να υποστηρίξουν τη θέση τους σύμφωνα με την οποία οι εν λόγω απαλλαγές δεν περιέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 1, της συνθήκης ΕΚ, επιβεβαιώνουν τον οριζόντιο χαρακτήρα των απαλλαγών, επιμένουν στο γεγονός ότι όλοι οι παραγωγοί θα μπορούσαν να επωφεληθούν από αυτές, εάν ασχολούνταν με την καλλιέργεια σε θερμοκήπια, και υπογραμμίζουν ότι το κριτήριο της απαγορεύσεως των διακρίσεων δεν μπορεί να εφαρμοστεί αναδρομικά, για λόγους σύννομης αξιοπιστίας και ορθότητας του δικαίου.

X. ΕΚΤΙΜΗΣΗ

- (56) Η παρούσα απόφαση αφορά, από τη μια πλευρά, τη διαφορά ανάμεσα στις απαλλαγές από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης που εφαρμόζονται στο πετρέλαιο θέρμανσης των θερμοκηπίων και από την άλλη, τις απαλλαγές από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης που εφαρμόζονται στο πετρέλαιο κίνησης.
- (57) Λαμβάνοντας υπόψη τα επιχειρήματα που παρουσίασαν οι ιταλικές αρχές στις απαντήσεις τους στις κινήσεις της διαδικασίας, πρέπει να εξετάσουμε καταρχάς, εάν το καθεστώς περιέχει στοιχεία κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 1, της συνθήκης ΕΚ.
- (58) Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 1, της συνθήκης, οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.
- (59) Το υπό εξέταση καθεστώς αντιστοιχεί σε αυτόν τον ορισμό όχι μόνο επειδή χρηματοδοτείται με κρατικούς πόρους (το κράτος, παρέχοντας απαλλαγές από ειδικούς φόρους κατανάλωσης, δεν λαμβάνει συγκεκριμένα έσοδα που διαφορετικά θα μπορούσε να εισπράξει), αλλά και επειδή ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις (τις επιχειρήσεις του αγροτικού τομέα και συγκεκριμένα αυτές που χρησιμοποιούν τα θερμοκήπια) και επειδή μπορεί να επηρεάσει τις συναλλαγές και να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δεδομένης της θέσης που κατέχει η Ιταλία στην αγροτική παραγωγή σε θερμοκήπια (για παράδειγμα, όσον αφορά την επιφάνεια των θερμοκηπίων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή φρέσκων λαχανικών, το 2000 και το 2003 η Ιταλία κατείχε τη δεύτερη θέση ανάμεσα στις χώρες παραγωγούς της Ένωσης. Το 2000 και το 2001 η Ιταλία ήταν ο πρώτος παραγωγός λαχανικών στην Ένωση και, τέλος, την περίοδο στην οποία αναφέρονται οι διαδικασίες που κινήθηκαν η Ιταλία ήταν η δεύτερη ευρωπαϊκή χώρα όσον αφορά την επιφάνεια που χρησιμοποιήθηκε σε καλλιέργειες σε θερμοκήπιο).

(*) Πρωτοδικείο, απόφαση της 10ης Απριλίου 2008, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή σελ. II-00591.

(60) Κατά τη διάρκεια της εξέτασης του φακέλου οι ιταλικές αρχές παρέθεσαν μια σειρά επιχειρημάτων για να υπερασπίσουν τη θέση τους σύμφωνα με την οποία το καθεστώς δεν περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης:

- βάσει της πολιτικής συμφωνίας που συνήφθη μεταξύ του Συμβουλίου και της Επιτροπής στο Συμβούλιο του ECOFIN της 19ης Μαρτίου 2003 οι παρεκκλίσεις από το γενικό [φορολογικό] καθεστώς ή οι διαφοροποιήσεις μέσα σε αυτό που δικαιολογούνται από τη φύση ή από τα γενικά χαρακτηριστικά του φορολογικού καθεστώτος δεν περιέχουν κρατικές ενισχύσεις. Επιπλέον, στην Ιταλία οι απαλλαγές εντάσσονται στη λογική του ιταλικού φορολογικού συστήματος διότι ισχύουν για όλες τις καλλιέργειες σε θερμοκήπιο και διότι οι ποσότητες του καυσίμου που απαλλάχθηκαν από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης μοιράστηκαν ανάλογα με τη δραστηριότητα που ασκείται,
- βάσει των εκτιμήσεων και των διαθέσιμων στοιχείων, το καθεστώς υπό εξέταση δεν «ζημιώνει τη σωστή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και δεν προκαλεί στρέβλωση του ανταγωνισμού» (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 30 και 31),
- οι απαλλαγές δεν είναι ούτε επιλεκτικές ούτε τέτοιας φύσης ώστε να νοθεύουν τον ανταγωνισμό.

(61) Πρέπει καταρχάς να υπογραμμίσουμε ότι δεν μπορεί καμία πολιτική συμφωνία να τροποποιήσει την αρχή της ενίσχυσης, η οποία ορίζεται με αντικειμενικό τρόπο από τη συνθήκη.

(62) Όσον αφορά το επιχείρημα σύμφωνα με το οποίο οι απαλλαγές θα μπορούσαν ενδεχομένως να δικαιολογηθούν από τη φύση ή από τα γενικά χαρακτηριστικά του φορολογικού συστήματος, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι συγκεκριμένες απαλλαγές από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, οι οποίες περιορίζονται σε ένα είδος παραγωγής –εν προκειμένω, στην καλλιέργεια σε θερμοκήπια, η οποία επωφελήθηκε μεγαλύτερων απαλλαγών σε σχέση με τις υπαίθριες καλλιέργειες–, δεν μπορούν να δικαιολογηθούν από τη φύση και τη λογική του ιταλικού φορολογικού συστήματος, δεδομένου ότι το κοινοτικό δίκαιο υποχρεώνει τα κράτη μέλη, κατ' αρχήν, να επιβάλλουν συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης⁽¹⁰⁾. Η ίδια άποψη ισχύει όταν το κοινοτικό δίκαιο δεν ορίζει την παραχώρηση απαλλαγών αυτού του είδους. Το επιχείρημα σύμφωνα με το οποίο οι απαλλαγές ισχύουν για όλες τις καλλιέργειες σε θερμοκήπιο δεν ταιριάζει με την υπόθεση αυτή διότι ολόκληροι τομείς της αγροτικής παραγωγής επωφελήθηκαν χαμηλότερων απαλλαγών από αυτές που δόθηκαν στους καλλιεργητές που χρησιμοποιούν τα θερμοκήπια και εάν οι ποσότητες καυσίμων μοιράστηκαν ανάλογα με τη δραστηριότητα που ασκείται, όπως ισχυρίζονται οι ιταλικές αρχές, η λογική του φορολογικού συστήματος θα επέβαλλε την ίδια απαλλαγή για όλες τις δραστηριότητες που βασίζονται στη χρήση του πετρελαίου.

(63) Το ζήτημα της επιλεξιμότητας αντιμετωπίστηκε ήδη στην αιτιολογική σκέψη 58 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης. Η Επιτροπή παρατηρεί σχετικά με την αναφορά στην απόφαση της υπόθεσης T 233-04, από τη σκοπιά των αιτιολογικών σκέψεων 25 και 26 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης, ότι οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με καλλιέργειες σε θερμοκήπια επωφελήθηκαν ωστόσο σημαντικότερων απαλλα-

γών, εάν είναι αλήθεια ότι οι επιχειρήσεις του αγροτικού τομέα, που χρησιμοποιούν πετρέλαιο, μπόρεσαν να επωφεληθούν απαλλαγών. Όλες οι επιχειρήσεις βρίσκονταν σε ανάλογη πραγματική κατάσταση από τη στιγμή που χρησιμοποιούσαν πετρέλαιο στην παραγωγή και επομένως τους αφορούσε στον ίδιο βαθμό ο στόχος του μέτρου, δηλαδή η μείωση των αρνητικών επιπτώσεων της αύξησης της τιμής των πετρελαιοειδών, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος τους. Το γεγονός ότι σε ανάλογη κατάσταση ορισμένοι μπόρεσαν να επωφεληθούν μεγαλύτερων απαλλαγών από άλλους αποδεικνύει ότι το καθεστώς διαθέτει ένα στοιχείο επιλεκτικότητας.

(64) Όσον αφορά το θέμα σύμφωνα με το οποίο το καθεστώς δεν βλάπτει την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και δεν συνεπιφέρει στρέβλωση του ανταγωνισμού, η Επιτροπή απορρίπτει τα επιχειρήματα των ιταλικών αρχών. Πράγματι:

- η απόφαση στην οποία αναφέρονται οι ιταλικές αρχές στο σημείο 52 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης συμπεραίνει ότι υφίσταται μια κρατική ενίσχυση που είναι δυνατόν να εγκριθεί βάσει της παρέκκλισης που προβλέπει το άρθρο 87, παράγραφος 3, στοιχείο γ), της συνθήκης. Η παρέκκλιση αυτή δεν μπορεί ωστόσο να χρησιμοποιηθεί για να αποδειχθεί η απουσία στοιχείων κρατικής ενίσχυσης στο υπό εξέταση καθεστώς (η άποψη αυτή ισχύει και για το επιχείρημα που υποστήριξαν οι ιταλικές αρχές και που αναπτύχθηκε στην αιτιολογική σκέψη 53 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης),

- τα δεδομένα που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 54 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης δεν είναι πλήρη (14 από τις 20 περιφέρειες) και δεν υπάρχει τίποτε που να επιτρέπει να συμπεράνουμε ότι είναι ενδεικτικά: δεν είναι δυνατόν να συμπεράνουμε, πράγματι, ότι οι περιφέρειες για τις οποίες παρέχονται δεδομένα αντιστοιχούν στις περιφέρειες στις οποίες οι καλλιέργειες σε θερμοκήπιο είναι περισσότερο διαδεδομένες. Επιπλέον, τα δεδομένα που αφορούν την κατανάλωση στον αγροτικό τομέα δείχνουν ότι το πετρέλαιο αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της αγροτικής παραγωγής. Σε κάθε περίπτωση, αρκεί η ενίσχυση να δυναμώνει την ανταγωνιστική θέση μιας επιχείρησης σε σχέση με τη θέση άλλων ανταγωνιστριών επιχειρήσεων στις διακοινοτικές συναλλαγές, ώστε η ίδια ενίσχυση να μπορεί να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού και να νοθεύσει τις διακοινοτικές συναλλαγές⁽¹¹⁾. Αυτό συμβαίνει στην υπό εξέταση υπόθεση, καθόσον η απαλλαγή που παραχωρήθηκε ευνοεί τις ιταλικές επιχειρήσεις που καλλιεργούν αγροτικά προϊόντα σε θερμοκήπιο έναντι των επιχειρήσεων των άλλων κρατών μελών που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα.

(65) Οι ιταλικές αρχές ισχυρίστηκαν επίσης, απαντώντας στην πρώτη κίνηση της διαδικασίας, ότι οι εν λόγω ενισχύσεις δεν αποτελούν κρατικές ενισχύσεις, αλλά πρέπει να εξεταστούν από τη σκοπιά των διατάξεων των οδηγιών 92/81/ΕΟΚ και 2003/96/ΕΚ. Οι ιταλικές αρχές έβγαλαν αυτό το συμπέρασμα από το επιχείρημα σύμφωνα με το οποίο η ύπαρξη κρατικών ενισχύσεων θα αποκλειόταν απλώς από το γεγονός ότι μια ευρωπαϊκή οδηγία προβλέπει τη δυνατότητα της παραχώρησης απαλλαγών από τους φόρους. Το επιχείρημα αυτό επαναλήφθηκε στην απάντηση στην εντολή υποβολής πληροφοριών που τους διαβιβάστηκε.

⁽¹⁰⁾ Απόφαση 2006/323/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 119 της 4.5.2006, σ. 12).

⁽¹¹⁾ ΔΕΚ, απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 1980, Philip Morris, υπόθεση 730/79.

- (66) Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται το επιχείρημα αυτό. Η οδηγία 92/81/ΕΟΚ διευκρινίζει πράγματι, στην έκτη αιτιολογική σκέψη, ότι τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν προαιρετικά άλλες (...) απαλλαγές (...), με τον όρο ότι αυτό δεν προκαλεί στρέβλωση του ανταγωνισμού. Το άρθρο 8, παράγραφος 2, της ίδιας οδηγίας ορίζει επιπλέον ότι τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν πλήρεις ή μερικές απαλλαγές ή μειώσεις «με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων». Η οδηγία 92/81/ΕΟΚ, αναφερόμενη στην ύπαρξη κινδύνου στρέβλωσης του ανταγωνισμού, δεν αποκλείει το ενδεχόμενο οι απαλλαγές να μπορούν να συνιστούν κρατικές ενισχύσεις. Αξίζει να αναφερθεί ότι οι αρμοδιότητες της Επιτροπής σε ό,τι αφορά τις κρατικές ενισχύσεις χορηγούνται κατευθείαν από τη συνθήκη και ότι αυτές οι αρμοδιότητες δεν είναι δυνατόν να περιοριστούν από μια οδηγία, σκοπός της οποίας είναι η εναρμόνιση ενός φόρου σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- (67) Επιπλέον, η οδηγία 2003/96/ΕΚ επισημαίνει, στις αιτιολογικές σκέψεις 15 και 24, ότι τα μέτρα που στοχεύουν στη δημιουργία διαφορετικών ποσοστών φόρου πρέπει να συμφωνούν με τους κανονισμούς που ρυθμίζουν την εσωτερική αγορά και τον ανταγωνισμό για να μην προκαλείται στρέβλωση του ανταγωνισμού. Η υποχρέωση της εφαρμογής των κανόνων του ανταγωνισμού επιβεβαιώνεται και από το άρθρο 26 της ίδιας οδηγίας, το οποίο εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι τα εν λόγω μέτρα μπορούν να αποτελούν κρατικές ενισχύσεις και πρέπει, σε αυτή την περίπτωση, να γνωστοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88, παράγραφος 3, της συνθήκης ΕΚ. Το προαναφερθέν άρθρο ορίζει ρητά ότι οι πληροφορίες που κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας δεν απαλλάσσουν τα κράτη μέλη από την υποχρέωση της γνωστοποίησης που προβλέπει το άρθρο 88, παράγραφος 3, της Συνθήκης.
- (68) Τέλος, οι ίδιες οι ιταλικές αρχές ισχυρίζονται (πρβ. αιτιολογική σκέψη 39 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης), ότι η εφαρμογή των απαλλαγών δημιουργεί στρέβλωση του ανταγωνισμού, στοιχείο που χαρακτηρίζει μια κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 1, της Συνθήκης.
- (69) Λαμβάνοντας υπόψη όλες αυτές τις εκτιμήσεις, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι οι απαλλαγές από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης που εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο του υπό εξέταση καθεστώτος αποτελούν κρατικές ενισχύσεις σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 1, της Συνθήκης.
- (70) Ωστόσο, στις περιπτώσεις που προβλέπει το άρθρο 87, παράγραφοι 2 και 3, της συνθήκης, ορισμένα μέτρα είναι δυνατόν να θεωρηθούν, κατά παρέκκλιση, συμβίβασιμα με την κοινή αγορά.
- (71) Οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται από το άρθρο 87, παράγραφος 2, της συνθήκης, και αφορούν τις ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα που παραχωρούνται στους μεμονωμένους καταναλωτές, τις ενισχύσεις που στοχεύουν την αντιμετώπιση ζημιών που προκλήθηκαν από φυσικές καταστροφές ή από άλλα έκτακτα γεγονότα, καθώς και τις ενισχύσεις που παραχωρούνται στην οικονομία ορισμένων περιφερειών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας δεν είναι εφαρμόσιμες εν προκειμένω, όποιοι και αν είναι οι δικαιούχοι του καθεστώτος.
- (72) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι παρεκκλίσεις που προβλέπει το άρθρο 87, παράγραφος 3, στοιχείο α), της συνθήκης, και που σχετίζονται με την ανάπτυξη συγκεκριμένων περιφερειών, δεν εφαρμόζονται στο υπό εξέταση καθεστώς, διότι το καθεστώς αυτό δεν περιλαμβάνει ενισχύσεις που στοχεύουν στο να ευνοήσουν την οικονομική ανάπτυξη συγκεκριμένων περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι εξαιρετικά χαμηλό ή στις οποίες υπάρχει μια σοβαρή μορφή υποαπασχόλησης.
- (73) Όσον αφορά την παρέκκλιση που αναφέρεται στο άρθρο 87, παράγραφος 3, στοιχείο β), της συνθήκης, αρκεί να διαπιστωθεί ότι το φορολογικό καθεστώς δεν αποτελεί ένα σημαντικό σχέδιο για το κοινό ευρωπαϊκό συμφέρον και δεν στοχεύει στην αποκατάσταση μιας σοβαρής διαταραχής της ιταλικής οικονομίας. Η ενίσχυση, επιπλέον, δεν στοχεύει καν στην προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, σύμφωνα με την παρέκκλιση που προβλέπεται από το άρθρο 87, παράγραφος 3, στοιχείο δ), της Συνθήκης.
- (74) Συνεπώς, η μοναδική παρέκκλιση που θα μπορούσε κανείς να επικαλεστεί είναι αυτή που προβλέπεται από το άρθρο 87, παράγραφος 3, στοιχείο γ), της Συνθήκης, βάσει της οποίας είναι δυνατόν να θεωρούνται συμβίβασιμες με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις που προορίζονται για τη διευκόλυνση ορισμένων δραστηριοτήτων ή ορισμένων οικονομικών περιφερειών, πάντοτε με τον όρο ότι δεν νοθεύουν τις συνθήκες των συναλλαγών ενάντια στο κοινό συμφέρον.
- (75) Δεδομένου ότι οι ενισχύσεις που αφορούν το υπό εξέταση καθεστώς είναι μη κοινοποιημένες ενισχύσεις, η συμβατότητά τους με την κοινή αγορά πρέπει να αναλυθεί από τη σκοπιά των κανόνων που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις και που ίσχυαν όταν παραχωρήθηκαν οι υπό εξέταση ενισχύσεις, όπως διευκρινίζει η ανακοίνωση της Επιτροπής που αφορά τον καθορισμό των κανόνων που εφαρμόζονται στην εκτίμηση των κρατικών ενισχύσεων που παραχωρούνται παράνομα ⁽¹²⁾.
- (76) Παρά το γεγονός ότι το σημείο 172 των νέων κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών του 2007-2013 ⁽¹³⁾ για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας θεωρεί συμβίβασιμες με την κοινή αγορά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87, παράγραφος 3, στοιχείο γ), της συνθήκης, ορισμένες παράνομες ενισχύσεις που παραχωρήθηκαν μετά τη θέση σε ισχύ της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, αυτό ισχύει μόνον στην περίπτωση που οι όροι αυτής της οδηγίας τηρήθηκαν και στην περίπτωση που δεν υπήρξε καμία διαφοροποίηση στον αγροτικό τομέα. Το ίδιο ισχύει και για τις ενισχύσεις που παραχωρήθηκαν παράνομα βάσει της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ.
- (77) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ «Τα κράτη μέλη επιβάλλουν στα πετρελαιοειδή ειδικό φόρο κατανάλωσης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία». Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου διευκρινίζεται ότι τα κράτη μέλη ορίζουν τα ποσοστά των φόρων που εφαρμόζουν σύμφωνα με την οδηγία 92/82/ΕΟΚ για την προσέγγιση των συντελεστών των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα πετρελαιοειδή ⁽¹⁴⁾.

⁽¹²⁾ ΕΕ C 119 της 22.5.2002, σ. 22.

⁽¹³⁾ ΕΕ C 319 της 27.12.2006, σ. 1.

⁽¹⁴⁾ Το ποσό των ειδικών φόρων κατανάλωσης επί του πετρελαίου που χρησιμοποιείται για τη θέρμανση των θερμοκηπίων αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 43.

- (78) Η οδηγία 92/82/ΕΟΚ προβλέπει στο άρθρο 5, παράγραφος 2, έναν ειδικό φόρο κατανάλωσης επί του πετρελαίου που αντιστοιχεί σε 18 ECU ανά 1 000 λίτρα, εάν το πετρέλαιο χρησιμοποιείται σε σταθερούς κινητήρες, στις εγκαταστάσεις και στα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται στα εργοτάξια οικοδομών, στα δημόσια έργα και στα τεχνικά έργα, ή για τα οχήματα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν εκτός του οδικού δικτύου ή που δεν έλαβαν έγκριση για να κυκλοφορούν κυρίως στο δημόσιο οδικό δίκτυο.
- (79) Η Οδηγία 92/81/ΕΟΚ διευκρινίζει στο άρθρο 2, παράγραφος 2, ότι «Τα πετρελαιοειδή που δεν εμπίπτουν σε αυτά για τα οποία η οδηγία 92/82/ΕΟΚ ορίζει το επίπεδο του ειδικού φόρου κατανάλωσης υπόκεινται στον ειδικό φόρο κατανάλωσης, εάν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν, εάν πρόκειται να πωληθούν ή εάν χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κίνησης ή θέρμανσης. Ο συντελεστής του εφαρμοστέου φόρου καθορίζεται, ανάλογα με τη χρήση, με βάση το συντελεστή που εφαρμόζεται στο ισοδύναμο καύσιμο θέρμανσης ή καύσιμο κινητήρων». Το ποσό των 13 ευρώ που αναφέρουν οι ιταλικές αρχές στο σημείο 43 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης, είναι το ποσό του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζεται στο αντίστοιχο καύσιμο θέρμανσης ή στο καύσιμο κινητήρων, με άλλα λόγια πρόκειται για τον ειδικό φόρο κατανάλωσης για το βαρύ πετρέλαιο που ορίστηκε στα 13 ευρώ ανά 1 000 κιλά από το άρθρο 6 της ίδιας οδηγίας.
- (80) Το άρθρο 8, παράγραφος 2, της Οδηγίας 92/81/ΕΟΚ προβλέπει ωστόσο ότι «με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών διατάξεων, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν πλήρεις ή μερικές απαλλαγές ή μειώσεις των συντελεστών του ειδικού φόρου κατανάλωσης για τα πετρελαιοειδή τα οποία χρησιμοποιούνται υπό φορολογικό έλεγχο [...] αποκλειστικά στη γεωργία, τη δενδροκομία, τη δασοκομία και την ποτάμια ή λιμναία ιχθυοκαλλιέργεια».
- (81) Σύμφωνα με την οδηγία 2003/96/ΕΚ, που εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2004⁽¹⁵⁾, ο ελάχιστος συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης επί του πετρελαίου θέρμανσης ορίζεται στα 21 ευρώ ανά 1 000 λίτρα (άρθρο 9 της οδηγίας σε συνδυασμό με τον πίνακα Γ του παραρτήματος Ι). Η οδηγία αυτή περιέχει επιπλέον μια διάταξη ανάλογη με αυτή του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/81/ΕΟΚ, στο άρθρο 15, παράγραφος 3, σύμφωνα με την οποία «τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν μηδενικό επίπεδο φορολογίας στα ενεργειακά προϊόντα και την ηλεκτρική ενέργεια που χρησιμοποιείται στη γεωργία, τις καλλιέργειες οπωροκηπευτικών, τις ιχθυοκαλλιέργειες και τη δασοκομία».
- (82) Σύμφωνα με τις δύο προαναφερθείσες οδηγίες ήταν επομένως δυνατή η παραχώρηση ολικών απαλλαγών από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Ωστόσο, δεδομένου ότι το καθεστώς των υπό εξέταση ενισχύσεων προκαλεί τη διαφοροποίηση ανάμεσα στις απαλλαγές από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης που ευνοεί ορισμένες γεωργικές επιχειρήσεις δεν μπορεί να θεωρηθεί συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά από τη σκοπιά του σημείου 172 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας 2007-2013⁽¹⁶⁾.
- (83) Καθόλη την περίοδο που αποτελεί αντικείμενο των δύο διαδικασιών που κινήθηκαν σε σχέση με τις απαλλαγές από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης (από τον Οκτώβριο του 2000 έως την 31η Δεκεμβρίου του 2004 - βλ. αιτιολογικές σκέψεις 25 και 27), οι κανόνες που εφαρμόζονταν στις κρατικές ενισχύσεις ήταν αυτοί που περιείχαν οι κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις στον αγροτικό τομέα⁽¹⁷⁾ (κατωτέρω, οι κατευθυντήριες γραμμές του αγροτικού τομέα του 2000).
- (84) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση τους (πλήρεις απαλλαγές από τους φόρους κατανάλωσης), οι ενισχύσεις αποτελούν μονομερείς κρατικές ενισχύσεις που στοχεύουν απλώς στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των παραγωγών και δεν συμβάλλουν με κανέναν τρόπο στην ανάπτυξη του τομέα. Η διαπίστωση αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι οι ιταλικές αρχές στις συμπληρωματικές πληροφορίες που υπέβαλαν εξηγούν ότι η παραχώρηση των ενισχύσεων δικαιολογείται από την αύξηση των τιμών του πετρελαίου (βλ. αιτιολογική σκέψη 39 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης).
- (85) Σύμφωνα με το σημείο 3.5 των κατευθυντήριων γραμμών του 2000 για τον αγροτικό τομέα, τέτοιου είδους ενισχύσεις θεωρούνται λειτουργικές ενισχύσεις και είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά.
- (86) Οι κατευθυντήριες γραμμές του 2000 δέχονται, ωστόσο, στο σημείο 5.5 μια εξαίρεση από τις διατάξεις του σημείου 3.5 για τις περιβαλλοντικές λειτουργικές ενισχύσεις.
- (87) Στο σημείο 5.5.4 των κατευθυντήριων γραμμών του 2000 για τον αγροτικό τομέα, συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά στην ειδική περίπτωση των μερικών ή ολικών απαλλαγών από τους περιβαλλοντικούς φόρους. Σε αυτό το σημείο των κατευθυντήριων γραμμών η Επιτροπή, αφού εξέδωσε συγκεκριμένες επιφυλάξεις, ισχυρίστηκε ότι αυτό το είδος των ενισχύσεων είναι δυνατό να γίνει αποδεκτό με τους ακόλουθους σωρευτικούς όρους:
- εάν πρόκειται για προσωρινές ενισχύσεις μέγιστης διάρκειας πέντε ετών και ελαττούμενες,
 - εάν είναι δυνατό να αποδειχτεί ότι είναι αναγκαίες για να αντισταθμιστεί μια απώλεια στον τομέα του ανταγωνισμού σε διεθνές επίπεδο,
 - εάν το καθεστώς των ενισχύσεων αποτελεί πραγματικό κίνητρο για τη μείωση των εν λόγω μέσων παραγωγής.
- (88) Στην υπό εξέταση υπόθεση η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι ενισχύσεις δεν είναι ελαττούμενες διότι, από τη σκοπιά των διαφόρων άρθρων των δημοσιονομικών νόμων που προέβλεψαν τις απαλλαγές από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης, η απαλλαγή είναι μερική έως την 31η Δεκεμβρίου 2000 και κατόπιν ολική για όλες τις περιόδους της αιτιολογικής σκέψης 27 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης. Επιπλέον, οι ενισχύσεις δεν ήταν προσωρινές διότι, εάν εξαιρεθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2001, οι απαλλαγές ήταν ουσιαστικά μόνιμες για όλη την εν λόγω περίοδο. Οι ιταλικές αρχές έκαναν βέβαια αναφορά στην ύπαρξη μιας ευαίσθητης κατάστασης σχετικά με τον ανταγωνισμό (βλ. αιτιολογική σκέψη 42 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης), αλλά δεν παρείχαν δεδομένα που να αποδεικνύουν την απώλεια της ανταγωνιστικότητας. Τέλος, δεν φαίνεται πιθανό ότι το καθεστώς απαλλαγών, το οποίο εξ ορισμού καθιστά τα καύσιμα φθηνότερα, μπορεί να παροτρύνει τους δικαιούχους να μειώσουν τη χρήση των εν λόγω μέσων παραγωγής (είτε πρόκειται για τα θερμοκήπια είτε, κατ' επέκταση, για τα ίδια τα καύσιμα, εάν θεωρηθούν ως μέσα παραγωγής).

(15) Εκτός συγκεκριμένων διατάξεων που δεν σχετίζονται με την υπό εξέταση υπόθεση.

(16) Πρβ. σημείωση 13.

(17) ΕΕ C 28 της 1.2.2000, σ. 2.

- (89) Επομένως, οι υπό εξέταση κρατικές ενισχύσεις δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι δικαιολογούνται αποκλειστικά από τις διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών του 2000 για τον αγροτικό τομέα οι οποίες επιτρέπουν να θεωρούνται συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά οι απλές λειτουργικές ενισχύσεις.
- (90) Υπό αυτές τις συνθήκες, οι κατευθυντήριες γραμμές του 2000 προβλέπουν επίσης, στο σημείο 5.6.2, τη δυνατότητα να πραγματοποιηθεί εξέταση των ενισχύσεων ανά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές που εκτίθενται στο κοινοτικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.
- (91) Λαμβάνοντας υπόψη την περίοδο στην οποία αναφέρονται οι δύο διαδικασίες, οι κανόνες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εξέταση του συμβιβάσιμου των υπό εξέταση ενισχύσεων είναι οι εξής:
- για την περίοδο από τις 3 Οκτωβρίου 2000 έως τις 2 Φεβρουαρίου 2001, το πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που ίσχυε από το 1994 (κατόπιν του πλαισίου του 1994) ⁽¹⁸⁾,
- για την περίοδο από τις 03.02.01 έως τις 31.12.04, το πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που ίσχυε από το 2001 (κατόπιν του πλαισίου του 1994) ⁽¹⁹⁾,
- (92) Σύμφωνα με τις διατάξεις του πλαισίου του 1994 (σημείο 3.4), η Επιτροπή μπορεί να παρεκκλίνει από την αρχή της απαγόρευσης των λειτουργικών ενισχύσεων με την προϋπόθεση ότι οι ενισχύσεις αυτές έχουν ως μοναδικό σκοπό την αντιστάθμιση του επιπρόσθετου κόστους σε σχέση με το κόστος της παραδοσιακής παραγωγής, είναι προσωρινές και σε γενικές γραμμές ελαττούμενες και αποτελούν κίνητρο για τη μείωση της μόλυνσης ή για την ταχεία εισαγωγή αποτελεσματικότερων μεθόδων χρήσης των πόρων.
- (93) Το ίδιο σημείο (3.4) διευκρινίζει ότι η προσωρινή απαλλαγή από την καταβολή νέων περιβαλλοντικών φόρων μπορεί να εκχωρηθεί, εάν κρίνεται αναγκαία, για να αντισταθμιστούν οι απώλειες σε ανταγωνιστικότητα στο διεθνές επίπεδο. Ένας άλλος παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι η ανταπόδοση που οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πρέπει να παρέχουν υπό τη μορφή της μείωσης της μόλυνσης. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και στις φορολογικές απαλλαγές που ορίζονται από μια κοινοτική νομοθετική πράξη.
- (94) Εκτός από το γεγονός ότι, όπως αναφέρεται στην ανάλυση που πραγματοποιήθηκε από τη σκοπιά του σημείου 5.5.4 των κατευθυντήριων γραμμών του 2000 για τον αγροτικό τομέα, οι ενισχύσεις δεν είναι ούτε προσωρινές, ούτε ελαττούμενες, ούτε περιέχουν κάποιο κίνητρο, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι στις πληροφορίες που διαθέτει τίποτε δεν αποδεικνύει ότι οι ενισχύσεις περιορίζονται αυστηρώς στην αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους της παραγωγής σε σχέση με το κόστος της παραδοσιακής παραγωγής. Επομένως, οι ενισχύσεις δεν πληρούν τους όρους που αναφέρονται στο σημείο 92 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης, οι οποίοι θα επέτρεπαν να θεωρηθούν οι εν λόγω ενισχύσεις συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά.
- (95) Επιπλέον, στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν αρμόζουν οι όροι που αναφέρονται στο σημείο 93 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης, διότι οι ενισχύσεις δεν αφορούν νέους φόρους (οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης υφίσταντο πριν από την περίοδο στην οποία αναφέρονται οι δύο διαδικασίες: παραδείγματος χάριν, το άρθρο 24, εδάφιο 3, του νόμου 388, της 23ης Δεκεμβρίου 2000 που εισάγει την πλήρη απαλλαγή για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως τις 30 Ιουνίου 2001 κάνει αναφορά στο νόμο 662 του 1996 ο οποίος ήδη αφορούσε ειδικούς φόρους κατανάλωσης και παρέπεμπε στο νομοθετικό διάταγμα 504/1995, το οποίο διαθέτει το ενιαίο κείμενο των νομοθετικών διατάξεων που αφορούν τους φόρους επί της παραγωγής και επί της κατανάλωσης). Η Επιτροπή παρατηρεί σχετικά με το θέμα αυτό ότι οι ιταλικές αρχές δεν αμφισβήτησαν τη φύση του «υφιστάμενου φόρου» των υπό εξέταση φόρων. Επιπλέον δεν υποστήριξαν ποτέ ότι οι εν λόγω φόροι ορίστηκαν πρόσφατα (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 40 και 45 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης).
- (96) Οι ενισχύσεις αυτές δεν είναι δυνατόν επομένως να κηρυχθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά βάσει των διατάξεων του πλαισίου του 1994.
- (97) Το πλαίσιο του 2001 πραγματοποιεί έναν διαχωρισμό μεταξύ των νέων φόρων (σημείο 51.1) και των υφιστάμενων φόρων (σημεία 51.2 και 52).
- (98) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης που αποτέλεσαν αντικείμενο απαλλαγών πρέπει να θεωρηθούν υφιστάμενοι φόροι την υπό εξέταση περίοδο, διότι, εκτός από τις εκτιμήσεις που αναπτύχθηκαν στην αιτιολογική σκέψη 95 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης, οι απαλλαγές αποφασίστηκαν χρόνο με το χρόνο στους διάφορους δημοσιονομικούς νόμους και όχι σε έναν οποιοδήποτε νόμο που υιοθετήθηκε με αυτόματες παρεκκλίσεις οποιαδήποτε στιγμή της υπό εξέταση περιόδου. Επιπλέον, όπως παρατήρησε ήδη η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 95 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης, οι ιταλικές αρχές δεν αμφισβήτησαν τη φύση των «υφιστάμενων φόρων» των υπό εξέταση φόρων και δεν υποστήριξαν ποτέ ότι οι εν λόγω φόροι ορίστηκαν πρόσφατα.
- (99) Το σημείο 51.2 του πλαισίου του 2001, όπως αναφέρθηκε στην αιτιολογική σκέψη 40 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης, προβλέπει τη δυνατότητα της εφαρμογής στους υφιστάμενους φόρους των όρων έγκρισης που εφαρμόζονται στους νέους φόρους, οι οποίοι αναφέρονται στο σημείο 51.1, εάν πληρούνται σωρευτικά οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:
- ο εν λόγω φόρος πρέπει να έχει σημαντική θετική επίδραση σε ό,τι αφορά την προστασία του περιβάλλοντος,

⁽¹⁸⁾ ΕΕ C 72 της 10.3.1994, σ. 3.

⁽¹⁹⁾ Πρβ. σημείωση 5.

- οι παρεκκλίσεις υπέρ των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων πρέπει να αποφασιστούν τη στιγμή της υιοθέτησης του φόρου ή πρέπει να είναι αναγκαίες εξαιτίας μιας σημαντικής αλλαγής των οικονομικών συνθηκών, η οποία θέτει τις επιχειρήσεις σε μια ιδιαίτερα δύσκολη θέση σχετικά με τον ανταγωνισμό. Στην τελευταία υπόθεση το ποσό της φορολογικής μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί την αύξηση των οικονομικών επιβαρύνσεων που προκύπτουν από την αλλαγή των οικονομικών συνθηκών. Όταν η αύξηση των οικονομικών επιβαρύνσεων σταματήσει, πρέπει να σταματήσει και η φορολογική ελάφρυνση.
- (100) Η Επιτροπή μπορεί να αποδεχθεί ότι ένας φόρος, όπως είναι ο ειδικός φόρος κατανάλωσης του πετρελαίου θέρμανσης που έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της τιμής του πετρελαίου, μπορεί να οδηγήσει τους χρήστες να μειώσουν την κατανάλωση πετρελαίου επιφέροντας θετικές επιπτώσεις στην προστασία του περιβάλλοντος. Ωστόσο, τέτοιες απαλλαγές καθορίστηκαν χρόνο με το χρόνο, με μια διακοπή μεταξύ της 1ης Ιουλίου και της 31ης Δεκεμβρίου 2001 (βλ. αιτιολογική σκέψη 27 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης) και οι ιταλικές αρχές δεν απέδειξαν ούτε υποστήριξαν ποτέ ότι οι παρεκκλίσεις αυτές είχαν αποφασιστεί τη στιγμή της υιοθέτησης του φόρου. Αντίθετα, υπογράμμισαν ότι οι παρεκκλίσεις υιοθετήθηκαν για την αντιμετώπιση ενός φαινομένου συγκυριακού, δηλαδή την αύξηση των τιμών των καυσίμων κίνησης και θέρμανσης.
- (101) Δεν είναι δυνατόν να εισακουστεί το επιχείρημα που υιοθετούν οι ιταλικές αρχές, σύμφωνα με το οποίο η Επιτροπή θα έπρεπε να προβεί σε δική της εξέταση θεωρώντας ότι οι απαλλαγές αποφασίστηκαν τη στιγμή της θέσης του φόρου. Οι ίδιες αρχές αναφέρονται πράγματι στην απόφαση C (2005) 4436 της Επιτροπής (βλ. αιτιολογική σκέψη 42 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης). Στην εν λόγω απόφαση (βλ. συγκεκριμένα το σημείο 74 της ίδιας της απόφασης) η Επιτροπή είχε στηρίξει τα συμπεράσματά της στο γεγονός ότι οι απαλλαγές είχαν αποφασιστεί αρκετό καιρό πριν τεθεί σε ισχύ το πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος το 2001. Στην υπό εξέταση περίπτωση χρειάζεται ωστόσο να διαπιστωθεί ότι οι πρώτες απαλλαγές έλαβαν χώρα τον Οκτώβριο του 2000, δηλαδή λίγο πριν τεθεί σε εφαρμογή το προαναφερθέν πλαίσιο. Πρέπει να σημειωθεί ότι ουδέποτε οι ιταλικές αρχές έδωσαν σε ισχύ απαλλαγές που χορηγήθηκαν νωρίτερα.
- (102) Από την άλλη πλευρά, όσον αφορά το δεύτερο όρο του σημείου 51.2, δεύτερη περίπτωση, του πλαισίου του 2001, οι ιταλικές αρχές δεν παρείχαν στοιχεία που να αποδεικνύουν σημαντική αλλαγή των οικονομικών συνθηκών, που θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την εξαιρετικά δύσκολη θέση των επιχειρήσεων από άποψη ανταγωνισμού (βλ. αιτιολογική σκέψη 88 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης), ούτε κάποια απόδειξη ότι το ποσό της απαλλαγής δεν έχει υπερβεί την αύξηση των επιβαρύνσεων που επιφέρει η αλλαγή των οικονομικών συνθηκών. Όσον αφορά συγκεκριμένα το ζήτημα της ανταγωνιστικής θέσης, τα στοιχεία που περιέχουν οι πίνακες στις αιτιολογικές σκέψεις 42 και 46 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης δεν περιέχουν κανένα συγκριτικό στοιχείο και δεν αποδεικνύουν επομένως την επιδείνωση της ανταγωνιστικής θέσης των ιταλικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με καλλιέργειες σε θερμοκήπια. Σχετικά με το θέμα, πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι η αύξηση των τιμών των πετρελαιοειδών έπληξε ολόκληρη την Ευρώπη και όχι μόνον την Ιταλία.
- (103) Δεδομένου ότι δεν τηρείται ένας από τους δύο όρους που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 99 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης, δεν είναι δυνατή η εφαρμογή των διατάξεων του σημείου 51.2, και συνεπώς ούτε των διατάξεων του σημείου 51.1 του πλαισίου του 2001.
- (104) Επικουρικώς, ακόμη κι αν εφαρμόζονταν οι διατάξεις του σημείου 51.2 οι εν λόγω απαλλαγές δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν αποδεκτές σύμφωνα με το σημείο 51.1, το οποίο προβλέπει:
- «Όταν τα κράτη μέλη επιβάλλουν νέο φόρο για περιβαλλοντικούς λόγους, σε τομέα δραστηριότητας ή σε προϊόντα ελλείψει κοινοτικής φορολογικής εναρμόνισης, ή όταν ο φόρος που το κράτος προτίθεται να επιβάλει υπερβαίνει το συντελεστή που καθορίζεται από το κοινοτικό πρότυπο, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι μπορούν να δικαιολογηθούν αποφάσεις απαλλαγής διάρκειας δέκα ετών, χωρίς πρόβλεψη προοδευτικής μείωσης σε δύο περιπτώσεις:
- α) όταν οι εν λόγω απαλλαγές χορηγούνται υπό τον όρο ότι το κράτος μέλος και οι δικαιούχες επιχειρήσεις συνάπτουν συμφωνία με την οποία οι επιχειρήσεις, ή οι ενώσεις επιχειρήσεων δεσμεύονται να επιτύχουν συγκεκριμένους στόχους προστασίας του περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία χορηγούνται οι απαλλαγές ή όταν οι επιχειρήσεις δεσμεύονται να συνάπτουν εκουσίως συμφωνίες με το ίδιο περιεχόμενο. Οι εν λόγω συμφωνίες μπορούν να αφορούν ιδίως τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, τη μείωση των ρυπογόνων εκπομπών ή άλλη δράση υπέρ του περιβάλλοντος. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να διαπραγματεύεται το περιεχόμενο των εν λόγω συμφωνιών, το οποίο θα εκτιμάται από την Επιτροπή όταν θα εξετάζονται τα κοινοποιημένα σχέδια ενίσχυσης. Το κράτος μέλος πρέπει να οργανώσει την αυστηρή παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει οι επιχειρήσεις ή οι ενώσεις επιχειρήσεων. Στις συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ του κράτους μέλους και των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων πρέπει να προβλέπονται κυρώσεις σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των αναληφθεισών υποχρεώσεων.
- β) οι εν λόγω απαλλαγές μπορούν να χορηγούνται χωρίς να υπόκεινται στον όρο ότι το κράτος μέλος και οι δικαιούχες επιχειρήσεις θα συνάπτουν συμφωνία, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθοι εναλλακτικοί όροι:
- όταν η μείωση αφορά κοινοτικό φόρο, το ποσό που πραγματικά καταβάλλουν οι επιχειρήσεις μετά τη μείωση πρέπει να είναι υψηλότερο του ελάχιστου κοινοτικού σε τέτοιο επίπεδο που να παρακινεί τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν την προστασία του περιβάλλοντος,

— όταν η μείωση αφορά εθνικό φόρο που επιβάλλεται ελλείψει κοινοτικού, οι επιχειρήσεις που δικαιούνται μείωση πρέπει ωστόσο να καταβάλουν σημαντικό μέρος του εθνικού φόρου».

- (105) Εν προκειμένω, οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης που εφαρμόζονται ξεπερνούν αναμφισβήτητα –πριν την αφαίρεση απαλλαγών ή μειώσεων– το εναρμονισμένο επίπεδο φορολογίας (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 43 και 46), αλλά δεν προκύπτει ότι συνήφθησαν συμφωνίες όπως αυτές που προβλέπονται στο σημείο 51.1, στοιχείο α), μεταξύ του κράτους μέλους και των δικαιούχων ή ότι παρόμοιες συμφωνίες υπεγράφησαν αυτοβούλως από τους δικαιούχους (στην Επιτροπή δεν έχει κοινοποιηθεί καμία συμφωνία). Οι ιταλικές αρχές έχουν επισημάνει άλλωστε ότι οι υπό αμφισβήτηση απαλλαγές παραχωρήθηκαν προκειμένου να αντιμετωπιστεί μια δύσκολη οικονομική συγκυρία και ουδέποτε απαίτησαν από τους δικαιούχους οποιαδήποτε περιβαλλοντικά ανταλλάγματα.
- (106) Η προαναφερθείσα εναλλακτική αντί της σύναψης συμφωνιών που προβλέπεται στο σημείο 51.1, στοιχείο β), δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην προκειμένη περίπτωση διότι, κατά τη χρονική περίοδο που θεωρείται ότι έπεται της έναρξης εφαρμογής του πλαισίου του 2001, οι επιχειρήσεις που ασχολούνταν με καλλιέργειες σε θερμοκήπια κριθήκαν δικαιούχες πλήρους απαλλαγής από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και συνεπώς δεν κατέβαλαν ποσό μεγαλύτερο από το κοινοτικό κατώτατο όριο ⁽²⁰⁾, έτσι ώστε να αποκτήσουν κίνητρα προκειμένου να συμβάλουν στη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος όπως προβλέπεται από το ίδιο πλαίσιο στις περιπτώσεις όπου η μείωση αφορά κοινοτικό φόρο.
- (107) Το σημείο 52 του πλαισίου του 2001 επισημαίνει ωστόσο ότι όταν ένας υφιστάμενος φόρος σημειώνει σημαντική αύξηση και το κράτος μέλος θεωρεί απαραίτητη την εφαρμογή παρεκκλίσεων για ορισμένες επιχειρήσεις, εφαρμόζονται προϋποθέσεις ανάλογες με εκείνες που ορίζονται στο σημείο 51.1 για τους νέους φόρους. Συνεπώς, κρίνεται απαραίτητη κυρίως η εξέταση της πιθανότητας σημαντικής αύξησης των ειδικών φόρων κατανάλωσης.
- (108) Από τον πίνακα που αναφέρεται στο σημείο 46 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης, προκύπτει ότι οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης δεν έχουν σημειώσει σημαντική αύξηση καθώς η πορεία τους ήταν η εξής: -5,4 % την περίοδο 1999-2000, -6,98 % την περίοδο 1999-2001, +1,9 % την περίοδο 1999-2002 και +1,3 % την περίοδο 1999-2003. Από το ένα έτος στο άλλο η πορεία των ειδικών φόρων ήταν η εξής: -5,4 % από το 1999 ως το 2000, -1,6 % από το 2000 ως το 2001, +9,5 % από το 2001

ως το 2002 και -0,5 % από το 2002 ως το 2003. Επομένως προκύπτει ότι οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης δεν έπαψαν να μειώνονται, με εξαίρεση το διάστημα μεταξύ του 2001 και του 2002. Η αύξηση που σημειώθηκε στο συγκεκριμένο διάστημα δεν μπορεί ωστόσο να θεωρηθεί σημαντική, καθώς στην πραγματικότητα δεν επηρέασε καθόλου τη διακύμανση των τιμών κατανάλωσης του πετρελαίου θέρμανσης (με βάση τις ενδείξεις του πίνακα, η τιμή κατανάλωσης του πετρελαίου θέρμανσης στο διάστημα αυτών των δύο ετών αυξήθηκε μόνο κατά 2,2 %). Σε αυτήν την περίπτωση δεν μπορούν επομένως να εφαρμοστούν οι διατάξεις του σημείου 52 του πλαισίου του 2001.

- (109) Τέλος, το σημείο 53 του πλαισίου του 2001 επισημαίνει ότι «Όταν οι εκπτώσεις αφορούν φόρο που αποτελεί το αντικείμενο κοινοτικής εναρμόνισης, και εάν ο εθνικός φόρος είναι κατώτερος ή ίσος με τον κοινοτικό ελάχιστο [...] η ενδεχόμενη χορήγηση απαλλαγών πρέπει να πληροί τους όρους που καθορίζονται στα σημεία 45 και 46 ανωτέρω και να αποτελούν το αντικείμενο ρητής έγκρισης για την παρέκκλιση από το κοινοτικό κατώτατο όριο».
- (110) Το σημείο 45 του πλαισίου του 2001 επισημαίνει ότι η διάρκεια της ενίσχυσης περιορίζεται στα πέντε έτη σε περίπτωση ελαττούμενης ενίσχυσης και ότι η ένταση της μπορεί να φθάσει το 100 % των επιπρόσθετων δαπανών ⁽²¹⁾ το πρώτο έτος, αλλά πρέπει να μειώνεται γραμμικά για να φθάσει στο μηδέν μέχρι το τέλος του πέμπτου έτους.
- (111) Το σημείο 46 του πλαισίου του 2001 αναφέρει ότι σε περίπτωση μη ελαττούμενης ενίσχυσης, η διάρκειά της περιορίζεται στα πέντε έτη, αλλά η ένταση της περιορίζεται στο 50 % των επιπρόσθετων δαπανών.
- (112) Στην υπό εξέταση περίπτωση η Επιτροπή έχει ήδη διαπιστώσει ότι οι ενισχύσεις δεν ήταν ελαττούμενες (βλ. αιτιολογική σκέψη 88 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης). Συνεπώς, θα μπορούσαν να εφαρμοστούν μόνο οι διατάξεις του σημείου 46 του πλαισίου. Οι πληροφορίες όμως που παρέχουν οι ιταλικές αρχές δεν επιτρέπουν σε καμία περίπτωση η Επιτροπή να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η ένταση των ενισχύσεων περιορίστηκε στο 50 % του πρόσθετου κόστους παραγωγής που οφείλεται στους ειδικούς φόρους κατανάλωσης σε σχέση με το παραδοσιακό κόστος παραγωγής των θερμοκηπίων.
- (113) Οι ενισχύσεις αυτές δεν μπορούν επομένως να γίνουν αποδεκτές σύμφωνα με τις διατάξεις του σημείου 46 του πλαισίου του 2001 και συνεπώς ούτε σύμφωνα με τις διατάξεις του σημείου 53 του ίδιου πλαισίου.

⁽²⁰⁾ 13 ευρώ ανά 1 000 κιλά για την περίοδο 2000-2003 και 21 ευρώ ανά 1 000 λίτρα - βλ. σημείο 43.

⁽²¹⁾ Οι επιπρόσθετες δαπάνες ορίζονται στο σημείο 43 του πλαισίου: πρόκειται για το πρόσθετο κόστος παραγωγής σε σχέση με τις τιμές πώλησης των προϊόντων.

- (114) Οι εκτιμήσεις που αναλύονται στις αιτιολογικές σκέψεις 94-112 αποδεικνύουν ότι οι εν λόγω ενισχύσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά σύμφωνα με τις διατάξεις του πλαισίου του 2001.
- (115) Αναφορικά με τα άλλα θέματα που υιοθετούν οι ιταλικές αρχές στις διάφορες φάσεις της εξέτασης του φακέλου, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι δεν υπάρχουν πληροφορίες που να της επιτρέπουν να διαλύσει τις αμφιβολίες που εκφράζονται στην αιτιολογική σκέψη 34, στοιχείο β) της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης. Το επιχείρημα στην αιτιολογική σκέψη 43 της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης, σύμφωνα με το οποίο το μέτρο που υιοθετεί η Ιταλία σε εθνικό επίπεδο μπορεί να είναι συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά, εφόσον οι δικαιούχοι καταβάλλουν το ελάχιστο ποσό που ορίζεται σε κοινοτικό επίπεδο, δεν είναι συναφές, διότι οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με καλλιέργειες σε θερμοκήπια έχουν επωφεληθεί από την πλήρη απαλλαγή από τους ειδικούς φόρους καταναλώσεως για σχεδόν ολόκληρη τη συγκεκριμένη περίοδο και επομένως δεν έχουν καταβάλει φόρους.
- (116) Τα επιχειρήματα που παρατίθενται από τον τρίτο ενδιαφερόμενο, ο οποίος κοινοποίησε παρατηρήσεις ύστερα από την πρώτη κίνηση της διαδικασίας δεν παρέχουν, από την πλευρά τους, στοιχεία υπέρ του συμβιβάσιμου των ενισχύσεων με την κοινή αγορά. Όσον αφορά την αμφισβήτηση της κατάστασης στην οποία θα οδηγούνταν οι δικαιούχοι επιχειρήσεις σε περίπτωση δήλωσης μη συμβιβάσιμου και ανάκτησης της ενίσχυσης, υπενθυμίζεται ότι η ανάκτηση μιας μη συμβιβάσιμης ενίσχυσης είναι απαραίτητη για την επαναφορά της προϊσχύουσας κατάστασης, δηλαδή της κατάστασης απουσίας στρέβλωσης του ανταγωνισμού που επικρατούσε πριν από την χορήγηση των ενισχύσεων. Το γεγονός ότι ορισμένες επιχειρήσεις δεν είναι πια κερδοφόρες είναι απλώς απόρροια του ελεύθερου ανταγωνισμού σε κανονικές συνθήκες οικονομίας της αγοράς. Εξάλλου, τίποτα δεν αποδεικνύει ότι η μείωση της κατανάλωσης πετρελαίου συνεπάγεται απαραίτητα τη μείωση της ποιότητας των προϊόντων που παράγονται (το πολύ η μείωση αυτή να προκαλέσει μικρή καθυστέρηση στην ωρίμανση ή την ανάπτυξη των προϊόντων). Τέλος, η αναφορά στην κατάσταση που επικρατεί σε άλλες χώρες προκειμένου να αποδειχθεί η απουσία στρέβλωσης του ανταγωνισμού δεν είναι συναφής. Ως προς αυτό, αρκεί η διαπίστωση ότι η απαλλαγή επιτρέπει τη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης των ιταλικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με καλλιέργειες σε θερμοκήπια σε σχέση με εκείνη άλλων χωρών και ότι συνεπώς η βάση σύγκρισης πρέπει να ορίζεται από την ισχύουσα κατάσταση στην Ιταλία ελλείψει απαλλαγών.
- (117) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Ιταλία παραχώρησε παράνομα τις εν λόγω ενισχύσεις, κατά παράβαση του άρθρου 88, παράγραφος 3 της Συνθήκης. Η παραπάνω ανάλυση αποδεικνύει ότι οι ενισχύσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά, διότι δεν ανταποκρίνονται στους όρους των κατευθυντήριων γραμμών του 2000 και του 2007 για τη γεωργία και του κοινοτικού πλαισίου του 1994 και του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Επίσης, η ανάλυση απέδειξε ότι η απλή ύπαρξη οδηγιών δεν δύναται να δικαιολογήσει την εφαρμογή μέτρων που μπορούν να προκαλέσουν στρέβλωση του ανταγωνισμού και οι ιταλικές αρχές δεν έχουν εξαλείψει όλες τις αμφιβολίες που εξέφρασε η Επιτροπή κατά την κίνηση της διαδικασίας που προβλέπεται από το άρθρο 88, παράγραφος 2 της συνθήκης.
- (118) Σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή υιοθετεί μια απόφαση με την οποία επιβάλλει στο κράτος μέλος τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από το δικαιούχο (εν προκειμένω, τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με καλλιέργειες σε θερμοκήπια). Η Ιταλία οφείλει επομένως να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ανάκτηση από το δικαιούχο της μη συμβιβάσιμης χορηγηθείσας ενίσχυσης, το ποσό της οποίας αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ της πλήρους απαλλαγής από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης που παρέχεται και του μειωμένου συντελεστή των ειδικών φόρων κατανάλωσης που χορηγείται στις άλλες επιχειρήσεις του αγροτικού τομέα. Σύμφωνα με το σημείο 42 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής «Για μια αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες τα κράτη μέλη διατάσσονται να ανακτήσουν παράνομες και ασυμβίβαστες κρατικές ενισχύσεις»⁽²²⁾, η Ιταλία οφείλει να εκτελέσει τα προβλεπόμενα στην παρούσα απόφαση εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της. Η προς ανάκτηση ενίσχυση πρέπει να περιλαμβάνει τόκους, που θα υπολογιστούν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής⁽²³⁾, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου.
- (119) Στο πλαίσιο αυτό, κάθε χωριστή ενίσχυση που χορηγείται στα πλαίσια του εν λόγω καθεστώτος και η οποία κατά τη στιγμή της χορήγησης ικανοποιεί τους προβλεπόμενους όρους ενός κανονισμού της Επιτροπής που υιοθετείται σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου⁽²⁴⁾ de minimis/ήσσονος σημασίας, δεν θεωρείται κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 1 της Συνθήκης.
- (120) Τη χρονική στιγμή της χορήγησης των εν λόγω ενισχύσεων δεν είχαν ακόμη τεθεί σε ισχύ κοινοτικές διατάξεις που να ρυθμίζουν τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον αγροτικό τομέα.
- (121) Οι πρώτες κοινοτικές διατάξεις που υιοθετήθηκαν σχετικά με αυτό το θέμα περιλαμβάνονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2004, αναφορικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας⁽²⁵⁾.

XI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (117) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Ιταλία παραχώρησε παράνομα τις εν λόγω ενισχύσεις, κατά παράβαση του άρθρου 88, παράγραφος 3 της Συνθήκης. Η παραπάνω ανάλυση αποδεικνύει ότι οι ενισχύσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά, διότι δεν ανταποκρίνονται στους όρους των κατευθυντήριων γραμμών του 2000 και του 2007 για τη γεωργία και του κοινοτικού πλαισίου του 1994 και του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Επίσης, η ανάλυση απέδειξε ότι η απλή ύπαρξη οδηγιών δεν δύναται να δικαιολογήσει την εφαρμογή μέτρων που μπορούν να προκαλέσουν στρέβλωση του ανταγωνισμού και οι ιταλικές αρχές δεν έχουν εξαλείψει όλες τις αμφιβολίες που εξέφρασε η Επιτροπή κατά την κίνηση της διαδικασίας που προβλέπεται από το άρθρο 88, παράγραφος 2 της συνθήκης.
- (122) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1860/2004, οι ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν τα 3.000 ευρώ ανά δικαιούχο μέσα σε μια τριετία (το εν λόγω ποσό περιλαμβάνει την ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγείται στην επιχείρηση) δεν επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, δεν νοθεύουν ούτε απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και κατά συνέπεια δεν εντάσσονται στην απαγόρευση του άρθρου 87, παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

⁽²²⁾ ΕΕ C 272 της 15.11.2007, σ. 4.

⁽²³⁾ ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ.1.

⁽²⁴⁾ ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1.

⁽²⁵⁾ ΕΕ L 325 της 28.10.2004, σ. 4.

- (123) Δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 το ίδιο ισχύει και για τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν προτού τεθεί σε ισχύ ο εν λόγω κανονισμός και που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις των άρθρων 1 και 3 του κανονισμού.
- (124) Την 1η Ιανουαρίου 2008, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1535/2007 της Επιτροπής, της 20ης Δεκεμβρίου 2007, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον τομέα της παραγωγής γεωργικών ⁽²⁶⁾ προϊόντων σύμφωνα με τον οποίο αυξάνεται το ποσό ενίσχυσης de minimis στα 7 500 ευρώ ανά δικαιούχο μέσα στο χρονικό διάστημα τριών οικονομικών ετών, ανεξάρτητα από τη μορφή των ενισχύσεων και από τον επιδιωκόμενο σκοπό, εντός των ορίων ενός ανώτατου ποσού ανά κράτος μέλος που αντιστοιχεί στο 0,75 % της αξίας της ετήσιας παραγωγής 7 500 EUR.
- (125) Το άρθρο 6, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει ότι ο παρών κανονισμός: «εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 2008 στις επιχειρήσεις του τομέα γεωργικών προϊόντων, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν όλους τους όρους των άρθρων 1 έως 4, με εξαίρεση την απαίτηση της ρητής παραπομπής στον παρόντα κανονισμό, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο».
- (126) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι συνιστούν κρατικές ενισχύσεις οι φορολογικές εκπτώσεις που δεν υπερβαίνουν τα 3.000 ευρώ, υπό την προϋπόθεση ότι τη στιγμή της χορήγησης τους πληρούν τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004, ούτε και οι φορολογικές εκπτώσεις που δεν υπερβαίνουν τα 7 500 ευρώ, υπό την προϋπόθεση ότι τη στιγμή της χορήγησης τους πληρούν τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1535/2007,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το καθεστώς ενισχύσεων υπό μορφή απαλλαγής από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης για το πετρέλαιο που χρησιμοποιείται για τη θέρμανση των θερμοκηπίων, το οποίο έδωσε σε εφαρμογή παράνομα η Ιταλία από τις 3 Οκτωβρίου 2000 έως τις 30 Ιουνίου 2001, καθώς και κατά τα έτη 2002, 2003 και 2004, δεν είναι συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

1. Η Ιταλία οφείλει να ανακτήσει από τους δικαιούχους τις ενισχύσεις που δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά, οι οποίες χορηγήθηκαν βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1.
2. Επί των ποσών των ενισχύσεων που πρέπει να ανακτηθούν οφείλονται τόκοι από την ημερομηνία που τέθηκαν στη διάθεση των δικαιούχων έως τον χρόνο της πραγματικής τους ανάκτησης.

3. Οι τόκοι υπολογίζονται με τη μέθοδο του ανατοκισμού, σύμφωνα με το κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004.

Άρθρο 3

Η ανάκτηση των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 είναι άμεση και πραγματική.

Η Ιταλία διασφαλίζει την εκτέλεση της παρούσας απόφασης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησής της.

Άρθρο 4

Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Ιταλία υποβάλλει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) κατάλογο των δικαιούχων που έχουν λάβει ενίσχυση στο πλαίσιο του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 και το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που έλαβε έκαστος δικαιούχος βάσει του εν λόγω καθεστώτος·
- β) το συνολικό ποσό (κεφάλαιο και τόκους) προς ανάκτηση από κάθε δικαιούχο·
- γ) λεπτομερή περιγραφή των μέτρων που έχει ήδη λάβει ή σχεδιάζει να λάβει προκειμένου να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση·
- δ) έγγραφα που αποδεικνύουν ότι οι δικαιούχοι έχει διαταχθεί να επιστρέψουν την ενίσχυση.

Η Ιταλία τηρεί ενήμερη την Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο των εθνικών μέτρων που λαμβάνονται για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης έως ότου ολοκληρωθεί η ανάκτηση των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1. Υποβάλλει αμέσως, μετά από απλή αίτηση της Επιτροπής, πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχει ήδη λάβει ή σχεδιάζει να λάβει προκειμένου να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση. Παρέχει επίσης λεπτομερείς πληροφορίες για τα ποσά των ενισχύσεων και των τόκων που έχουν ήδη ανακτηθεί από τους δικαιούχους.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2009.

Για την Επιτροπή
Mariann FISCHER BOEL
Μέλος της Επιτροπής

⁽²⁶⁾ EE L 337 της 21.12.2007, σ. 35.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 13ης Ιουλίου 2009

σχετικά με τη μεταρρύθμιση του τρόπου χρηματοδότησης του συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP [κρατική ενίσχυση C 42/07 (πρώην N 428/06)] που η Γαλλία προτίθεται να χορηγήσει υπέρ της RATP

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2009) 5505]

(Το κείμενο στη γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/945/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

αυτών. Έλαβε τα σχόλια με επιστολή της 3ης Απριλίου 2008.

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα προαναφερόμενα άρθρα ⁽¹⁾, και αφού έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Με επιστολή της 29ης Ιουνίου 2006, η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή τη μεταρρύθμιση του τρόπου χρηματοδότησης του συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP. Η Γαλλία διαβίβασε συμπληρωματικές πληροφορίες στην Επιτροπή με επιστολές στις 29 Σεπτεμβρίου 2006, 15 Δεκεμβρίου 2006 και 4 Απριλίου 2007.
- (2) Με επιστολή στις 10 Οκτωβρίου 2007, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Γαλλία σχετικά με την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ κατά του κοινοποιηθέντος μέτρου (εφεξής «η απόφαση κίνησης της διαδικασίας»).
- (3) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 15 Ιανουαρίου 2008 ⁽²⁾.
- (4) Οι γαλλικές αρχές παρουσίασαν τις παρατηρήσεις τους στις 22 Ιανουαρίου 2008.
- (5) Στις 19 Φεβρουαρίου 2008 η Επιτροπή έλαβε τις παρατηρήσεις ενός ενδιαφερομένου, τις οποίες διαβίβασε στη Γαλλία παρέχοντάς της τη δυνατότητα να διατυπώσει σχόλια επ'

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ

- (6) Στις 23 Απριλίου 2008, οι γαλλικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή σχετικά με το γεγονός ότι η γαλλική κυβέρνηση είχε προβεί, το φθινόπωρο του 2007, στη μεταρρύθμιση των ειδικών συνταξιοδοτικών καθεστώτων των δημόσιων επιχειρήσεων, και ιδίως του συνταξιοδοτικού καθεστώτος του προσωπικού της RATP.
- (7) Στις 6 Ιανουαρίου 2009, η Επιτροπή απέστειλε αίτημα για συμπληρωματικές πληροφορίες στις γαλλικές αρχές, οι οποίες απάντησαν με επιστολή της 3ης Μαρτίου 2009.
- (8) Η Régie Autonome des Transports Parisiens (εφεξής «RATP») είναι δημόσια γαλλική επιχείρηση η οποία ανήκει εξ ολοκλήρου στο γαλλικό δημόσιο. Συστάθηκε με τον νόμο 48-506 της 21ης Μαρτίου 1948 για την αναδιοργάνωση και τον συντονισμό των επιβατικών μεταφορών στην περιφέρεια του Παρισιού ⁽³⁾. Σκοπός της επιχείρησης είναι η «εκμετάλλευση των δικτύων και των γραμμών μαζικών επιβατικών μεταφορών που της έχει ανατεθεί» ⁽⁴⁾.
- (9) Ο νόμος περιορίζει τις δραστηριότητες της RATP στη μαζική μεταφορά επιβατών στην περιφέρεια του Παρισιού. Δυνάμει του άρθρου 7 του νόμου 48-506 της 21ης Μαρτίου 1948, η RATP είναι επιφορτισμένη με την «εκμετάλλευση των δικτύων μαζικής μεταφοράς στην πόλη του Παρισιού και στο νομό του Σηκουάνα, καθώς και με την εκμετάλλευση των γραμμών Seine-et-Oise και Seine-et-Marne που είχαν στο παρελθόν εκχωρηθεί ή εκμισθωθεί στην εταιρεία μητροπολιτικού σιδηροδρόμου ή στην εταιρεία μαζικών μεταφορών της περιφέρειας του Παρισιού». Το καθεστώς αυτό επιβεβαιώθηκε εκ νέου με τη διάταξη 59-151 της 7ης Ιανουαρίου 1959.

⁽¹⁾ ΕΕ C 9 της 15.1.2008, σ. 13.

⁽²⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

⁽³⁾ Επίσημη Εφημερίδα της Γαλλικής Δημοκρατίας της 26ης Μαρτίου και της 3ης Απριλίου 1948.

⁽⁴⁾ Άρθρο 2 της διάταξης 59-151 της 7ης Ιανουαρίου 1959 όπως τροποποιήθηκε σχετικά με την οργάνωση των επιβατικών μεταφορών στην περιφέρεια του Παρισιού (Επίσημη Εφημερίδα της Γαλλικής Δημοκρατίας της 10ης Ιανουαρίου 1959), με το οποίο τροποποιήθηκε ο προαναφερθείς νόμος του 1948.

- (10) Παρά ταύτα, η RATP δύναται να παρέχει υπηρεσίες, μέσω θυγατρικών, και εκτός της περιφέρειας Ile-de-France⁽⁵⁾. Οι θυγατρικές της RATP δραστηριοποιούνται ως ανώνυμες εταιρείες σε τρεις βασικούς τομείς δραστηριότητας, απασχολώντας περίπου 2 050 υπαλλήλους, εκ των οποίων οι 170 έχουν αποσπασθεί από τη μητρική εταιρεία:
- ο τομέας των Μεταφορών τελεί υπό τη διαχείριση της RATP Développement SA και για το οικονομικό έτος 2005 παρουσίαζε ενοποιημένο κύκλο εργασιών ύψους 57 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 4,7 εκατ. αντιστοιχούσαν σε διεθνείς μεταφορές και τα 3,1 εκατ. σε μεταφορές στις λοιπές περιφέρειες της Γαλλίας (εκτός της περιφέρειας Ile-de-France)
 - ο τομέας της Μηχανικής τελεί υπό τη διαχείριση της RATP International SA με ενοποιημένο κύκλο εργασιών ύψους 86 εκατ. ευρώ το 2005. Το 80 % της δραστηριότητάς του πραγματοποιείται στο εξωτερικό, ενώ το υπόλοιπο 20 % αφορά δραστηριότητες στη Γαλλία, κατά κύριο λόγο εκτός της περιφέρειας Ile-de-France
 - ο τομέας της Αξιοποίησης χώρων ο οποίος συγκεντρώνει ως επί το πλείστον τις θυγατρικές που είναι επιφορτισμένες με την ανάπτυξη της ακίνητης περιουσίας (σε εγκαταστάσεις που διαχειρίζεται η RATP), την αξιοποίηση των εμπορικών χώρων στους σταθμούς του μετρό και με δραστηριότητες τηλεπικοινωνιών. Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών του συγκεκριμένου τομέα ανήλθε το 2005 σε 33 εκατ. ευρώ αποκλειστικά και μόνο στην περιφέρεια Ile-de-France.
- (11) Ο όμιλος RATP απασχολεί συνολικά 46 050 υπαλλήλους, εκ των οποίων οι 44 000 καλύπτονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης της RATP, ενώ οι υπόλοιποι, ήτοι 2 050 υπάλληλοι, απασχολούνται στις θυγατρικές της RATP.
- (12) Οι όροι απασχόλησης των υπαλλήλων που καλύπτονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης καθορίζονται με κανονιστική ρύθμιση στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της RATP⁽⁶⁾. Για τους 2 050 υπαλλήλους που απασχολούνται στις θυγατρικές της RATP, οι όροι

απασχόλησης καθορίζονται από τις συλλογικές συμβάσεις και, για τον λόγο αυτό, δεν υπόκεινται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης της RATP.

3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΜΑΖΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ILE-DE-FRANCE

- (13) Η αγορά μαζικών μεταφορών στην περιφέρεια Ile-de-France δεν είναι επί του παρόντος ανοιχτή στον ανταγωνισμό. Οι άδειες εκμετάλλευσης των γραμμών μαζικής μεταφοράς χορηγήθηκαν κατόπιν της διαδικασίας που προβλέπεται από το διάταγμα 59-157 της 7ης Ιανουαρίου 1959 σχετικά με την οργάνωση των επιβατικών μεταφορών στην περιφέρεια Ile-de-France⁽⁷⁾. Με βάση το διάταγμα, η αγορά των μαζικών μεταφορών στην περιφέρεια Ile-de-France κατανεμίστηκε στη RATP και σε έναν μεγάλο αριθμό μικρών ιδιωτικών φορέων εκμετάλλευσης που δραστηριοποιούνταν ανέκαθεν στην εν λόγω περιφέρεια.
- (14) Εκτός της RATP, υπηρεσίες μαζικών μεταφορών στην περιφέρεια Ile-de-France παρέχουν περί τις εκατό επιχειρήσεις. Αυτές είναι η SNCF καθώς και ιδιωτικοί φορείς εκμετάλλευσης στους κόλπους της ένωσης OPTILE (περίπου 95 επιχειρήσεις εκ των οποίων οι 3 είναι μεγάλοι φορείς εκμετάλλευσης μεταφορών με λεωφορείο: Veolia Transport, Keolis και Transdev).
- (15) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70 [εφεξής «ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007»]⁽⁸⁾ προβλέπει τη σταδιακή ελευθέρωση της αγοράς μαζικών μεταφορών. Σύμφωνα με το άρθρο 12, ο κανονισμός θα τεθεί σε ισχύ στις 3 Δεκεμβρίου 2009.

4. ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ RATP ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

- (16) Το συνταξιοδοτικό καθεστώς της RATP προβλέπεται από το άρθρο 31 του προαναφερθέντος νόμου 48-506 της 21ης Μαρτίου 1948, όπως συμπληρώθηκε από το διάταγμα 59-1091 της 23ης Σεπτεμβρίου 1959 σχετικά με τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης της RATP⁽⁹⁾.
- (17) Το συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων της RATP είναι ένα ειδικό καθεστώς κατά την έννοια των άρθρων L. 711-1 και R. 711-1 του κώδικα κοινωνικής ασφάλισης, το οποίο περιλαμβάνει πλεονεκτήματα σε σχέση με τα καθεστώτα που διέπονται από το κοινό δίκαιο. Πρόκειται για ρυθμιστικό καθεστώς, δηλαδή καθεστώς που καθορίζεται από το κράτος διά της διοικητικής οδού. Εκτός αυτού, η εξέλιξη των παραμέτρων, των εισφορών και των παροχών υπόκειται κυρίως σε ρυθμιστικές διατάξεις.

⁽⁵⁾ Βάσει της νομοθεσίας, η δυνατότητα αυτή υπόκειται στους εξής όρους: «Εκτός της περιφέρειας Ile-de-France και στο εξωτερικό, η Régie autonome des transports parisiens δύναται ομοίως, μέσω θυγατρικών, να κατασκευάζει, να διαχειρίζεται και να εκμεταλλεύεται δίκτυα και γραμμές δημόσιων επιβατικών μεταφορών, στο πλαίσιο του αμοιβαίου σεβασμού των κανόνων ανταγωνισμού. Οι θυγατρικές αυτές έχουν καθεστώς ανώνυμης εταιρείας. Τελούν υπό αυτόνομη χρηματοοικονομική διαχείριση στο πλαίσιο των στόχων του ομίλου και δεν δύναται να επωφελούνται επιχορηγήσεων από το κράτος, το συνδικάτο μεταφορών της περιφέρειας Ile-de-France και από λοιπούς δημόσιους οργανισμούς για σκοπούς λειτουργίας και επένδυσης στις μεταφορές στην περιφέρεια Ile-de-France.»

⁽⁶⁾ Στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης της RATP καθορίζονται οι αρχές κατηγοριοποίησης των μισθωτών καθώς και οι διατάξεις που σχετίζονται με ορισμένες καταστάσεις, οι σημαντικότερες εκ των οποίων είναι:

- η παύση καθηκόντων βάσει τις οποίας καθορίζονται οι κανόνες που ισχύουν σε περίπτωση παραίτησης, απόλυσης ή ανάκλησης,
- οι άδειες (ετήσια άδεια, ειδική άδεια για οικογενειακούς λόγους κ.λπ.),
- οι λεπτομέρειες σχετικά με τις προαγωγές.

Πριν από τη μεταρρύθμιση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος, ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού της RATP προέβλεπε ομοίως στο άρθρο 51 τους όρους συνταξιοδότησης με βάση τον κανονισμό για τις συντάξεις. Ο τελευταίος καταργήθηκε την 1η Ιουλίου 2008 (άρθρο 52 του διατάγματος 2008-637 της 30ής Ιουνίου 2008).

⁽⁷⁾ Επίσημη Εφημερίδα της Γαλλικής Δημοκρατίας, 10 Ιανουαρίου 1959.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 1.

⁽⁹⁾ Επίσημη Εφημερίδα της Γαλλικής Δημοκρατίας, 24 Σεπτεμβρίου 1959.

- (18) Μέχρι τις 15 Ιανουαρίου 2008, οι βασικές ιδιαιτερότητες του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος των υπαλλήλων της RATP σε σχέση με τα καθεστώτα που διέπονται από το κοινό δίκαιο αφορούσαν τον τρόπο υπολογισμού και εκκαθάρισης των συντάξεων.
- (19) Σε ό,τι αφορά τις δύο αυτές παραμέτρους, τα συνταξιοδοτικά καθεστώτα που διέπονται από το κοινό δίκαιο προβλέπουν ότι το ποσό της σύνταξης υπολογίζεται βάσει του μέσου μισθού του συνόλου ή μέρους του επαγγελματικού βίου. Το ποσό της σύνταξης αποτελεί επίσης συνάρτηση της διάρκειας της ασφάλισης ή της ηλικίας, και μειώνεται ή αυξάνεται όταν δεν επιτυγχάνονται ή υπερβαίνονται τα καθορισμένα όρια ασφάλισης ή ηλικίας. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο του γενικού καθεστώτος η σύνταξη υπολογίζεται βάσει του μέσου μισθού (περιλαμβανομένων των επιμοσθίων) των 25 καλύτερα αμειβόμενων ετών του επαγγελματικού βίου (μέχρι του ορίου ενός ανώτατου ετήσιου μισθού) ως ποσοστό 50 % επί του μισθού αυτού (πλήρης απολαβή) εφόσον ο ασφαλισμένος δικαιολογεί τουλάχιστον 40 έτη ασφάλισης.
- (20) Αντιθέτως, το συνταξιοδοτικό καθεστώς της RATP προβλέπει ότι οι υπάλληλοι που καλύπτονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης δικαιούνται για κάθε έτος ασφάλισης το 2 % του βασικού μισθού που ελήφθη χωρίς τα επιμίσθια κατά τους έξι τελευταίους μήνες δραστηριότητας μέχρι του ορίου των 37,5 αναγνωρισμένων συντάξιμων ετών. Αυτό σημαίνει ότι ένας υπάλληλος της RATP λαμβάνει μετά από 37,5 έτη εργασίας σύνταξη που αντιστοιχεί στο 75 % του τελευταίου μισθού του, χωρίς τα επιμίσθια, ήτοι στο 64,5 % περίπου του τελευταίου μισθού του περιλαμβανομένων των επιμοσθίων.
- (21) Οι βασικές αρχές της μεταρρύθμισης που τέθηκε σε εφαρμογή με το νόμο της 21ης Αυγούστου 2003⁽¹⁰⁾ στο σύνολο σχεδόν των βασικών γαλλικών συνταξιοδοτικών καθεστώτων επεκτάθηκαν και στο ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς της RATP με τα διατάγματα 2008-48 της 15ης Ιανουαρίου 2008⁽¹¹⁾, 2008-637 της 30ής Ιουνίου 2008⁽¹²⁾ και 2008-1514 της 30ής Δεκεμβρίου 2008⁽¹³⁾. Ένας από τους στόχους αυτής της μεταρρύθμισης είναι η εναρμόνιση των ειδικών καθεστώτων προς τους κανόνες κοινού δικαίου που διέπουν τα βασικά καθεστώτα των μισθωτών του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Σε ό,τι αφορά το ειδικό καθεστώς της RATP, η απαιτούμενη διάρκεια εισφορών για την πλήρη απολαβή συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αυξάνεται κλιμακωτά κατά τρόπο ώστε να αντιστοιχεί σε 40 αναγνωρισμένα συντάξιμα έτη μέχρι το 2012 και, ακολούθως, αυξάνεται με ρυθμό ενός τριμήνου την 1η Ιουλίου κάθε έτους έως ότου συμπληρωθεί η διάρκεια που απαιτείται υπό το γενικό καθεστώς και το καθεστώς των δημοσίων υπαλλήλων (κατ' αυτόν τον τρόπο τα 41 έτη εισφορών που υπό το γενικό καθεστώς και το καθεστώς των δημοσίων υπαλλήλων θα έχουν συμπληρωθεί μέχρι το 2012, υπό το ειδικό καθεστώς θα έχουν συμπληρωθεί μέχρι το 2016).
- (22) Το συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων της RATP είναι ένα διανεμητικό σύστημα συντάξεων στο πλαίσιο του οποίου οι εισφορές ασφάλισης γήρατος που καταβάλλονται από τους ασφαλιζόμενους χρηματοδοτούν απευθείας τις συντάξεις⁽¹⁴⁾.
- (23) Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005, η RATP όφειλε κατά νόμο να εκπληρώσει τις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις του ειδικού καθεστώτος. Δυνάμει του άρθρου 20 του προαναφερθέντος νόμου του 1948, εναπόκειται στη RATP η διασφάλιση της χρηματοοικονομικής ισορροπίας του ειδικού συνταξιοδοτικού της καθεστώτος.
- (24) Η διαχείριση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος διασφαλιζόταν από την υπηρεσία συντάξεων της RATP, η οποία υπαγόταν στο νομικό πρόσωπο της RATP. Η υπηρεσία αυτή λάμβανε τις εισφορές των ενεργών υπαλλήλων της RATP και της ίδιας της RATP ως εργοδότη και χορηγούσε συντάξεις στους δικαιούχους του καθεστώτος. Τα ποσοστά των συνταξιοδοτικών εισφορών (εισφορά μισθωτού κατά ποσοστό 7,85 % και εργοδοτική εισφορά κατά ποσοστό 15,34 %) ήταν κατώτερα από τα ποσοστά εισφορών δυνάμει του κοινού δικαίου (εισφορά μισθωτού κατά ποσοστό 12 % και εργοδοτική εισφορά κατά ποσοστό 18 %).
- (25) Για πολλά χρόνια, το συνταξιοδοτικό καθεστώς της RATP κατέγραφε διαρθρωτικό έλλειμμα για λόγους που σχετίζονται με τη δημογραφική δυσαναλογία μεταξύ ενεργού πληθυσμού και συνταξιούχων, με τα πλεονεκτήματά του έναντι του γενικού καθεστώτος και, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2005, με την τυποποίηση των ποσοστών των συνταξιοδοτικών εισφορών. Τα διαδοχικά ελλείμματα του συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP καλύφθηκαν από το κράτος το οποίο παρενέβη βάσει του άρθρου 2 της διάταξης της 7ης Ιανουαρίου 1959 και του διατάγματος της 7ης Ιανουαρίου 1959 που προαναφέρθηκαν.
- (26) Στις 29 Ιουνίου 2006, η Γαλλία κοινοποίησε τη μεταρρύθμιση του τρόπου χρηματοδότησης του συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP. Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, η μεταρρύθμιση αυτή εντάσσεται στην εξέλιξη του θεσμικού πλαισίου των αστικών μεταφορών της περιφέρειας Ile-de-France κατά τα τελευταία δέκα χρόνια, καθώς και στην προετοιμασία για την ελευθέρωση της αγοράς αστικών μεταφορών.
- (27) Η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση πραγματοποιήθηκε σε δύο στάδια.
- (10) Νόμος 2003-775 της 21ης Αυγούστου 2003 για τη μεταρρύθμιση των συντάξεων.
- (11) Διάταγμα 2008-48 της 15ης Ιανουαρίου 2008 σχετικά με το ειδικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του προσωπικού της Régie autonome des transports parisiens.
- (12) Διάταγμα 2008-637 της 30ής Ιουνίου 2008 σχετικά με τη ρύθμιση των συντάξεων του προσωπικού της Régie autonome des transports parisiens.
- (13) Διάταγμα 2008-1514 της 30ής Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με ορισμένα ειδικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και με το συμπληρωματικό συνταξιοδοτικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης υπέρ των μη μόνιμων υπαλλήλων του δημοσίου και των δημοσίων οργανισμών.
- (14) Η χρηματοδότηση ενός διανεμητικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος εδράζεται στην ισχυρή αλληλεγγύη μεταξύ γενεών. Η χρηματοοικονομική του ισορροπία εξαρτάται από τη σχέση μεταξύ του αριθμού των εισφερόντων και του αριθμού των συνταξιοδοτούμενων. Ο ρυθμός αύξησης των εισοδημάτων και το ποσοστό αύξησης του ενεργού απασχολούμενου πληθυσμού αποτελούν συνεπώς τους δύο βασικούς παράγοντες εξέλιξης.

5.1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ RATP ΤΗΝ 1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2006

- (28) Δυνάμει του πρώτου άρθρου του διατάγματος 2005-1635 της 26ης Δεκεμβρίου 2005⁽¹⁵⁾ την 1η Ιανουαρίου 2006 συστάθηκε ταμείο συντάξεων για το προσωπικό της RATP (εφεξής «CRP-RATP»).
- (29) Το CRP-RATP έχει καθεστώς οργανισμού κοινωνικής ασφάλισης ιδιωτικού δικαίου, διαθέτει νομική προσωπικότητα και νομική και οικονομική αυτονομία έναντι της RATP. Δυνάμει του άρθρου L711-1 του κώδικα κοινωνικής ασφάλισης, το ταμείο CRP-RATP διαθέτει όλες τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στο άρθρο L111-1 του εν λόγω κώδικα το οποίο αναφέρει, ιδίως, ότι ο οργανισμός κοινωνικής ασφάλισης βασίζεται στην αρχή της εθνικής αλληλεγγύης. Διέπεται από τους κανόνες του κώδικα κοινωνικής ασφάλισης που εφαρμόζεται σε όλα τα αυτόνομα ταμεία συντάξεων και υπόκειται στον έλεγχο των αρμόδιων κρατικών αρχών που εκπροσωπούνται από κυβερνητικούς επιτετραμένους.
- (30) Την ημέρα της σύστασής του, το CRP-RATP κατέστη αντί της RATP ο μοναδικός νόμιμος οφειλέτης για την πληρωμή των συντάξεων των εργαζομένων που καλύπτονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης.
- (31) Με την ιδιότητά του αυτή, το CRP-RATP λαμβάνει από την 1η Ιανουαρίου 2006 μια εξοφλητική εισφορά από την RATP, η οποία αντιστοιχεί στις εισφορές των υπαλλήλων που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς και στην εργοδοτική εισφορά της RATP. Από την ίδια ημερομηνία, το επίπεδο των εισφορών αυτών αυξήθηκε στο επίπεδο των εισφορών κοινού δικαίου⁽¹⁶⁾. Εκτός από τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, το CRP-RATP λαμβάνει από το κράτος μια εισφορά για την ισοσκελίση των λογαριασμών του. Η εξισορροπητική αυτή εισφορά χρηματοδοτεί τόσο το δημογραφικό έλλειμμα του ειδικού καθεστώτος όσο και τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα υπό το καθεστώς αυτό. Το 2006 και 2007 το κράτος κατέβαλε επιχορήγηση ισοσκελίσης ύψους 390,11 και 414 εκατ. ευρώ αντιστοίχως.

5.2. Η ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΤΗΣ RATP ΣΤΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΚΟΙΝΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

- (32) Το άρθρο 18 του προαναφερθέντος διατάγματος 2005-1635 της 26ης Δεκεμβρίου 2005 προβλέπει τη δυνατότητα

⁽¹⁵⁾ Διάταγμα 2005-1635 της 26ης Δεκεμβρίου 2005 σχετικά με το ταμείο συντάξεων του προσωπικού της Régie autonome des transports parisiens

⁽¹⁶⁾ Διάταγμα 2005-1638 της 26ης Δεκεμβρίου 2005 για τον καθορισμό των ποσοστών των εισφορών που οφείλονται στο ταμείο συντάξεων του προσωπικού της Régie autonome des transports parisiens.

χρηματοοικονομικής υπαγωγής, εκ μέρους του CRP-RATP, μέρους των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του ειδικού καθεστώτος των υπαλλήλων της RATP στα καθεστώτα κοινού δικαίου [CNAV⁽¹⁷⁾ και ARGIC⁽¹⁸⁾]/ARRCO⁽¹⁹⁾]⁽²⁰⁾. Πρόκειται δηλαδή στην ουσία για μια μεταβίβαση των συνταξιοδοτικών δραστηριοτήτων του CRP-RATP στα καθεστώτα κοινού δικαίου (εφεξής «καθεστώτα υποδοχής»).

- (33) Η υπαγωγή μέρους των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του ειδικού καθεστώτος της RATP στα καθεστώτα κοινού δικαίου στοχεύει στην ενεργοποίηση του μηχανισμού αλληλεγγύης μεταξύ γενεών και επαγγελματιών επί μιας σημαντικά διευρυμένης δημογραφικής βάσης και, γενικότερα, στη διασφάλιση της βιωσιμότητας της χρηματοδότησης των καθεστώτων υποχρεωτικής συνταξιοδότησης τα οποία χρηματοδοτούνται σε διανεμητική βάση.
- (34) Δυνάμει του άρθρου L222-6 του κώδικα κοινωνικής ασφάλισης, η υπαγωγή ενός ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος ή οποιουδήποτε άλλου συνταξιοδοτικού καθεστώτος στα καθεστώτα κοινού δικαίου είναι εφικτή για το τμήμα των παροχών των ειδικών καθεστώτων που είναι ισοδύναμο προς τις παροχές ασφάλισης γήρατος των οποίων απολαύουν οι μισθωτοί που υπάγονται στο γενικό καθεστώς.
- (35) Στο πλαίσιο των διανεμητικών συνταξιοδοτικών συστημάτων, υπαγωγή στο καθεστώς υποδοχής προγενέστερων δικαιωμάτων που αποκτήθηκαν σε άλλο καθεστώς (και κατ' επέκταση με άλλα κριτήρια) πραγματοποιείται μέσω υπολογισμού των δικαιωμάτων που αποκτήθηκαν βάσει των κανόνων του καθεστώτος υποδοχής θεωρώντας πως οι δικαιούχοι (συνταξιούχοι, ενεργοί και διαγραμμένοι) είχαν ολοκληρώσει τον επαγγελματικό τους βίο στο πλαίσιο του συστήματος υποδοχής.

⁽¹⁷⁾ CNAV: Εθνικό Ταμείο Ασφάλισης Γήρατος.

⁽¹⁸⁾ AGIRC: Γενική Ένωση Ιδρυμάτων Συντάξεων Στελεχών.

⁽¹⁹⁾ ARRCO: Ένωση για το Συμπληρωματικό Καθεστώς των Μισθωτών.

⁽²⁰⁾ Η χρηματοοικονομική υπαγωγή διατηρεί το ειδικό καθεστώς και τους κανόνες του ως έχουν. Ο επιζητούμενος στόχος είναι η αποδέσμευση των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων από τα λογιστικά αποθέματα των επιχειρήσεων που επηρεάζονται από την υπαγωγή. Η υπαγωγή, σε αντίθεση με τη συγχώνευση, αποκλείει κάθε απευθείας σχέση μεταξύ των καθεστώτων κοινού δικαίου και των επιχειρήσεων, των μισθωτών και των συνταξιούχων του υπαχθέντος ομίλου. Μέσω της δημιουργίας μιας «διαχωριστικής» δομής μεταξύ αφενός των επιχειρήσεων και των μισθωτών του υπαχθέντος τομέα και, αφετέρου, των καθεστώτων κοινού δικαίου, η υπαγωγή διαμορφώνει συνολικές χρηματοπιστωτικές ροές βάσει «εικονικών» συναλλαγών, στο βαθμό που οι υπάλληλοι δεν έχουν καμία άμεση νομική ή διοικητική σχέση με τα ιδρύματα του καθεστώτος υποδοχής και στο βαθμό που ο καθορισμός των συνταξιοδοτικών τους δικαιωμάτων και η επανεκτίμηση των υπό εκκαθάριση συντάξεων εξακολουθούν να υπόκεινται αποκλειστικά και μόνο στους κανόνες του ειδικού καθεστώτος.

- (36) Εν προκειμένω, οι γαλλικές αρχές υπολόγισαν τα βασικά δικαιώματα, ήτοι τα δικαιώματα που αντιστοιχούν στις συνταξιοδοτικές παροχές που υπολογίστηκαν σύμφωνα με τους κανόνες των καθεστώτων υποδοχής και τα οποία υπάγονται στα εν λόγω καθεστώτα⁽²¹⁾. Μόνο τα βασικά αυτά δικαιώματα που καθορίζονται κατ' αυτόν τον τρόπο μπορούν να υπάγονται στα καθεστώτα υποδοχής.
- (37) Το άρθρο 222-6 του κώδικα κοινωνικής ασφάλισης προβλέπει εξάλλου ότι η υπαγωγή ενός ειδικού καθεστώτος πρέπει να συμμορφώνεται προς την αρχή της αυστηρής χρηματοοικονομικής ουδετερότητας της διαδικασίας για τους υπαγόμενους στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης του καθεστώτος υποδοχής. Με άλλα λόγια, η χρηματοοικονομική υπαγωγή ενός ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος στα καθεστώτα κοινού δικαίου δεν μπορεί επ' ουδενί να υποβαθμίζει τη χρηματοοικονομική κατάσταση των καθεστώτων υποδοχής.
- (38) Στο στάδιο αυτό πραγματοποιείται στάθμιση για τον προσδιορισμό του ποσοστού των προγενέστερων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται κατά την υπαγωγή, ούτως ώστε να τηρείται αυστηρώς η προαναφερθείσα αρχή της χρηματοοικονομικής ουδετερότητας. Θεωρητικά, μέσω της στάθμισης συγκρίνεται η σχέση των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων του υπαχθέντος καθεστώτος με τη σχέση των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων του καθεστώτος υποδοχής⁽²²⁾. Συνεπώς, το καθεστώς υποδοχής προσδιορίζει το ποσοστό υπαγωγής των αποκατασταθέντων προγενέστερων δικαιωμάτων που διασφαλίζει την εξίσωση των σχέσεων συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων: για το συγκεκριμένο ποσοστό αναγνώρισης, τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα συνυπολογίζονται «δωρεάν» στο καθεστώς υποδοχής.
- (39) Εάν το καθεστώς υποδοχής αναγνωρίζει ποσοστό των αποκατασταθέντων κεκτημένων δικαιωμάτων μικρότερο του 100 %, το καθεστώς υποδοχής μπορεί να προτείνει στο υπαχθέν καθεστώς την αναγνώριση του 100 % των δικαιωμάτων μέσω της καταβολής μιας εισφοράς για τη διατήρηση των δικαιωμάτων (ή αντισταθμιστικού ποσού).
- (40) Η μέθοδος υπολογισμού των αντισταθμιστικών ποσών έχει ως στόχο τη διατήρηση της εκτιμώμενης πρότερης κατάστασης του καθεστώτος υποδοχής. Εάν η στάθμιση πραγματοποιείται βάσει πρόβλεψης, το αντισταθμιστικό ποσό ισούται με την τρέχουσα καθαρή αξία των ετήσιων δικαιωμάτων εισόδου στο καθεστώς. Το ετήσιο δικαίωμα εισόδου είναι εκείνο το οποίο, για τα συμπληρωματικά δικαιώματα (δηλαδή όσα δεν υπάγονται δωρεάν) που συνυπολογίζονται στο σύστημα υποδοχής, εξισώνει ετησίως τις σχέσεις συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων μεταξύ του υπαχθέντος καθεστώτος και του καθεστώτος υποδοχής.
- (41) Εάν η χρηματοοικονομική κατάσταση του καθεστώτος υποδοχής είναι διαρθρωτικά ελλειμματική, η μέθοδος υπολογισμού δεν πρέπει να επιτείνει αυτήν την τάση ανισορροπίας, ούτε να τη μετριάζει απαιτώντας από το υπαγόμενο καθεστώς μια τεχνική ισορροπία βάσει πρόβλεψης.
- (42) Στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι η δημογραφική δομή της RATP υπολείπεται της δημογραφικής δομής της μέσης γαλλικής επιχείρησης που υπάγεται στα συνταξιοδοτικά καθεστώτα κοινού δικαίου, η πλήρης υπαγωγή των βασικών δικαιωμάτων του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος των υπαλλήλων της RATP στα καθεστώτα κοινού δικαίου προϋποθέτει την καταβολή στα καθεστώτα υποδοχής αντισταθμιστικών ποσών, δηλαδή έκτακτων κατ' αποκοπή εξοφλητικών εισφορών.
- (43) Οι γαλλικές αρχές έχουν παραθέσει αναλυτικά τις μεθόδους υπολογισμού των αντισταθμιστικών ποσών. Οι υπολογισμοί πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις τιμές των παραμέτρων που ισχύουν κατά την εφαρμογή. Αυτές οι παράμετροι είναι:
- οι συντελεστές εισφορών και οι βάσεις για τον υπολογισμό της αύξησης των αποθεματικών κεφαλαίων των συμπληρωματικών καθεστώτων·
 - τα προεξοφλητικά επιτόκια και ενδεχομένως ο πίνακας θνησιμότητας, που κυμαίνονται ανάλογα με τις οικονομικές συνθήκες.
- (44) Οι γαλλικές αρχές εκτιμούν σε αυτό το στάδιο ότι τα αντισταθμιστικά ποσά που πρέπει να καταβληθούν είναι τα ακόλουθα:
- το αντισταθμιστικό ποσό ύψους περίπου [400 έως 800] εκατ. ευρώ (*) προς το εθνικό ταμείο ασφάλισης γήρατος (CNAV) που διαχειρίζεται το γενικό καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης·
 - τα αντισταθμιστικά ποσά, ύψους περίπου [80 έως 300] εκατ. ευρώ, προς τα συμπληρωματικά καθεστώτα κοινού δικαίου AGIRC-ARRCO, υπό μορφή συμμετοχής στα τεχνικά τους αποθέματα.
- (45) Η γαλλική κυβέρνηση προτίθεται να αναλάβει, αντικαθιστώντας το CRP-RATP, την καταβολή των αντισταθμιστικών αυτών ποσών στα καθεστώτα κοινού δικαίου προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηματοοικονομική ουδετερότητα της υπαγωγής του ειδικού καθεστώτος της RATP στα συγκεκριμένα καθεστώτα υποδοχής.

(21) Τα δικαιώματα στο πλαίσιο του ειδικού καθεστώτος ή τα «ειδικά» δικαιώματα αντιστοιχούν, ήδη από τη στιγμή που στοιχειοθετούνται, στη διαφορά ανάμεσα στα κεκτημένα συνταξιοδοτικά δικαιώματα στο πλαίσιο του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP και στο ποσοστό που αντιστοιχεί στις παροχές του κοινού δικαίου ή στα βασικά δικαιώματα. Τα «ειδικά» δικαιώματα στο πλαίσιο του ειδικού καθεστώτος της RATP αποτελούν, επομένως, συνταξιοδοτικά δικαιώματα που υπερβαίνουν τα δικαιώματα που παρέχονται συνήθως από τα καθεστώτα κοινού δικαίου. Τα δικαιώματα στο πλαίσιο του ειδικού καθεστώτος, τα οποία τείνουν να καταργηθούν προοδευτικά στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης των ειδικών συνταξιοδοτικών καθεστώτων (βλέπε αιτιολογική σκέψη 21 της παρούσας απόφασης) θα συνεχίσουν να καταβάλλονται από το CRP-RATP.

(22) Οι αποκλίσεις μεταξύ των σχέσεων συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων των δύο καθεστώτων αποτελούν συνάρτηση αφενός των διαφορών στο επίπεδο και στη διάρθρωση των αποδοχών (που επηρεάζουν τις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις) και αφετέρου των δημογραφικών διαφορών (για παράδειγμα μια αναλογικά πιο περιορισμένη βάση συνεισφερόντων που επηρεάζει το ύψος των εισφορών).

(*) Πληροφορία που καλύπτεται από το επαγγελματικό απόρρητο.

Βασικά δικαιώματα που θεμελιώθηκαν μετά την υπαγωγή

- (46) Σε ό,τι αφορά τα βασικά δικαιώματα που θεμελιώθηκαν μετά την υπαγωγή, προβλέπεται ότι η RATP και οι υπάλληλοί της θα καταβάλουν τις συνταξιοδοτικές εισφορές κοινού δικαίου στο πλαίσιο του γενικού καθεστώτος και των συμπληρωματικών καθεστώτων.

6. ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

- (47) Στην απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία, η Επιτροπή εξέφρασε τις αμφιβολίες της σχετικά με το συμβιβασμό της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή ανέφερε πως στόχος της διαδικασίας ήταν να εξακριβώσει κατά πόσον η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση συνιστούσε ενίσχυση προς τη RATP.
- (48) Αρχικά, η Επιτροπή εξέτασε τη στενή σχέση μεταξύ της σύστασης του ταμείου CRP-RATP και της διαδικασίας υπαγωγής στα καθεστώτα κοινού δικαίου και θεώρησε σκόπιμο να ελέγξει κατά πόσον η υπαγωγή των βασικών δικαιωμάτων συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ της RATP.
- (49) Στη συνέχεια, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το ότι η κρατική χρηματοδότηση των ειδικών δικαιωμάτων του συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και, ανάλογα με την περίπτωση, ως προς το ότι η χρηματοδότηση αυτή είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.
- (50) Τέλος, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με την αναγκαιότητα της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης και την αναλογικότητά της ως προς το κοινό συμφέρον. Σε ό,τι αφορά την αναγκαιότητα της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης, η Επιτροπή εξέτασε την ουσία και την αποτελεσματικότητα της ελευθέρωσης της αγοράς μαζικών μεταφορών στην περιφέρεια του Παρισιού, καθώς και το κατά πόσον αυτή εξάλειψε τα ενδογενή στοιχεία της νομικής και πραγματικής κατάστασης της RATP τα οποία θα μπορούσαν να παρακωλύσουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Η Επιτροπή εξέφρασε ομοίως αμφιβολίες σχετικά με την αναλογικότητα της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης, κυρίως επειδή η μεταρρύθμιση θα αφορά και τις ειδικές υποχρεώσεις συνταξιοδότησης υπαλλήλων που θα προσληφθούν μετά την πραγματοποίησή της.
- (51) Στην απόφασή της με ημερομηνία 10 Οκτωβρίου 2007, η Επιτροπή κατέληξε ότι η κρατική χρηματοδότηση του ελλείμματος του συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP για την περίοδο 1995–2005 συνιστά υφιστάμενη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο β) σημείο iii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ⁽²³⁾ (βλέπε αιτιολογική σκέψη 15 της παρούσας απόφασης).
- (52) Η Επιτροπή έκρινε επίσης ότι το άρθρο 87 της συνθήκης ΕΚ δεν ισχύει για το CRP-RATP διότι το CRP-RATP δεν είναι επιχείρηση (αιτιολογική σκέψη 67 της εν λόγω απόφασης).
- (53) Τέλος, η Επιτροπή εκτιμά ότι η εγγύηση που χορηγήθηκε από το γαλλικό κράτος στους δικαιούχους στο πλαίσιο του

ειδικού καθεστώτος ευνοεί απευθείας τους υπαλλήλους της RATP και όχι την ίδια την RATP και ότι δεν συνιστά, ως εκ τούτου, οικονομικό πλεονέκτημα προς όφελος επιχείρησης (αιτιολογική σκέψη 70 της εν λόγω απόφασης).

7. ΣΧΟΛΙΑ ΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Εισαγωγική παρατήρηση

- (54) Στην επιστολή τους με ημερομηνία 22 Ιανουαρίου 2008, οι γαλλικές αρχές υπενθυμίζουν ότι, κατά την άποψή τους, η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση θεσμοθετεί μια ενίσχυση προς φυσικά πρόσωπα και όχι προς την επιχείρηση RATP και ότι δεν μπορεί, ως εκ τούτου, να συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ της RATP. Επιπλέον, ακόμη και αν ο πραγματικός αποδέκτης της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης είναι η RATP, οι γαλλικές αρχές εκτιμούν ότι η εν λόγω μεταρρύθμιση δεν μπορεί να επηρεάσει τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, ούτε να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, εφόσον η RATP δραστηριοποιείται μόνο σε μία αγορά, στην αγορά μαζικών αστικών μεταφορών στην περιφέρεια Ile-de-France η οποία δεν είναι ακόμη ανοιχτή στον ανταγωνισμό, και εφόσον η μεταρρύθμιση δεν έχει καμία επίπτωση στις δραστηριότητες των θυγατρικών της RATP ή στις αγορές στις οποίες αυτές δραστηριοποιούνται.

Σχετικά με την υπαγωγή των βασικών δικαιωμάτων

- (55) Οι γαλλικές αρχές εκτιμούν ότι, απουσία πλεονεκτήματος υπέρ της RATP, η υπαγωγή του ταμείου CRP-RATP στο γενικό καθεστώς δεν περιλαμβάνει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης προς όφελος της RATP.
- (56) Εν πρώτοις, οι γαλλικές αρχές εκτιμούν ότι, όπως επεσήμανε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 69 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, «το δεύτερο στάδιο της μεταρρύθμισης, ήτοι η καταβολή των αντισταθμιστικών ποσών και η μεταβίβαση της χρηματοδότησης των βασικών δικαιωμάτων από το CRP-RATP στο καθεστώς CNAV και στο καθεστώς AGIRC-ARRCO, δεν επηρεάζει την οικονομική κατάσταση της RATP».
- (57) Επίσης, οι γαλλικές αρχές θεωρούν πως οι υποχρεώσεις της RATP για τα βασικά δικαιώματα δεν συνιστούσαν δαπάνες που θα μπορούσαν υπό κανονικές συνθήκες να επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό της κατά την έννοια της κοινοτικής νομολογίας. Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, οι οικονομικοί πόροι των γαλλικών επιχειρήσεων επιβαρύνονται συνήθως από τις εξοφλητικές εισφορές στα συνταξιοδοτικά ταμεία κοινού δικαίου, αλλά όχι από τη συνταξιοδοτική υποχρέωση έναντι των ενεργών και συνταξιοδοτημένων υπαλλήλων, όπως στην περίπτωση της RATP η οποία διατηρούσε στους κόλπους της μέχρι την κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση την υπηρέσια συντάξεων. Συνεπώς, η υπαγωγή του CRP-RATP στο γενικό καθεστώς και η κρατική εισφορά των αντισταθμιστικών ποσών στο γενικό καθεστώς, αφής στιγμής συνοδεύονται από την καταβολή εξοφλητικής εισφοράς ίδιου ύψους με τις εισφορές του κοινού δικαίου, δεν συνεπάγονται για τη RATP αποφυγή της χρηματοδότησης μιας υποχρέωσης που κανονικά βαρύνει τον προϋπολογισμό της επιχείρησης.

(23) ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

(58) Τέλος, οι γαλλικές αρχές εκτιμούν ότι στο πλαίσιο του ειδικού καθεστώτος που επιβλήθηκε από το κράτος κατά τη σύσταση της RATP το 1948 δεν θα ήταν λογικό να επιβαρύνεται η επιχείρηση με τα ποσά αντιστάθμισης λόγω της υπαγωγής του CRP-RATP στο γενικό καθεστώς.

Σχετικά με τη χρηματοδότηση των ειδικών δικαιωμάτων

(59) Κατά πρώτον, οι γαλλικές αρχές εκτιμούν ότι η νομολογία βάσει της οποίας οι δαπάνες μιας συλλογικής σύμβασης συνιστούν από τη φύση τους δαπάνες που καταλογίζονται στον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης, είτε η επιχείρηση προσχώρησε εθελοντικά στη συλλογική σύμβαση είτε η σύμβαση επεκτάθηκε στην επιχείρηση διά της νομοθετικής οδού⁽²⁴⁾, δεν ισχύει στη συγκεκριμένη περίπτωση καθώς το συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων της RATP δεν απορρέει από συλλογική σύμβαση.

(60) Κατά δεύτερον, οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι η ύπαρξη ειδικών δικαιωμάτων ουδώς συνιστά πλεονέκτημα υπέρ της RATP. Το γεγονός ότι η RATP εξακολουθεί να προσλαμβάνει υπαλλήλους οι οποίοι καλύπτονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης και απολαμβάνουν ειδικά δικαιώματα δεν είναι ενδεικτικό του ότι η ύπαρξη ειδικών δικαιωμάτων συνιστά οικονομικό πλεονέκτημα υπέρ της RATP.

(61) Κατά τρίτον, οι γαλλικές αρχές υποστηρίζουν ότι η δημόσια χρηματοδότηση των ειδικών δικαιωμάτων συνιστά αποκλειστικά και μόνο αποζημίωση για τις αφύσικες δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνθηκε η RATP. Οι γαλλικές αρχές εκτιμούν ότι το συμπέρασμα σύμφωνα με το οποίο η χρηματοδότηση των ειδικών συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων δεν συνιστά κρατική ενίσχυση συνάγεται βάσει αρχών που απορρέουν από την κοινοτική νομολογία από ιδρύσεως της Κοινότητας, με πιο πρόσφατα χαρακτηριστικά παραδείγματα τις αποφάσεις *Combust*⁽²⁵⁾ και *Enirisorse*⁽²⁶⁾.

Σχετικά με το συμβιβασμό της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης με την κοινή αγορά

(62) Στην περίπτωση που η Επιτροπή θα εκτιμούσε ότι η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση εμπεριέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, οι γαλλικές αρχές θεωρούν πως η εν λόγω μεταρρύθμιση είναι σε κάθε περίπτωση συμβιβασίμη με την κοινή αγορά.

(63) Οι γαλλικές αρχές εμμένουν στη θέση τους ότι η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση είναι συμβιβασίμη με τη θεωρία του λανθάνοντος κόστους και ότι ευνοεί τον ανταγωνισμό.

(64) Επίσης, οι γαλλικές αρχές θεωρούν ότι η νέα χρηματοδότηση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων από το 2006 είναι απαραίτητη και αναλογική για την επίτευξη της ανταγωνιστικής λειτουργίας της αγοράς.

(65) Οι γαλλικές αρχές εκτιμούν ότι η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση είναι απαραίτητη διότι αποτελεί προαπαιτούμενο για την ελευθέρωση της αγοράς του τομέα των αστικών μεταφορών στην περιφέρεια Ile-de-France, η οποία προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1370/2007. Θα καταστήσει εφικτή αφενός την αποφυγή των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων εκμετάλλευσης και, αφετέρου, την οριστική άρση του εμποδίου εισόδου στην αγορά που έχετε ο τρόπος χρηματοδότησης των συντάξεων της RATP.

(66) Όσον αφορά την αναλογικότητα της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης, οι γαλλικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή με επιστολή της 23ης Απριλίου 2008 σχετικά με τη μεταρρύθμιση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP που πραγματοποιήθηκε από τη γαλλική κυβέρνηση με σκοπό την εναρμόνιση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP με τους κανόνες του κοινού δικαίου.

8. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

(67) Με επιστολή της 13ης Φεβρουαρίου 2008, το σωματείο SUD της RATP εξέφρασε την αντίθεσή του στο σχέδιο που κοινοποιήθηκε από τις γαλλικές αρχές ως προς το ότι μοναδικός σκοπός του ήταν να μετατρέψει τη RATP σε μεγάλο διεθνή κερδοσκοπικό όμιλο. Στην επιστολή αυτή, το σωματείο SUD της RATP επέστησε την προσοχή της Επιτροπής στο γεγονός ότι, σύμφωνα με το σωματείο, οι υπάλληλοι της RATP δεν έχουν καθεστώς μισθωτών ιδιωτικού δικαίου υποκείμενων στον εργατικό κώδικα.

(68) Το σωματείο SUD της RATP επιβεβαιώνει επίσης ότι η μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP θα έπρεπε να είχε πραγματοποιηθεί από μια μεικτική επιτροπή ίσης εκπροσώπησης δεδομένου ότι το καθεστώς απορρέει από τη συλλογική διαπραγμάτευση μεταξύ κοινωνικών εταίρων.

9. ΣΧΟΛΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

(69) Σε ό,τι αφορά το νομικό καθεστώς των υπαλλήλων της RATP, οι γαλλικές αρχές διευκρινίζουν σε επιστολή της 3ης Απριλίου 2008 ότι οι διατάξεις του εργατικού κώδικα ισχύουν για τους υπαλλήλους της RATP που καλύπτονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, εκτός εάν ο εργατικός κώδικας ή η νομολογία αποκλείουν ρητώς την ισχύ αυτών των διατάξεων για τους υπαλλήλους αυτούς. Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, η ύπαρξη των εξαιρέσεων αυτών δεν αρκεί για τον χαρακτηρισμό της σχέσης εργασίας των υπαλλήλων της RATP ως σχέσης δημοσίου δικαίου.

(70) Οι γαλλικές αρχές επισημαίνουν επίσης ότι το διάταγμα 60-1362 της 19ης Δεκεμβρίου 1960, το οποίο εκχωρεί στη μεικτική επιτροπή ίσης εκπροσώπησης της RATP αρμοδιότητες σε θέματα που αφορούν τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού, δεν κάνει καμία μνεία στο συνταξιοδοτικό καθεστώς. Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, το συνταξιοδοτικό καθεστώς της RATP δεν απορρέει από τις συλλογικές συμβάσεις αλλά επιβλήθηκε στην RATP από το κράτος διά της διοικητικής οδού.

⁽²⁴⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 1999, C-251/97, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή σ. I-6639, σκέψη 40.

⁽²⁵⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Μαρτίου 2004, *Danske Busvognmaend* κατά Επιτροπής, T-157/01, Συλλογή σ. II-917.

⁽²⁶⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Μαρτίου 2006, *Enirisorse SpA* κατά *SotaCRP-RATPbo SpA*, C-237/04, Συλλογή σ. I-2843.

10. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

- (71) Η παρούσα απόφαση αφορά το συμβιβασμό του νέου συστήματος χρηματοδότησης των συντάξεων με τους κοινοτικούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.
- (72) Στο πλαίσιο της διαδικασίας που κινήθηκε την 10η Οκτωβρίου 2007 και βάσει, ιδίως, των σχολίων των γαλλικών αρχών, η Επιτροπή προσδιόρισε τους τρόπους εφαρμογής της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης και εντόπισε τρία μέτρα που ενδέχεται να περιλαμβάνουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.
- (73) Κατά πρώτον, το CRP-RATP κατέστη την 1η Ιανουαρίου 2006 ο μοναδικός νόμιμος οφειλέτης των συντάξεων των υπαλλήλων που καλύπτονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, αντικαθιστώντας τη RATP.
- (74) Κατά δεύτερον, από την 1η Ιανουαρίου 2006, το κράτος καταβάλλει στο CRP-RATP μια επιδότηση για την ισοσκέλιση των λογαριασμών του. Η δημόσια αυτή επιδότηση καλύπτει το δημογραφικό έλλειμμα και τις πρόσθετες δαπάνες του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP.
- (75) Κατά τρίτον, η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση προβλέπει για το CRP-RATP τη δυνατότητα να υπαγάγει τα βασικά συνταξιοδοτικά δικαιώματα του ειδικού καθεστώτος στα καθεστώτα κοινού δικαίου. Το κράτος θα αναλάβει, αντί του ταμείου CRP-RATP, την καταβολή αντισταθμιστικών ποσών που προορίζονται για τη συμμόρφωση προς την αρχή της αυστηρής χρηματοοικονομικής ουδετερότητας της υπαγωγής.

11. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ: Η ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ CRP-RATP

- (76) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το CRP-RATP κατέστη την 1η Ιανουαρίου 2006 ο μοναδικός νόμιμος οφειλέτης των συντάξεων των υπαλλήλων που καλύπτονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, αντικαθιστώντας τη RATP. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ταυτοχρόνως η εισφορά που καταβάλλεται για τις συντάξεις από την RATP στο CRP-RATP κατέστη εξοφλητική.
- (77) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, στο πλαίσιο του συστήματος που ίσχυε πριν από την 1η Ιανουαρίου 2006, η RATP όφειλε κατά νόμο να εκπληρώσει τις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις του ειδικού καθεστώτος. Ως εκ τούτου, το σύστημα χρηματοδότησης του ειδικού καθεστώτος των υπαλλήλων της RATP παρέκκλινε από το κοινό δίκαιο: η RATP εγγυόταν τη χρηματοοικονομική ισορροπία του εν λόγω καθεστώτος, ενώ η «εργοδοτική» εισφορά που καταβαλλόταν από τη RATP στο ειδικό καθεστώς δεν ήταν εξοφλητική.
- (78) Συνεπώς, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το κύριο αποτέλεσμα των διατάξεων της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης ήταν να προσλάβει έναν εξοφλητικό χαρακτήρα η «εργοδοτική»

εισφορά που κατέβαλε η RATP για τις συντάξεις των υπαλλήλων της, γεγονός που απάλλαξε τη RATP από την υποχρέωσή της να διασφαλίζει την ισορροπία του ειδικού καθεστώτος. Με άλλα λόγια, η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση μεταβίβασε την ευθύνη για τη χρηματοοικονομική ισορροπία του ειδικού καθεστώτος από τη RATP στο CRP-RATP και, εντέλει, στο κράτος.

- (79) Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι, απουσία της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης, η υποχρέωση της RATP να διασφαλίζει τη χρηματοοικονομική ισορροπία του ειδικού καθεστώτος θα ισοδυναμούσε με ανάληψη υποχρέωσης από το κράτος η οποία θα καταχωριζόταν ως πρόβλεψη στους λογαριασμούς κατά τη μετάβαση στα πρότυπα ΔΠΧΠ (Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης), τα οποία ισχύουν για τη RATP από τις 30 Ιουνίου 2007⁽²⁷⁾.
- (80) Στο σημείο αυτό η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ζήτημα που τίθεται με τη σύσταση του CRP-RATP είναι πανομοιότυπο με την προβληματική που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του τρόπου χρηματοδότησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων που υπάγονται στα Ταχυδρομεία⁽²⁸⁾. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θα εξακριβώσει κατά πόσον το επίμαχο μέτρο περιλαμβάνει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης υιοθετώντας τη διαδικασία που εφαρμόστηκε στην προαναφερθείσα απόφαση.

11.1. Η ΥΠΑΡΞΗ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (81) Κατά το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ «κρατικές ενισχύσεις ή ενισχύσεις κάθε είδους, οι οποίες με την προνομιακή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και οι οποίες χορηγούνται από κρατικούς πόρους, είναι, στο μέτρο που αυτή η συνθήκη δεν ορίζει διαφορετικά, ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, εφόσον αλλοιώνουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών».
- (82) Ο χαρακτηρισμός ενός εθνικού μέτρου ως κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ προϋποθέτει ότι πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι, ήτοι ότι: 1) το επίμαχο μέτρο παρέχει επιλεκτικό οικονομικό πλεονέκτημα, 2) το πλεονέκτημα αυτό χρηματοδοτείται με πόρους του κράτους, 3) το πλεονέκτημα αυτό νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και, τέλος, ότι 4) το πλεονέκτημα αυτό επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.
- (83) Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να εκτεθούν οι λόγοι για τους οποίους μπορεί να θεωρηθεί ότι το επίμαχο μέτρο πληροί σωρευτικά τους παραπάνω όρους και συνιστά, ως εκ τούτου, κρατική ενίσχυση υπέρ της RATP κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

⁽²⁷⁾ Σύμφωνα με την ενημερωτική έκθεση του γεροϋσιαστή M. Bertrand AUBAN, η οποία εκπονήθηκε εξ ονόματος της Επιτροπής Οικονομικών, Δημοσιονομικού Ελέγχου και Οικονομικών Λογαριασμών του Κράτους την 9η Ιουλίου 2008, αυτές οι αναλήψεις συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων ανέρχονται σε 21 δισ.

⁽²⁸⁾ Απόφαση 2008/204/ΕΚ της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2007 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται από τη Γαλλία για τη μεταρρύθμιση του τρόπου χρηματοδότησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων που υπάγονται στα Ταχυδρομεία (ΕΕ L 63 της 7.3.2008, σ. 16).

11.1.1. ΥΠΑΡΞΗ ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΟΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ RATP

84. Προκειμένου να αξιολογηθεί εάν τα υπό εξέταση μέτρα περιλαμβάνουν στοιχεία κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να καθοριστεί εάν αυτά τα μέτρα αποφέρουν οικονομικό πλεονέκτημα στην RATP, από την άποψη ότι της επιτρέπουν να αποφύγει να επωμιστεί δαπάνες οι οποίες θα έπρεπε κανονικά να επιβαρύνουν τους ίδιους τους οικονομικούς πόρους της επιχείρησης και, ως εκ τούτου, εάν εμποδίζουν τις υφιστάμενες δυνάμεις της αγοράς να προκαλέσουν τις φυσικές επιπτώσεις τους ⁽²⁹⁾.

(85) Στο πλαίσιο αυτό, κατά πάγια νομολογία, μια συνήθης επιβάρυνση συνιστάται σε μια συνήθη δαπάνη εγγενή της καθημερινής διαχείρισης ή των συνήθων δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης ⁽³⁰⁾. Το Δικαστήριο έκρινε ότι μια ενίσχυση συνιστά ελάφρυνση από τις επιβαρύνσεις που βαρύνουν συνήθως τον προϋπολογισμό των επιχειρήσεων, λαμβανομένης υπόψη της φύσεως ή της οικονομίας του συστήματος των επίμαχων επιβαρύνσεων, ενώ μια ειδική επιβάρυνση είναι, αντιθέτως, πρόσθετη επιβάρυνση ως προς τις συνήθεις αυτές επιβαρύνσεις ⁽³¹⁾.

(86) Υπό το φως της νομολογίας του Δικαστηρίου, και σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη πρακτική της για τη λήψη αποφάσεων ⁽³²⁾, η Επιτροπή εκτιμά ότι ο χαρακτηρισμός των επιβαρύνσεων ως «συνήθων» ή «ειδικών» συνεπάγεται τον καθορισμό ενός πλαισίου αναφοράς ή συγκριτικού πλαισίου, με στόχο τον προσδιορισμό των επιχειρήσεων που τελούν, ως προς τον σκοπό που επιδιώκεται με το επίμαχο μέτρο, υπό συγκρίσιμη νομική και πραγματική κατάσταση.

(87) Από την άποψη αυτή, πρέπει να υπομνησθεί ότι για την εφαρμογή του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης είναι σκόπιμο να εξακριβώνεται εάν, στο πλαίσιο ενός δεδομένου νομικού καθεστώτος, ένα κρατικό μέτρο μπορεί να ευνοήσει «ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους κλάδους παραγωγής» κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ έναντι άλλων επιχειρήσεων που τελούν, ως προς τον σκοπό που επιδιώκεται με το επίμαχο μέτρο, υπό συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση.

(88) Πιο συγκεκριμένα, το Δικαστήριο υποδεικνύει ότι για την επιλογή του συστήματος αναφοράς ακολουθείται μια προ-

σέγγιση δύο βημάτων: αρχικά προσδιορίζεται το σύστημα επιβαρύνσεων που επηρεάζεται από το επίμαχο μέτρο και στη συνέχεια προσδιορίζεται το γενικό καθεστώς στο οποίο υπόκειται το συγκεκριμένο σύστημα επιβαρύνσεων.

(89) Σε περίπτωση που είναι εφικτός ο καθορισμός ενός εξωγενούς πλαισίου αναφοράς, σε σύγκριση με το οποίο θα μπορούσε να προσδιοριστεί η ύπαρξη «αφύσικων» επιβαρύνσεων, τότε το επίμαχο μέτρο δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Στην αντίθετη περίπτωση, το επίμαχο μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια της ίδιας διάταξης.

11.1.1.1. Απουσία εξωγενούς πλαισίου αναφοράς στη συγκεκριμένη περίπτωση

(90) Εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία αυτή στη συγκεκριμένη περίπτωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι το σύστημα επιβαρύνσεων που επηρεάζεται από το επίμαχο μέτρο συνιστάται στις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης των εργοδοτών στο πλαίσιο της υποχρεωτικής ασφάλισης γήρατος των υπαλλήλων τους.

(91) Σε θεωρητικό επίπεδο, η Επιτροπή διακρίνει δύο πιθανά πλαίσια αναφοράς:

— τις διατάξεις περί υποχρεωτικής ασφάλισης γήρατος που ισχύουν για τα συνταξιοδοτικά καθεστώτα κοινού δικαίου, ήτοι το καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης που τελεί υπό τη διαχείριση του CNAV και των συμπληρωματικών καθεστώτων τα οποία διαχειρίζονται η AGIRC και η ARRCO,

— τις διατάξεις περί υποχρεωτικής ασφάλισης γήρατος που ισχύουν για άλλους δημόσιους οργανισμούς.

(92) Όσον αφορά το πρώτο πιθανό πλαίσιο αναφοράς, ήτοι τα συνταξιοδοτικά καθεστώτα κοινού δικαίου, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η RATP καταβάλλει από την 1η Ιανουαρίου 2006 μια εισφορά κοινωνικής ασφάλισης ισόποση με την εισφορά κοινωνικής ασφάλισης την οποία καταβάλλουν οι επιχειρήσεις στα συνταξιοδοτικά ταμεία που διαχειρίζονται τα καθεστώτα κοινού δικαίου. Η Επιτροπή παρατηρεί πάντως ότι την 1η Ιανουαρίου 2006 οι παροχές του ειδικού καθεστώτος υπό τη διαχείριση του CRP-RATP προς τους ασφαλισμένους της RATP είναι υψηλότερες από τις παροχές τις οποίες απολαμβάνουν οι μισθωτοί που υπάγονται στα καθεστώτα κοινού δικαίου.

(93) Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι υπαγόμενοι στα καθεστώτα κοινού δικαίου είναι μισθωτοί με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ενώ οι υπάλληλοι της RATP καλύπτονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σκόπιμο να σημειωθεί ότι το καθεστώς του προσωπικού της RATP παρεκκλίνει ποικιλοτρόπως από το κοινό δικαίο (βλέπε υποσημείωση 6).

⁽²⁹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1990, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-301/87, Συλλογή σ. I-307, σκέψη 41.

⁽³⁰⁾ Βλέπε, υπό το πνεύμα αυτό, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Σεπτεμβρίου 2000, Ισπανία κατά Επιτροπής, T-55/99, Συλλογή σ. II-3207, σκέψη 82.

⁽³¹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, C-390/98, H.J. Banks & Co. Ltd κατά The Coal Authority και Secretary of State for Trade and Industry, Συλλογή σ. I-6117, σκέψη 33.

⁽³²⁾ Βλέπε, υπό το πνεύμα αυτό, την προαναφερθείσα απόφαση 2008/204/ΕΚ και την απόφαση της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2007 σχετικά με την αναθεώρηση του συστήματος χρηματοδότησης των συντάξεων στον τραπεζικό τομέα στην Ελλάδα (EE C 308 της 19.12.2007, σ. 9).

- (94) Υπό το φως της προηγηθείσας συλλογιστικής και σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη πρακτική της για τη λήψη αποφάσεων⁽³³⁾, η Επιτροπή εκτιμά ότι οι διατάξεις περί υποχρεωτικής ασφάλισης γήρατος που ισχύουν για τα καθεστώτα κοινού δικαίου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην ανάλυση της Επιτροπής ως πλαίσιο αναφοράς για την εξακρίβωση της ύπαρξης ή όχι οικονομικού πλεονεκτήματος κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.
- (95) Όσον αφορά το δεύτερο πιθανό πλαίσιο αναφοράς, ήτοι τους δημόσιους οργανισμούς, η Επιτροπή δεν μπόρεσε να προσδιορίσει ένα ομοιογενές σύνολο οικονομικών φορέων κατάλληλο να χρησιμοποιηθεί ως πλαίσιο αναφοράς. Η RATP τελεί ποικιλοτρόπως υπό μια ιδιαίτερα νομική και πραγματική κατάσταση στη Γαλλία⁽³⁴⁾.
- (96) Συμπερασματικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υφίσταται κανένα εξωγενές πλαίσιο αναφοράς που να επιτρέπει τον προσδιορισμό μιας «συνήθους» εισφοράς την οποία θα εωμίζονται επιχειρήσεις που βρίσκονται σε νομική και πραγματική κατάσταση συγκρίσιμη με αυτήν της RATP, από την άποψη του επιδιωκόμενου στόχου του επίμαχου μέτρου.
- (97) Η απόφαση *Enirisorse*⁽³⁵⁾ την οποία επικαλούνται οι γαλλικές αρχές δεν αλλάζει τα συμπεράσματα της Επιτροπής όσον αφορά την ύπαρξη πλεονεκτήματος υπέρ της RATP. Όπως, στην απόφαση *Enirisorce* το Δικαστήριο βασίζει το συμπέρασμά του σε μια σύγκριση του επίμαχου μέτρου με μια «συνήθη κατάσταση», την οποία το Δικαστήριο μπόρεσε να προσδιορίσει αλλά η οποία δεν υφίσταται κατά τρόπο παρόμοιο στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης.
- (98) Απουσία κατάλληλου εξωγενούς πλαισίου αναφοράς, η Επιτροπή εκτιμά ότι, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη ή όχι πλεονεκτήματος κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, το πλαίσιο αναφοράς για την εκτίμηση της ύπαρξης πλεονεκτήματος είναι η κατάσταση της ίδιας της RATP πριν από την εφαρμογή του μέτρου.
- 11.1.1.2. Ύπαρξη επιλεκτικού πλεονεκτήματος**
- (99) Όπως υποδεικνύεται παραπάνω, στο πλαίσιο του συστήματος που ίσχυε πριν από την 1η Ιανουαρίου 2006, η RATP όφειλε κατά νόμο να εκπληρώσει τις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις του ειδικού καθεστώτος. Ως εκ τούτου, η RATP εγγυόταν τη χρηματοοικονομική ισορροπία του εν λόγω καθεστώτος, ενώ η «εργοδοτική» εισφορά που καταβαλλόταν από τη RATP στο ειδικό καθεστώς δεν ήταν εξοφλητική.
- (100) Η Επιτροπή παρατήρησε ότι το κύριο αποτέλεσμα των διατάξεων της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης ήταν να προσλάβει η «εργοδοτική» εισφορά που κατέβαλε η RATP για τις συντάξεις των υπαλλήλων της εξοφλητικό χαρακτήρα.
- (101) Η Επιτροπή συμπεραίνει κατά συνέπεια ότι τα επίμαχα μέτρα απαλλάσσουν τη RATP από επιβαρύνσεις που θα έπρεπε να αναλάβει βάσει του νόμου του 1948.
- (102) Στο πλαίσιο ανάλυσης του συνήθους ή του αφύσικου χαρακτήρα των συνταξιοδοτικών επιβαρύνσεων για την ίδια τη RATP, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι υποχρεώσεις που οφείλει να αναλάβει μια επιχείρηση δυνάμει της εργατικής νομοθεσίας ή των συλλογικών συμβάσεων που συνήφθησαν με τα συνδικάτα σε ό,τι αφορά την αποζημίωση απόλυσης ή/και των πρόωγων συντάξεων, αποτελούν μέρος των συνήθων δαπανών τις οποίες μια επιχείρηση πρέπει να καλύπτει ίδιας δαπάναις⁽³⁶⁾.
- (103) Κατ' επέκταση, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι οι συνταξιοδοτικές επιβαρύνσεις στις οποίες υποβάλλεται η RATP δυνάμει του νόμου του 1948 αποτελούν συνήθεις επιβαρύνσεις. Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι το επίμαχο μέτρο επιτρέπει την αποφυγή δαπανών που θα έπρεπε να επιβαρύνουν κανονικά τους οικονομικούς πόρους της RATP, το εν λόγω μέτρο παρέχει στο φορέα πλεονέκτημα κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Το πλεονέκτημα αυτό είναι επιλεκτικό εφόσον δεν υπάρχει παρά ένας μόνο αποδέκτης.
- (104) Η Επιτροπή παρατήρησε επίσης ότι, απουσία της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης, η υποχρέωση της RATP να διασφαλίσει τη χρηματοοικονομική ισορροπία του ειδικού καθεστώτος θα ισοδυναμούσε με ανάληψη υποχρέωσης από το κράτος στον ισολογισμό της RATP, η οποία θα καταχωριζόταν ως πρόβλεψη στους λογαριασμούς κατά τη μετάβαση στα πρότυπα ΔΠΧΠ (Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης), τα οποία ισχύουν για τη RATP από τις 30 Ιουνίου 2007.
- (105) Το στοιχείο αυτό επιβεβαιώνει ότι η σύσταση του ταμείου CRP-RATP ελάφρυνε τη RATP από τις επιβαρύνσεις που θα έπρεπε κανονικά να εωμιστεί.
- 11.1.1.3. Ανεφάρμοστο της νομολογίας *Combis* στην προκειμένη περίπτωση**
- (106) Οι γαλλικές αρχές επικαλούνται διεξοδικά την απόφαση *Combis*⁽³⁷⁾, στην οποία το Πρωτοδικείο θεωρεί προφανώς ως «αφύσικες» επιβαρύνσεις όσες προκύπτουν λόγω του κατά παρέκκλιση καθεστώτος του προσωπικού μιας επιχείρησης η οποία, μετά από μια μεταρρύθμιση, βρίσκεται σε κατάσταση κοινού δικαίου, ήτοι ταυτοσημη με αυτήν των ανταγωνιστών της όσον αφορά τη διαχείριση του προσωπικού της. Το Πρωτοδικείο δηλώνει ότι «το εν λόγω μέτρο σκοπεύει να αντικαταστήσει το προνομιούχο και δαπανηρό καθεστώς των δημοσίων υπαλλήλων που εργάζονται στην *Combis* με καθεστώς επί συμβάσει υπαλλήλου, συγκρίσιμο με το καθεστώς εργαζομένων άλλων επιχειρήσεων μεταφοράς με λεωφορεία που βρίσκονται σε ανταγωνισμό με την *Combis*. Η *Combis* επρόκειτο να ελευθερωθεί από διαρθρωτικό μειονέκτημα σε σχέση με τους ιδιώτες ανταγωνιστές της. Πάντως, το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ

⁽³³⁾ Βλέπε, υπό το πνεύμα αυτό, τις αποφάσεις που αναφέρονται στην υποσημείωση 32.

⁽³⁴⁾ Βλέπε ιδίως τα τμήματα 2 και 3 της παρούσας απόφασης.

⁽³⁵⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Νοεμβρίου 2003, *Enirisorse SpA* κατά *Ministero delle Finanze*, C-34/01, Συλλογή σ. I-14243.

⁽³⁶⁾ Βλέπε σημείο 63 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (EE C 244 της 1.10.2004, σ. 2).

⁽³⁷⁾ Απόφαση της 16ης Μαρτίου 2004, *Danske Busvognmand* κατά *Επιτροπής*, T-157/01, Συλλογή σ. II-917.

έχει μόνον ως αντικείμενο να αποφεύγονται τα πλεονεκτήματα που ευνοούν ορισμένες επιχειρήσεις, εφόσον η έννοια της ενίσχυσεως καλύπτει μόνον τις παρεμβάσεις που ελαφρύνουν τα βάρη που βαρύνουν συνήθως τον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης και τα οποία πρέπει να θεωρηθούν ως οικονομικό όφελος το οποίο δεν θα έχει αποκομίσει η δικαιούχος επιχείρηση υπό τις συνθήκες της αγοράς. [...] Περαιτέρω, το δανικό κράτος μπορούσε, αντί να καταβάλλει το ποσόν των 100 εκατ. DKK απευθείας στους δημοσίους υπαλλήλους που εργάζονταν στην Combuis, να επιτύχει το ίδιο αποτέλεσμα με τον εκ νέου διορισμό των εν λόγω δημοσίων υπαλλήλων στη δημόσια αρχή, χωρίς καταβολή συγκεκριμένης επιδοτήσεως, πράγμα το οποίο θα είχε επιτρέψει στην Combuis να απασχολήσει άμεσα επί συμβάσει υπαλλήλους, οι οποίοι εμπίπτουν σε καθεστώς ιδιωτικού δικαίου».

- (107) Γενικά, πρέπει πρώτα να υπομνησθεί ότι η νομολογία *Combuis* δεν έχει επιβεβαιωθεί από το Δικαστήριο. Ορισμένα στοιχεία της νομολογίας του Δικαστηρίου έρχονται σε αντίθεση με την υπόθεση σύμφωνα με την οποία η αντιστάθμιση ενός διαρθρωτικού μειονεκτήματος θα απέκλειε τον χαρακτήρα ενίσχυσης. Έτσι, το Δικαστήριο σημειώνει διαρκώς ότι η ύπαρξη ενίσχυσης έπρεπε να αξιολογηθεί με βάση τις επιπτώσεις και όχι με βάση τις αιτίες ή τους στόχους των κρατικών παρεμβάσεων⁽³⁸⁾. Το Δικαστήριο υποστήριξε, επίσης, ότι η έννοια της ενίσχυσης καλύπτει τα πλεονεκτήματα που παρέχουν οι δημόσιες αρχές τα οποία, υπό διάφορες μορφές, ελαφρύνουν τις επιβαρύνσεις που κανονικά βαρύνουν τον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης⁽³⁹⁾. Το Δικαστήριο επεσήμανε επίσης με σαφήνεια ότι οι δαπάνες που σχετίζονται με τις αμοιβές των εργαζομένων βαρύνουν, εκ της φύσεώς τους, τον προϋπολογισμό των επιχειρήσεων, ανεξάρτητα από το εάν αυτές οι δαπάνες απορρέουν ή όχι από νόμιμες υποχρεώσεις ή συλλογικές συμβάσεις⁽⁴⁰⁾. Σε αυτό το πλαίσιο, το Δικαστήριο έκρινε πως το γεγονός ότι τα κρατικά μέτρα σκοπούν στην αντιστάθμιση των πρόσθετων δαπανών δεν μπορεί να τα απαλλάξει από τον χαρακτήρα ενίσχυσης⁽⁴¹⁾. Στο πλαίσιο αυτό, οι γαλλικές αρχές επικαλούνται την εφαρμογή της αρχής που τέθηκε από το Πρωτοδικείο στην απόφαση *Combuis*, βεβαιώνοντας ότι η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση απλώς ελαφρύνει τη RATP από μια «αφύσικη» επιβάρυνση.

- (108) Από την άποψη αυτή, η Επιτροπή επισημαίνει την ύπαρξη σημαντικών στοιχείων επί της ουσίας τα οποία διαφοροποιούν την παρούσα υπόθεση από την υπόθεση *Combuis*:

⁽³⁸⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Ιουλίου 1974, 173/73, *Ιταλία κατά Επιτροπής*, Συλλογή σ. 709, σκέψη 13, απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Φεβρουαρίου 1987, C-310/85, *Deufil κατά Επιτροπής*, Συλλογή σ. 901, σκέψη 8, απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Σεπτεμβρίου 1996, C-241/94, *Γαλλία κατά Επιτροπής*, Συλλογή σ. I-4551, σκέψη 20.

⁽³⁹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Μαρτίου 1994, C-387/92, *Banco Exterior*, Συλλογή σ. I-877, σκέψη 13, προαναφερθείσα απόφαση στην υπόθεση C-241/94, σκέψη 34.

⁽⁴⁰⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Δεκεμβρίου 2002, C-5/01, *Βέλγιο κατά Επιτροπής*, Συλλογή σ. I-1191, σκέψη 39.

⁽⁴¹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Φεβρουαρίου 1961, 30/59, *Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg/Haute Autorité*, Συλλογή σ. 3, σκέψεις 29 και 30, προαναφερθείσα απόφαση στην υπόθεση C-173/73, σκέψεις 12 και 13, προαναφερθείσα απόφαση στην υπόθεση C-241/94, σκέψεις 29 και 35, απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 1999, C-251/97, *Γαλλία κατά Επιτροπής*, Συλλογή σ. I-6639, σκέψεις 40, 46 και 47.

— οι αμοιβές καταβάλλονται απευθείας στους δημοσίους υπαλλήλους που απασχολούνται από την Combuis, ενώ τα μέτρα που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης αφορούν τις «εργοδοτικές» εισφορές της RATP·

— το αρμόζον κρατικό μέτρο στην υπόθεση *Combuis* σκοπούσε στην αντικατάσταση του προνομιακού και δαπανηρού καθεστώτος των δημοσίων υπαλλήλων που απασχολούσε η Combuis με ένα καθεστώς συμβασιούχων υπαλλήλων συγκρισιμο με αυτό των εργαζομένων άλλων επιχειρήσεων μεταφορών με λεωφορεία οι οποίες βρίσκονταν σε ανταγωνισμό με την Combuis. Αντιθέτως, το καθεστώς και τα δικαιώματα των υπαλλήλων της RATP παραμένουν άδικτα λόγω των υπό εξέταση μέτρων. Αυτό το καθεστώς και τα δικαιώματα είναι διαφορετικά από τα αντίστοιχα των εργαζομένων με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου στις επιχειρήσεις που υπάγονται στα καθεστώτα κοινού δικαίου·

— το ανταγωνιστικό πλαίσιο των δραστηριοτήτων της Combuis ήταν διαφορετικό από αυτό στο οποίο δραστηριοποιείται η RATP. Η ανώνυμη εταιρεία Combuis A/S έπρεπε να διαχειρίζεται τις δραστηριότητες μεταφορών επί εμπορικής βάσης και να λειτουργεί στην αγορά σε συνθήκες ανταγωνισμού παρόμοιες με αυτές των ιδιωτικών εταιρειών λεωφορείων. Σε αυτό το πλαίσιο, οι δημόσιες επιχειρήσεις διαχείρισης μεταφορών παραχωρούν, μετά από προσκλήσεις υποβολής προσφορών, τις δραστηριότητες μεταφορών με λεωφορεία σε ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις. Βάσει των νόμων που διέπουν τις προσκλήσεις υποβολής προσφορών, οι συμβάσεις ανατίθενται στην «πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά», χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο ιδιωτικός ή ο δημόσιος χαρακτήρας του υποψηφίου. Η RATP δραστηριοποιείται σε έναν μεγάλο τομέα που δεν έχει ακόμη ελευθερωθεί και του οποίου το άνοιγμα στον ανταγωνισμό πρόκειται να γίνει με ιδιαίτερα σταδιακό τρόπο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1370/2007. Ως εκ τούτου, οι οικονομικοί περιορισμοί επιβάλλονται με πολύ διαφορετικό τρόπο.

- (109) Η Επιτροπή εκτιμά ότι οι πραγματικές διαφορές μεταξύ της υπόθεσης *Combuis* και της παρούσας περίπτωσης επαρκούν για να δικαιολογήσουν τη χρήση διαφορετικής συλλογιστικής για τις δύο υποθέσεις.

11.1.2. ΥΠΑΡΞΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

- (110) Η Επιτροπή εκτιμά ότι το υπό εξέταση μέτρο αφορά τη χορήγηση κρατικών πόρων υπέρ της RATP στο βαθμό που η τελική ευθύνη για την εξισορρόπηση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος των υπαλλήλων της RATP δεν εναπόκειται πλέον στη RATP, αλλά στο κράτος. Πράγματι, από την εφαρμογή της μεταρρύθμισης και εξής, το κράτος διασφαλίζει τη χρηματοοικονομική ισορροπία του ταμείου CRP-RATP μέσω της επιχορήγησης ισοσκελίσης στον οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης, την οποία θα κατέβαλε η RATP εάν δεν είχε προηγηθεί η μεταρρύθμιση.

- (111) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το επίμαχο μέτρο αφορά κρατικούς πόρους κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

11.1.3. ΝΟΘΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

- (112) Όπως προαναφέρθηκε, η RATP, ο αποδέκτης του επίμαχου μέτρου, είναι η μητρική εταιρεία του ομώνυμου ομίλου επιχειρήσεων ο οποίος δραστηριοποιείται στον τομέα των μεταφορών και των συναφών υπηρεσιών. Το σύνολο αυτών των φορέων εκμετάλλευσης δραστηριοποιείται στις κοινοτικές αγορές των προαναφερθέντων τομέων.
- (113) Στο πλαίσιο αυτό, είναι σκόπιμο να υπομνησθεί ότι οι ενισχύσεις που στοχεύουν στο να απαλλάξουν μια επιχείρηση από τις δαπάνες τι οποίες θα έπρεπε υπό κανονικές συνθήκες να επωμισθεί στο πλαίσιο της καθημερινής της διαχείρισης ή των συνήθων δραστηριοτήτων της νοθεύουν καταρχήν τις συνθήκες ανταγωνισμού⁽⁴²⁾. Άλλωστε, σύμφωνα με δικαστικό προηγούμενο κάθε ενίσχυση που χορηγείται σε επιχείρηση η οποία ασκεί τις δραστηριότητές της στην κοινοτική αγορά μπορεί να προκαλέσει στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και να επηρεάσει τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές⁽⁴³⁾. Επιπλέον, το Δικαστήριο επεσήμανε ότι ουδόλως αποκλείεται ότι μια δημόσια επιχορήγηση προς μια επιχείρηση η οποία παρέχει απλώς τοπικές ή περιφερειακές μεταφορικές υπηρεσίες και η οποία δεν παρέχει τέτοιες υπηρεσίες εκτός του κράτους προέλευσής της, μπορεί, παρά ταύτα, να έχει επιπτώσεις στις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Πράγματι, όταν κράτος μέλος χορηγεί δημόσια επιχορήγηση προς μια επιχείρηση, η εκ μέρους της επιχειρήσεως αυτής παροχή μεταφορικών υπηρεσιών μπορεί να διατηρείται στο ίδιο επίπεδο ή να αυξάνεται, με συνέπεια να μειώνονται οι δυνατότητες επιχειρήσεων εγκατεστημένων σε άλλα κράτη μέλη να παρέχουν τις μεταφορικές υπηρεσίες τους στην αγορά αυτού του κράτους μέλους⁽⁴⁴⁾.
- (114) Εν προκειμένω, ο όμιλος RATP βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση έναντι των ανταγωνιστών του, τόσο στο εσωτερικό⁽⁴⁵⁾ όσο και σε άλλα κράτη μέλη, οι οποίοι δεν μπορούν να επωφεληθούν από το επίμαχο μέτρο.
- (115) Από την άποψη αυτή, είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 προβλέπει το σταδιακό άνοιγμα των σχετικών αγορών στον ανταγωνισμό και ότι η ελευθέρωση ενός σχετικού τομέα συνεπάγεται ότι μια κρατική ενίσχυση προς μια επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον εν λόγω τομέα μπορεί να επηρεάσει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά.

⁽⁴²⁾ Βλέπε απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2000, *Γερμανία κατά Επιτροπής*, C-156/98, Συλλογή σ. I-6857, σκέψη 30, και την παρατιθέμενη νομολογία.

⁽⁴³⁾ Βλέπε, ιδίως, απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1980, *Philip Morris κατά Επιτροπής*, C-730/79, Συλλογή σ. 2671, σκέψεις 11 και 12 και απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Απριλίου 1998, *Vlaams Gewest κατά Επιτροπής*, T-214/95, Συλλογή σ. II-717, σκέψεις 48 έως 50.

⁽⁴⁴⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουνίου 2009, *Ιταλία κατά Επιτροπής*, T-222/04, σκέψη 45.

⁽⁴⁵⁾ Υπενθυμίζεται ότι δεν είναι αναγκαίο η επιχείρηση που έλαβε την ενίσχυση να μετέχει η ίδια στο ενδοκοινοτικό εμπόριο. Πράγματι, όταν ένα κράτος μέλος χορηγεί ενίσχυση σε επιχείρηση, η εσωτερική δραστηριότητα μπορεί να διατηρείται στο ίδιο επίπεδο ή και να αυξάνεται, με συνέπεια να μειώνονται οι δυνατότητες επιχειρήσεων εγκατεστημένων σε άλλα κράτη μέλη να διεκδύσουν στην αγορά αυτού του κράτους μέλους. Επιπλέον, η ενίσχυση μιας επιχειρήσεως που μέχρι στιγμής δεν μετείχε στο ενδοκοινοτικό εμπόριο ενδέχεται να καταστήσει δυνατή τη διεξοδή της στην αγορά ενός άλλου κράτους μέλους (βλέπε ιδίως, υπό το πνεύμα αυτό, την απόφαση της 7ης Μαρτίου 2002, *Ιταλία κατά Επιτροπής*, Συλλογή σ. I-2289, σκέψη 84).

- (116) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή εκτιμά ότι το επίμαχο μέτρο επηρεάζει τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές και νοθεύει τον ανταγωνισμό μεταξύ αυτών των φορέων.

11.2. ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- (117) Σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, το κράτος μέλος υποχρεούται να κοινοποιεί τα σχέδια που αποσκοπούν στη θέσπιση ή την τροποποίηση των ενισχύσεων. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν επιτρέπεται να εφαρμόσει τα σχεδιαζόμενα μέτρα προτού η διαδικασία αυτή καταλήξει σε τελική απόφαση.
- (118) Στην προκειμένη περίπτωση, οι γαλλικές αρχές κοινοποίησαν, με επιστολή τους της 29ης Ιουνίου 2006, τη μεταρρύθμιση του τρόπου χρηματοδότησης του καθεστώτος συνταξιοδότησης της RATP. Στην επιστολή αυτή οι γαλλικές αρχές επισημαίνουν ότι η συγκεκριμένη διαδικασία δεν φαίνεται να συνιστά κρατική ενίσχυση που να πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο προηγούμενης κοινοποίησης στην Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.
- (119) Εντούτοις, η Επιτροπή παρατηρεί πως η επίμαχη κρατική ενίσχυση χορηγήθηκε από τη Γαλλία από την 1η Ιανουαρίου 2006, δηλαδή πριν από την έκδοση τελικής απόφασης εκ μέρους της Επιτροπής. Επ' αυτής της βάσης, η Επιτροπή καταλήγει ότι η Γαλλία χορήγησε παράνομως την επίμαχη ενίσχυση κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.

11.3. ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΟ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΑΓΟΡΑ

- (120) Δεδομένου ότι το επίμαχο μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, είναι σκόπιμο να εξεταστεί το συμβιβασίμο του βάσει των παρεκκλίσεων που προβλέπονται από την εν λόγω συνθήκη.
- (121) Από την άποψη αυτή, η Επιτροπή εκτιμά ότι η πλέον συναφής νομική βάση είναι το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ, σύμφωνα με το οποίο μια ενίσχυση που προορίζεται να διευκολύνει την ανάπτυξη ορισμένων δραστηριοτήτων μπορεί να αναγνωριστεί ως συμβιβασίμη με την κοινή αγορά εφόσον δεν αλλοιώνει τις συνθήκες συναλλαγών σε βαθμό που αντίκειται προς το κοινό συμφέρον.
- (122) Δεδομένης της φύσης και των επιπτώσεων της μεταρρύθμισης, η Επιτροπή εκτιμά ότι η αξιολόγηση του συμβιβασίμου της επίμαχης ενίσχυσης πρέπει να πραγματοποιηθεί με κριτήριο τη διαμόρφωση ισότιμων συνθηκών («ισότιμων όρων») όσον αφορά τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης μεταξύ της RATP και των τωρινών, πιδανών και μελλοντικών ανταγωνιστών της στην αγορά μαζικών αστικών μεταφορών στην περιφέρεια Ile-de-France.

Επίπεδο εισφορών της RATP σε σχέση με το επίπεδο εισφορών των ανταγωνιστών της στο μεταρρυθμισμένο σύστημα

- (123) Για την ανάλυση των επιπτώσεων της ενίσχυσης και την αξιολόγηση του βαθμού στρέβλωσης του ανταγωνισμού, η Επιτροπή πρέπει πρώτα να εξετάσει το επίπεδο των εισφορών που κατέβαλε η RATP σε σχέση με τους ανταγωνιστές της στο μεταρρυθμισμένο σύστημα. Ακολούθως, η Επιτροπή θα προσδιορίσει τι θα συνέβαινε εάν η RATP δεν είχε λάβει την επίμαχη ενίσχυση. Τέλος, θα αναλυθούν οι θετικές και οι αρνητικές επιπτώσεις της ενίσχυσης και θα πραγματοποιηθεί ένας συνολικός απολογισμός του συμβιβάσιμου.
- (124) Εν πρώτοις, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, πριν από την 1η Ιανουαρίου 2006, η χρηματοδότηση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP διαφοροποιούνταν από τη χρηματοδότηση των συνταξιοδοτικών καθεστώτων κοινού δικαίου ως προς δύο σημεία: τον μη εξοφλητικό χαρακτήρα των εισφορών και το ποσοστό της «εργοδοτικής» εισφοράς.
- (125) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η επίμαχη ενίσχυση επέφερε λύση στο πρώτο στοιχείο διαφοροποίησης ανάμεσα στο ειδικό καθεστώς της RATP και στα καθεστώτα κοινού δικαίου. Πράγματι, πριν από την 1η Ιανουαρίου 2006, η RATP δεν κατέβαλε εξοφλητική εισφορά αλλά όφειλε κατά νόμο να εξισορροπήσει το συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων της. Η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση είχε ως αποτέλεσμα την καταβολή μιας εξοφλητικής εισφοράς η οποία χαρακτηρίζει τις εργοδοτικές εισφορές κοινού δικαίου στο ταμείο που διαχειρίζεται ένα διανεμητικό καθεστώς συνταξιοδότησης. Σε ό,τι αφορά το δεύτερο σημείο διαφοροποίησης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση είχε ως αποτέλεσμα την εξίσωση των επιπέδων των υποχρεωτικών εισφορών ασφάλισης γήρατος μεταξύ της RATP και των επιχειρήσεων που υπάγονται στο κοινό δικαίο συνταξιοδοτικών παροχών.

Το σενάριο χωρίς την παροχή των ενισχύσεων

- (126) Απουσία της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης, η RATP θα έπρεπε να είχε προβλέψει για τα έτη χρήσης μετά το 2006 την ανάληψη των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων έναντι των υπαλλήλων της που καλύπτονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης. Αυτή η πρόβλεψη προκύπτει απευθείας από το γεγονός ότι οι «εργοδοτικές» εισφορές για τις συντάξεις των υπαλλήλων της RATP δεν ήταν εξοφλητικές.
- (127) Επίσης, οι εισφορές ασφάλισης γήρατος της RATP για τη διασφάλιση της χρηματοοικονομικής ισορροπίας του συνταξιοδοτικού καθεστώτος δεν θα είχαν ευθυγραμμισθεί με τις εισφορές που καταβάλλονται από τους πιθανούς ανταγωνιστές της.
- (128) Απουσία της κοινοποιηθείσας μεταρρύθμισης, η RATP θα έπρεπε συνεπώς να υποβληθεί σε ετήσια επιπρόσθετη επιβά-

ρυνση ύψους αρκετών εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ, γεγονός που δεν ισχύει στο μεταρρυθμισμένο καθεστώς.

- (129) Ως εκ τούτου, η RATP θα είχε περιέλθει, λόγω των συνταξιοδοτικών της δαπανών, σε μειονεκτική θέση στο πλαίσιο μιας ελευθερωμένης αγοράς, με σημαντικές επιπτώσεις για τις δραστηριότητές της.

Θετικές επιπτώσεις της ενίσχυσης

- (130) Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι, λαμβανομένου υπόψη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1370/2007, ο οποίος προβλέπει τη σταδιακή ελευθέρωση της αγοράς αστικών μαζικών μεταφορών, το συνταξιοδοτικό καθεστώς που ισχύει για τη RATP σύμφωνα με τον νόμο του 1948 παρουσιάζει ιδιομορφίες οι οποίες, αν εξεταστούν μεμονωμένα, δημιουργούν στρέβλωση του ανταγωνισμού εις βάρος της RATP και του ομίλου στον οποίο ανήκει. Το βασικό αποτέλεσμα της επίμαχης ενίσχυσης είναι η εξίσωση των εισφορών της RATP με αυτές που καταβάλλουν οι ανταγωνιστές της και οι ανταγωνιστές του ομίλου RATP, γεγονός που εξαλείφει τη στρέβλωση ανταγωνισμού που υφίσταται η RATP και ο όμιλος RATP.
- (131) Επιπλέον, η μεταρρύθμιση επιτρέπει στην RATP να λειτουργήσει σταδιακά ως ιδιωτικός επενδυτής ο οποίος βρίσκεται αντιμετώπος με τους συνήθεις εμπορικούς περιορισμούς. Αυτός είναι άλλωστε και ένας από τους στόχους της εν λόγω μεταρρύθμισης.
- (132) Η Επιτροπή είναι, συν τοις άλλοις, της γνώμης ότι το επίμαχο μέτρο είναι προσαρμοσμένο στο στόχο του κοινοτικού συμφέροντος τον οποίο επιδιώκει. Κανένα άλλο μέσο δεν θα μπορούσε να ανταποκριθεί στο ζήτημα κατά αποτελεσματικότερο τρόπο. Βέβαια, θα μπορούσαν να είχαν εκχωρηθεί αντισταθμίσεις δημόσιας υπηρεσίας, αλλά μια τέτοια προσέγγιση δεν θα ήταν μακροπρόθεσμα βιώσιμη λόγω του διαρθρωτικού χαρακτήρα του προβλήματος.
- (133) Όσον αφορά την αναλογικότητα των μέτρων, η Επιτροπή εκτιμά ότι η χορηγηθείσα ενίσχυση περιορίζεται αυστηρά στο ελάχιστο. Από την 1η Ιανουαρίου 2006, η RATP καταβάλλει συνταξιοδοτικές εισφορές ίδιες με αυτές που καταβάλλονται από τις επιχειρήσεις των οποίων οι υπάλληλοι υπάγονται στα καθεστώτα κοινού δικαίου.
- (134) Τέλος, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι το επίμαχο μέτρο επιτρέπει τη διασφάλιση της βιωσιμότητας ενός συνταξιοδοτικού συστήματος ο τρόπος χρηματοδότησης του οποίου είχε καταστεί παρωχημένος. Η Επιτροπή θεωρεί, άλλωστε, ότι η μεταρρύθμιση των συνταξιοδοτικών παροχών του ειδικού καθεστώτος ⁽⁴⁶⁾ αποτελεί πρόσθετο καθοριστικό στοιχείο. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκτιμά ότι αυτά τα μέτρα εντάσσονται πλήρως στο γενικότερο πλαίσιο της μεταρρύθμισης των συστημάτων συνταξιοδότησης των κρατών μελών, μιας μεταρρύθμισης την οποία υποστηρίζουν ταυτόχρονα το Συμβούλιο και η Επιτροπή ⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁶⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 21 της παρούσας απόφασης.

⁽⁴⁷⁾ Βλέπε, υπό το πνεύμα αυτό, την κοινή έκθεση της Επιτροπής και του Συμβουλίου σχετικά με επαρκείς και βιώσιμες συντάξεις (CS/7165/03) της 18ης Μαρτίου 2003.

Αρνητικές επιπτώσεις της ενίσχυσης

- (135) Στο πλαίσιο μια στατικής ανάλυσης, η Επιτροπή εκτιμά ότι αφενός οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που προκαλούνται από το επίμαχο μέτρο στην αγορά μαζικών αστικών μεταφορών της περιφέρειας Ile-de-France είναι από τη φύση τους ιδιαίτερος περιορισμένες στο βαθμό που, λαμβανομένου υπόψη του ιστορικού της RATP και των δραστηριοτήτων της, είναι πρόδηλο ότι οι αναλήψεις συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων που επηρεάζονται από τη μεταρρύθμιση αφορούν δραστηριότητες οι οποίες διεξάγονταν ανέκαθεν σε μια μη ελευθερωμένη αγορά όπου ο ανταγωνισμός ήταν μέχρι πρότινος πολύ χαμηλός. Αφετέρου, σε ό,τι αφορά τις αγορές στις οποίες ο όμιλος RATP δραστηριοποιείται μέσω των θυγατρικών της RATP, η Επιτροπή θεωρεί ότι η επίπτωση του επίμαχου μέτρου είναι οριακή. Στην πράξη, οι αγορές αυτές επηρεάζονται έμμεσα από το επίμαχο μέτρο καθώς, πέραν του αυστηρού νομικού, λογιστικού και χρηματοοικονομικού διαχωρισμού μεταξύ της μητρικής εταιρείας και των θυγατρικών της, η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση δεν αφορά το προσωπικό των θυγατρικών αυτών.
- (136) Στο πλαίσιο μιας δυναμικής ανάλυσης, η οποία είναι μάλλον πιο πρόσφορη, λαμβανομένου υπόψη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1370/2007, η Επιτροπή εκτιμά ότι, αν και το επίμαχο μέτρο μπορεί θεωρητικά να επιτρέψει στη RATP να διατηρήσει μια δεσπόζουσα θέση, η πιθανότητα αυτή είναι μικρή. Η διαπίστωση αυτή προκύπτει από το γεγονός ότι το μέτρο περιορίζεται στην εξίσωση των εισφορών που καταβάλλονται από την RATP με αυτές που καταβάλλονται από τους ανταγωνιστές της και από το γεγονός ότι, μετά τη μεταρρύθμιση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος το 2008, το συνταξιοδοτικό της καθεστώτος της RATP δεν αύξησε την ελκυστικότητα της επιχείρησής.

Συνολικός απολογισμός του συμβιβάσιμου

- (137) Βάσει των προαναφερθέντων, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι οι αρνητικές επιπτώσεις της ενίσχυσης που χορηγήθηκε στη RATP θα είναι περιορισμένες. Η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση περιορίζεται στα απολύτως απαραίτητα για την καθιέρωση ισότιμων συνθηκών όσον αφορά τις υποχρεωτικές εισφορές ασφάλισης γήρατος, θέτει τέλος σε μια στρέβλωση του ανταγωνισμού που θα είχε ζημιώσει τη RATP και, κατ'επέκταση, δεν αλλοιώνει τις συνθήκες του ανταγωνισμού κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.
- (138) Προκύπτει συνεπώς ότι η επίμαχη ενίσχυση είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά υπό την προϋπόθεση της πλήρους εφαρμογής της μεταρρύθμισης του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP για την εναρμόνισή του με τους κανόνες κοινού δικαίου των βασικών καθεστώτων των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα και των δημοσίων υπαλλήλων.
- (139) Η Επιτροπή εκτιμά ότι το προηγηθέν συμπέρασμα δεν αμφισβητείται από τη λύση που προκύπτει από την απόφασή της 2005/145/ΕΚ στην υπόθεση EDF ⁽⁴⁸⁾.
- (140) Υπενθυμίζεται ότι με την απόφασή αυτή η Επιτροπή ενέκρινε κρατικές ενισχύσεις που απάλλασσαν τις επιχειρήσεις ενός

τομέα από ειδικές συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις οι οποίες υπερέβαιναν αυτές που προέκυπταν από το γενικό καθεστώς συντάξεων και οι οποίες είχαν καθοριστεί κατά τη διάρκεια της περιόδου μονοπωλίου. Σε αυτήν την περίπτωση, η Επιτροπή θεώρησε ότι η μερική ελάφρυνση από την επιβάρυνση μέσω του μηχανισμού χρηματοδότησης των ειδικών συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που είχαν αποκτηθεί πριν από την ημερομηνία της μεταρρύθμισης συνιστούσε κρατική ενίσχυση, κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, η οποία μπορούσε να αναγνωριστεί ως συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά. Στο πλαίσιο της ανάλυσης του συμβιβάσιμου, η Επιτροπή εκτίμησε ότι η κατάσταση της EDF δεν ήταν, από τη φύση της, πολύ διαφορετική από την κατάσταση του «λανθάνοντος κόστους» στον τομέα της ενέργειας. Στην πράξη επρόκειτο για ενισχύσεις που σκοπούσαν στη διευκόλυνση της μετάβασης προς έναν ανταγωνιστικό τομέα της ενέργειας. Η Επιτροπή θεώρησε σωστό να εξομοιώσει τις ενισχύσεις προς την EDF με το αντιστάθμισμα του λανθάνοντος κόστους ⁽⁴⁹⁾ και ανακοίνωσε ότι κατά την ανάλυση παρόμοιων περιπτώσεων θα ακολουθούσε αυτήν την προσέγγιση.

- (141) Βάσει των προαναφερθέντων, η Επιτροπή εκτιμά ότι, στην προκειμένη περίπτωση, η κρατική ενίσχυση απαλλάσσει τη RATP από συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις που υπερβαίνουν τις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το γενικό συνταξιοδοτικό καθεστώς και οι οποίες είχαν καθοριστεί πριν από την ελευθέρωση της αγοράς. Παράλληλα, η Επιτροπή συμπληρώνει ότι η μεταρρύθμιση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος που εφαρμόζεται στη RATP από τις αρχές του 2008 εναρμονίζει το ειδικό καθεστώς των υπαλλήλων της RATP με τους κανόνες κοινού δικαίου των βασικών καθεστώτων των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα και των δημοσίων υπαλλήλων.

11.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (142) Εν κατακλείδι, η Επιτροπή εκτιμά ότι το επίμαχο μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Η ενίσχυση αυτή είναι παράνομη πλην όμως συμβιβάζεται με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ.

12. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- (143) Όπως υποδεικνύεται παραπάνω, η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση προβλέπει ότι από την 1η Ιανουαρίου 2006 το κράτος καταβάλλει στο CRP-RATP επιχορήγηση για την ισοσκελίση των λογαριασμών του.
- (144) Επιπλέον, η κοινοποιηθείσα μεταρρύθμιση προβλέπει για το CRP-RATP τη δυνατότητα να υπαγάγει τα βασικά συνταξιοδοτικά δικαιώματα του ειδικού καθεστώτος στα καθεστώτα κοινού δικαίου. Για τον σκοπό της τήρησης της γενικής αρχής της χρηματοοικονομικής ουδετερότητας, η εν λόγω υπαγωγή προϋποθέτει την καταβολή εκ μέρους του κράτους, αντί του ταμείου CRP-RATP, αντισταθμιστικών ποσών στα καθεστώτα υποδοχής.

⁽⁴⁸⁾ EE L 49 της 22.2.2005, σ. 9.

⁽⁴⁹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μέθοδο ανάλυσης των κρατικών ενισχύσεων που σχετίζονται με λανθάνον κόστος [επιστολή της Επιτροπής SG (2001) D/290869 της 6.8.2001].

- (145) Το ζήτημα που τίθεται είναι κατά πόσον τα μέτρα αυτά συνιστούν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.
- (146) Για τον σκοπό αυτό υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 87 της συνθήκης ΕΚ εφαρμόζεται μόνο σε επιχειρήσεις κατά την έννοια του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ο τομέας της κοινωνικής πρόνοιας, εφόσον διέπεται από την αρχή της αλληλεγγύης, δεν συνιστά οικονομική δραστηριότητα κατά την έννοια της συνθήκης (βλέπε σκέψη 67 της απόφασης κίνησης διαδικασίας της 10ης Οκτωβρίου 2007) ⁽⁵⁰⁾.
- (147) Βάσει αυτής της νομολογίας, η Επιτροπή εκτιμά ότι ούτε το CRP-RATP ούτε τα συνταξιοδοτικά ταμεία των ενεργών και συνταξιούχων υπαλλήλων της RATP, ήτοι το CNAV και τα AGIRC-ARRCO, είναι επιχειρήσεις κατά την έννοια του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού, για τους λόγους που εκτίθενται στη συνέχεια.
- (148) Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή παρατηρεί εν πρώτοις ότι οι υπάλληλοι της RATP καλύπτονται από μια υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση στο πλαίσιο ενός αυτόνομου καθεστώτος ασφάλισης γήρατος το οποίο επιδιώκει έναν κοινωνικό στόχο: τη διασφάλιση στο σύνολο των υπαγόμενων σε αυτό μιας κάλυψης των κινδύνων γήρατος, ανεξαρτήτως της περιουσιακής κατάστασης και της κατάστασης της υγείας τους τη στιγμή της υπαγωγής τους.
- (149) Η Επιτροπή εκτιμά εξάλλου ότι το καθεστώς αυτό διέπεται από την αρχή της αλληλεγγύης στο βαθμό που οι εισφορές που καταβάλλονται από τους εν ενεργεία εργαζόμενους χρηματοδοτούν τις συντάξεις των συνταξιοδοτημένων εργαζομένων.
- (150) Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η διαχείριση του εν λόγω καθεστώτος ανατέθηκε από το νόμο στο ταμείο CRP-RATP η δραστηριότητα του οποίου υπόκειται σε κρατικό έλεγχο. Ως εκ τούτου, το ταμείο καλύπτει το προϊόν των εισφορών που καταβάλλονται από τους μισθωτούς της RATP και από τη RATP και διασφαλίζει την εκκαθάριση και τη χορήγηση των συντάξεων. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, δυνάμει του άρθρου L711-1 του κώδικα κοινωνικής ασφάλισης, το ταμείο CRP-RATP διαθέτει όλες τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στο άρθρο L111-1 του εν λόγω κώδικα, το οποίο υπενθυμίζει ειδικότερα ότι ο οργανισμός κοινωνικής ασφάλισης διέπεται από την αρχή της εθνικής αλληλεγγύης.
- (151) Τέλος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι στο πλαίσιο της εκτέλεσης της αποστολής του, το CRP-RATP εφαρμόζει το νόμο και δεν έχει καμία δυνατότητα να επηρεάσει το ύψος των εισφορών, τη χρήση των πόρων ή το επίπεδο των παροχών. Οι

καταβαλλόμενες παροχές είναι παροχές προβλεπόμενες από το νόμο και ανεξάρτητες του ύψους των εισφορών.

- (152) Στο βαθμό που το CRP-RATP δεν συνιστά επιχείρηση κατά την έννοια του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού, η Επιτροπή θεωρεί ότι η καταβολή εκ μέρους του κράτους επιχορήγησης ισοσκελίσης υπέρ του CRP-RATP και η κρατική χρηματοδότηση των αντισταθμιστικών ποσών αντί του CRP-RATP δεν συνιστούν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η σύσταση του συνταξιοδοτικού ταμείου του προσωπικού της RATP (CRP-RATP) συνιστά κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, χορηγηθείσα παράνομα από τη Γαλλία κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.

Η συγκεκριμένη κρατική ενίσχυση είναι συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ υπό την προϋπόθεση της πλήρους εφαρμογής της μεταρρύθμισης του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος της RATP για την εναρμόνισή του με τους κανόνες κοινού δικαίου των βασικών καθεστώτων των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα και των δημοσίων υπαλλήλων.

Κατά συνέπεια, επιτρέπεται η εκτέλεση αυτής της ενίσχυσης.

Άρθρο 2

Η καταβολή εκ μέρους του κράτους επιχορήγησης ισοσκελίσης υπέρ του CRP-RATP και η χρηματοδότηση των αντισταθμιστικών ποσών από το κράτος αντί του CRP-RATP στο πλαίσιο της υπαγωγής των βασικών δικαιωμάτων του ειδικού καθεστώτος στα καθεστώτα κοινού δικαίου, δεν συνιστούν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 13 Ιουλίου 2009.

Για την Επιτροπή
Antonio TAJANI
Αντιπρόεδρος

⁽⁵⁰⁾ Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο απεφάνθη στις κοινές υποθέσεις C-159 και C-160/91, Roucet και Pistre ότι «τα ταμεία υγείας ή οι οργανισμοί που τα συντρέχουν στη διαχείριση της παρεχόμενης από το κράτος κοινωνικής ασφάλισης ασκούν λειτουργήματα κοινωνικού, αμιγώς, χαρακτηρισμού. Όντως, η δραστηριότητα αυτή στηρίζεται στην αρχή της εθνικής αλληλεγγύης και στερείται οποιουδήποτε κερδοσκοπικού στόχου. Οι καταβαλλόμενες παροχές είναι παροχές προβλεπόμενες από τον νόμο και ανεξάρτητες του ύψους των εισφορών. Εξ αυτού έπεται ότι η σχετική δραστηριότητα δεν είναι οικονομική και ότι, ως εκ τούτου, οι επιφορτισμένοι με αυτήν οργανισμοί δεν αποτελούν επιχειρήσεις κατά την έννοια των άρθρων 81 και 82 της συνθήκης».

V

(Πράξεις εκδιδόμενες, από την 1η Δεκεμβρίου 2009, δυνάμει της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της συνθήκης Ευρατόμ)

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1213/2009 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 11ης Δεκεμβρίου 2009

σχετικά με τον καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών κατά την εισαγωγή για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ) ⁽¹⁾,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2007, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2200/96, (ΕΚ) αριθ. 2201/96 και (ΕΚ) αριθ. 1182/2007 του Συμβουλίου στον τομέα των οπωροκηπευτικών ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 138 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 προβλέπει, κατ' εφαρμογή των αποτελεσμάτων των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης, τα κριτήρια για τον καθορισμό από την Επιτροπή των κατ' αποκοπή τιμών κατά την εισαγωγή από τρίτες χώρες, για τα προϊόντα και τις περιόδους που ορίζονται στο παράρτημα XV μέρος Α, του εν λόγω κανονισμού,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Οι κατ' αποκοπή τιμές κατά την εισαγωγή που αναφέρονται στο άρθρο 138 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 καθορίζονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει στις 12 Δεκεμβρίου 2009.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 11 Δεκεμβρίου 2009.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,

Jean-Luc DEMARTY

Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και
Αγροτικής Ανάπτυξης

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 350 της 31.12.2007, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατ' αποκοπή τιμές κατά την εισαγωγή για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

(EUR/100 kg)

Κωδικός ΣΟ	Κωδικός των τρίτων χωρών ⁽¹⁾	Κατ' αποκοπή τιμή κατά την εισαγωγή
0702 00 00	AL	50,4
	MA	57,1
	TN	90,9
	TR	63,9
	ZZ	65,6
0707 00 05	EG	155,5
	MA	49,3
	TR	76,8
	ZZ	93,9
0709 90 70	MA	50,5
	TR	114,3
	ZZ	82,4
0805 10 20	AR	70,4
	MA	48,8
	TR	63,3
	ZA	61,8
	ZZ	61,1
0805 20 10	MA	73,1
	TR	85,9
	ZZ	79,5
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	HR	59,6
	IL	75,3
	TR	75,5
	ZZ	70,1
0805 50 10	TR	75,6
	ZZ	75,6
0808 10 80	CA	65,1
	CN	80,0
	MK	24,5
	US	92,7
	ZZ	65,6
0808 20 50	CN	47,8
	TR	92,0
	US	186,0
	ZZ	108,6

⁽¹⁾ Ονοματολογία των χωρών που ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1833/2006 της Επιτροπής (ΕΕ L 354 της 14.12.2006, σ. 19). Ο κωδικός «ZZ» αντιπροσωπεύει «άλλες χώρες καταγωγής».

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1214/2009 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 11ης Δεκεμβρίου 2009

σχετικά με την τροποποίηση των αντιπροσωπευτικών τιμών και των ποσών των πρόσθετων εισαγωγικών δασμών για ορισμένα προϊόντα του τομέα της ζάχαρης, που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 877/2009 για την περίοδο 2009/10

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ) ⁽¹⁾,τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 951/2006 της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 2006, για καθορισμό λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 318/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά τις συναλλαγές με τρίτες χώρες στον τομέα της ζάχαρης ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 36 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο δεύτερη φράση,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Οι αντιπροσωπευτικές τιμές και τα ποσά των πρόσθετων δασμών που εφαρμόζονται κατά την εισαγωγή λευκής ζάχα-

ρης, ακατέργαστης ζάχαρης και ορισμένων σιροπιών για την περίοδο 2009/10 καθορίστηκαν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 877/2009 της Επιτροπής ⁽³⁾. Οι εν λόγω τιμές και δασμοί τροποποιήθηκαν τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1160/2009 της Επιτροπής ⁽⁴⁾.

- (2) Τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της, επί του παρόντος, η Επιτροπή οδηγούν στην τροποποίηση των εν λόγω ποσών, σύμφωνα με τους κανόνες και τις λεπτομέρειες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 951/2006,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Οι αντιπροσωπευτικές τιμές και οι πρόσθετοι δασμοί που εφαρμόζονται κατά την εισαγωγή των προϊόντων τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 951/2006, που καθορίστηκαν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 877/2009 για την περίοδο 2009/10, τροποποιούνται και αναγράφονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει στις 12 Δεκεμβρίου 2009.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 11 Δεκεμβρίου 2009.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,

Jean-Luc DEMARTY

Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και
Αγροτικής Ανάπτυξης

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 178 της 1.7.2006, σ. 24.

⁽³⁾ ΕΕ L 253 της 25.9.2009, σ. 3.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 314 της 1.12.2009, σ. 6.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αντιπροσωπευτικές τιμές και πρόσθετοι εισαγωγικοί δασμοί για τη λευκή ζάχαρη, την ακατέργαστη ζάχαρη και τα προϊόντα του κωδικού ΣΟ 1702 90 95 που εφαρμόζονται από την 12η Δεκεμβρίου 2009

(EUR)

Κωδικός ΣΟ	Ποσό της αντιπροσωπευτικής τιμής για 100 kg καθαρού βάρους του εν λόγω προϊόντος	Ποσό του πρόσθετου δασμού για 100 kg καθαρού βάρους του εν λόγω προϊόντος
1701 11 10 ⁽¹⁾	36,95	0,20
1701 11 90 ⁽¹⁾	36,95	3,82
1701 12 10 ⁽¹⁾	36,95	0,07
1701 12 90 ⁽¹⁾	36,95	3,52
1701 91 00 ⁽²⁾	42,14	4,83
1701 99 10 ⁽²⁾	42,14	1,70
1701 99 90 ⁽²⁾	42,14	1,70
1702 90 95 ⁽³⁾	0,42	0,27

⁽¹⁾ Καθορισμός για τον ποιοτικό τύπο όπως ορίζεται στο παράρτημα IV σημείο III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.

⁽²⁾ Καθορισμός για τον ποιοτικό τύπο όπως ορίζεται στο παράρτημα IV σημείο II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.

⁽³⁾ Καθορισμός ανά 1 % περιεκτικότητας σε σακχαρόζη.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ Atalanta/8/2009

της 4ης Δεκεμβρίου 2009

σχετικά με τον διορισμό διοικητή δυνάμεων της ΕΕ για τη στρατιωτική επιχείρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα συμβάλει στην αποτροπή, στην πρόληψη και στην καταστολή των πειρατικών επιθέσεων και των ένοπλων ληστειών στα ανοικτά των ακτών της Σομαλίας (Atalanta)

(2009/946/ΚΕΠΠΑ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 38,

την κοινή δράση 2008/851/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 10ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με Στρατιωτική Επιχείρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα συμβάλει στην αποτροπή, στην πρόληψη και στην καταστολή των πειρατικών επιθέσεων και των ένοπλων ληστειών στα ανοικτά των ακτών της Σομαλίας ⁽¹⁾ (Atalanta), και ιδίως το άρθρο 6,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 6 της κοινής δράσης 2008/851/ΚΕΠΠΑ, το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας (ΕΠΑ) να λάβει αποφάσεις σχετικά με τον διορισμό διοικητή δυνάμεων της ΕΕ.
- (2) Στις 22 Ιουλίου 2009, η ΕΠΑ υιοθέτησε την απόφαση Atalanta/1/2009 ⁽²⁾ σχετικά με τον διορισμό του αρχιπλοίαρχου Peter BINDT ως νέου διοικητή δυνάμεων της ΕΕ για τη στρατιωτική επιχείρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα συμβάλει στην αποτροπή, στην πρόληψη και στην καταστολή των πειρατικών επιθέσεων και των ένοπλων ληστειών στα ανοικτά των ακτών της Σομαλίας.
- (3) Ο διοικητής επιχειρήσεων της ΕΕ συνέστησε τον διορισμό του υποναυάρχου Giovanni GUMIERO ως νέου διοικητή δυνάμεων της ΕΕ για τη στρατιωτική επιχείρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα συμβάλει στην αποτροπή, στην πρόληψη και στην καταστολή των πειρατικών επιθέσεων και των ένοπλων ληστειών στα ανοικτά των ακτών της Σομαλίας.

(4) Η στρατιωτική επιτροπή της ΕΕ υποστήριξε την εν λόγω σύσταση.

(5) Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην εκπόνηση και στην εφαρμογή αποφάσεων και δράσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν συνέπειες στην άμυνα,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Ο υποναύαρχος Giovanni GUMIERO διορίζεται διοικητής δυνάμεων της ΕΕ για τη στρατιωτική επιχείρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα συμβάλει στην αποτροπή, στην πρόληψη και στην καταστολή των πειρατικών επιθέσεων και των ένοπλων ληστειών στα ανοικτά των ακτών της Σομαλίας.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση τίθεται σε ισχύ στις 13 Δεκεμβρίου 2009.

Βρυξέλλες, 4 Δεκεμβρίου 2009.

Για την Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας
Ο Πρόεδρος
Ο. ΣΚΟΟΓ

⁽¹⁾ ΕΕ L 301 της 12.11.2008, σ. 33.

⁽²⁾ ΕΕ L 192 της 24.7.2009, σ. 68.

Τιμή συνδρομής 2009 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 000 EUR ετησίως (*)
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	100 EUR μηνιαίως (*)
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	700 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	70 EUR μηνιαίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	400 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	40 EUR μηνιαίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό CD-ROM	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	500 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας, σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, CD-ROM, δύο εκδόσεις την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	360 EUR ετησίως (= 30 EUR μηνιαίως)
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με το διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

(*) Πώληση ανά τεύχος: — έως 32 σελίδες: 6 EUR
— από 33 έως 64 σελίδες: 12 EUR
— περισσότερες από 64 σελίδες: η τιμή ορίζεται κατά περίπτωση.

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η Επίσημη Εφημερίδα στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο CD-ROM.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της Επίσημης Εφημερίδας. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Πωλήσεις και συνδρομές

Οι προς πώληση εκδόσεις της Υπηρεσίας Εκδόσεων διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

